

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ของ วิเนส จันทะวงษ์ศรี

ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนางณรงค์)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี)

.....อาจารย์บัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี)

.....คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

(ดร.ศรีสุตา จงสิทธิผล)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยดี ด้วยความเมตตาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนาณรงค์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์ และอาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา กรรมการที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทิว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) และตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย รวมทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาของของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการวิจัยทั้งการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ของงานวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ส่งเสริมและให้โอกาสทางการศึกษา ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน และคุณวีระยุทธ เกื้อกิม ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยดำเนินการงานวิจัยได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

เรื่อง: การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัย: วิเนส จันทะวงษ์ศรี วิทยานิพนธ์: กศ.ด. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562

ประธานที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.อัครา วัฒนานรงค์, **กรรมการที่ปรึกษา:** รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์, ดร.ราชันย์ บุญธิมา

คำสำคัญ: การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาจารย์ 48 คน และนักศึกษา 307 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างจาก 10 มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร 6 คน อาจารย์ 4 คน และนักศึกษา 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นและ/หรือผู้ประกอบการณ์ในด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนจำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นนำร่างรูปแบบไปสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจากความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ จำนวน 82 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว และขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน โดยนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาจำนวน 119 คนในภาคการศึกษาที่ 2/2562 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) อาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าคุณภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) เมื่อนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Title: DEVELOPMENT A MODEL OF JAPANESE LANGUAGE LEARNING AND TEACHING MANAGEMENT IN RAJABHAT UNIVERSITIES

Author: Winess Juntawongsri, Dissertation: Ph.D. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Associate Professor Dr.Achara Whattananarong, **Co–advisor:** Associate Professor Dr.Nara Somprasong, Dr. Rachan Boonthima

Keywords: Japanese Language Learning and Teaching Management

ABSTRACT

This purposes of this study were to 1) investigate the condition and problems of Japanese language learning and teaching management in Rajabhat Universities, 2) develop the Japanese language learning and teaching management model in Rajabhat Universities, and 3) study the effectiveness of the developed model. The study was divided into three phases. The first stage was to study the condition and problems of Japanese language learning and teaching management by using questionnaires. The samples were 48 lecturers and 307 students selected from 10 Rajabhat Universities in Thailand. Data were analyzed by using frequency, mean, standard deviation and Pearson product moment correlation coefficient. A structured interview form was used for data collection from 6 administrators, 4 lecturers and 10 students. The second stage was to develop the model of Japanese language learning and teaching management by using focus group method with 10 Japanese language teaching experts and those who have experiences in learning and teaching management. Content analysis method was used for data analysis as well. Then the tentative model was employed to develop the questionnaire in order to verify the appropriateness and possibility in practice from the opinions of eighty-two administrators and lecturers. Data were analyzed by using frequency, mean, standard deviation and one sample t-test statistic. The third stage was to study the effects of the implementation of the developed model at two Rajabhat Universities, Thepsatri Rajabhat University and Chiang Mai Rajabhat University and studied the satisfactions of 119 lectures and students in the second semester of academic year 2019. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and one sample t-test statistic. The findings indicated that 1) lecturers rated the condition of learning and teaching management in Rajabhat Universities in overall at a high level. When considered in each aspect, it was found that all aspects were rated at a high level except the aspect of the facilitators was rated at a moderate level. However the problems of learning and teaching management in overall and all aspects were rated at a moderate level except the aspect of curriculum was rated at a high level. The students rated the condition in overall and each aspect at a high level except the aspect of facilitators was rated at a moderate level. Moreover they rated the problems in overall and each aspect at a moderate level. 2) The developed Japanese language learning and teaching management model in Rajabhat Universities consisted of six aspects; curriculum, lecturers, students, teaching and learning procedures, measurement and evaluation, and facilitators. Moreover, the administrators and lecturers rated the appropriateness of the developed model at the highest level and possibility in practice at a high level and higher than the set criterion at the significant level of .01. And 3) the results of implementation found that both lecturers and students satisfied with the developed model at the highest level and higher than the set criterion at the significant level of .01.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการใน สถาบันอุดมศึกษา	12
การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา	18
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในสถาบันอุดมศึกษา	71
การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	73
แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ	76
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	78
3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	89
ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	94
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	99

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	103
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	126
ตอนที่ 3 ศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....	149
5 บทสรุป	163
สรุปผลการวิจัย	165
อภิปรายผลการวิจัย.....	171
ข้อเสนอแนะ	185
บรรณานุกรม	188
ภาคผนวก	201
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นใน มหาวิทยาลัยราชภัฏ	202
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	203
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	214
ภาคผนวก ง แบบสอบถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหาร จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	220

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก จ แบบสอบถามสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหาร จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	226
ภาคผนวก ฉ รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและด้านภาษาญี่ปุ่นในการ สนทนากลุ่ม (Focus Group).....	230
ภาคผนวก ช ประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	232
ภาคผนวก ซ รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการศึกษาความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหาร จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ไปปฏิบัติ.....	234
ภาคผนวก ฅ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ	235
ภาคผนวก ฎ รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการศึกษาความ พึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ	244
ภาคผนวก ฏ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการใช้รูปแบบการบริหาร จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ (สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น).....	245
ประวัติผู้วิจัย	255

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือกเสรี.....	75
2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	104
3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ..	105
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านอาจารย์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ...	106
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏด้านนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ...	108
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็น ของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	109
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็น ของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	110
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชา ภาษาญี่ปุ่น.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏตามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น .	113
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านนักศึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ...	114
11	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	115
12	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของนักศึกษา สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	116
13	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุนตามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่น	117
14	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับ ความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบ การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$)	132

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านหลักสูตรกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	134
16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านอาจารย์กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	137
17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านนักศึกษากับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	140
18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านกระบวนการเรียนการสอนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	143
19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการวัดและประเมินผลกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	146
20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชา ภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	149
22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	150
23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ พึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวม และในแต่ละด้าน กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$).....	151
24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ พึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านหลักสูตรกับเกณฑ์ ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	152
25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ พึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหาร จัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านอาจารย์กับเกณฑ์ ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	153
26 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ พึงพอใจของของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านนักศึกษากับเกณฑ์ ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	154
27 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ พึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการ สอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านกระบวนการเรียนการสอน กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	155

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการวัดและประเมินผลกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	156
29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านปัจจัยเกี่ยวกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	157
30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวม และในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$).....	158
31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านนักศึกษากับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	159
32 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านกระบวนการเรียนการสอนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	160
33 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการวัดและประเมินผลกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ.....	161

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 34 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ
พึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนกับ
เกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ..... 162

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	7
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร	26
3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการสรรหาและคัดเลือก (Recruitment and Selection)	40
4 แสดงกระบวนการรับคัดเลือกนักศึกษาตามตัวบ่งชี้ ที่ 3.1.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา เช่น การเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลก การรวมกลุ่มเศรษฐกิจภายใต้กรอบการค้าเสรีของอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และอินเดีย การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นแหล่งความรู้และมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาระบบเศรษฐกิจและชี้แนะการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนพร้อมกับส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยพัฒนาคนในสังคมไทยให้มีคุณภาพ และผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเองและเพื่อช่วยเหลือสังคม มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ และมีสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ที่จะเป็นแนวทางในกาส่งเสริมการพัฒนาประเทศ พัฒนาคณะและสังคมไทยให้มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556, หน้า 57)

ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจก็คือ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจ และการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้น สิ่งสำคัญอยู่ที่การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถเพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตของภาคเศรษฐกิจและเป็นกำลังขับเคลื่อนของประเทศ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และมีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดังเป้าหมายในการพัฒนาอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่มุ่งยกระดับเป้าหมาย ดังนี้ 1) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ (Productivity) ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศเพื่อให้ประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืนภายใต้พลวัตรของโลกศตวรรษที่ 21 2) ประชากรทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้

จากระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเพื่อยกระดับชนชั้นของสังคม ภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งปัญญาและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 3) ผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษาได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล และมีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ มีองค์ความรู้ที่สำคัญและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งทักษะการดำรงชีวิต และทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ 4) ภาคการศึกษามีทรัพยากรและทุนที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน จากการมีส่วนร่วมในการระดมทุนและสนองทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วนในสังคม ผ่านการเสียภาษีตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง การบริจาค และการร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา และ 5) สถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลสามารถให้บริการที่ตอบสนองความต้องการบริบทเชิงพื้นที่ ระดับประเทศและระดับภูมิภาคในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของการบริการด้านการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน (Hub for Education) และเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งของระบบเศรษฐกิจของประเทศและของภูมิภาคที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556, หน้า 43)

สำหรับการพัฒนาประเทศเพื่อไปสู่ความเป็นสากลและมีสมรรถนะแข่งขันในระดับสากลได้นั้นภาษาเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในสังคมโลกปัจจุบันความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นปัจจัยหลักในการสื่อสารกับนานาชาติ และการพัฒนาประเทศในโลกยุคโลกาภิวัตน์ หน่วยงานทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนต่างมีความเห็นและให้ความสำคัญในการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนอยู่ในระบบการศึกษาทุกระดับมีศักยภาพในการเรียนรู้และใช้ภาษาต่างประเทศทั้งเพื่อการสื่อสารและเพื่อการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการสื่อสารความรู้สึนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันและกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้ พร้อมทั้งถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กันและกัน ในด้านเศรษฐกิจภาษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่นเพราะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละเชื้อชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (อดิศา เตียว, 2550, หน้า 9) ดังนั้นนโยบายระดับอุดมศึกษาโดยสอดคล้องกับกำหนดนโยบายระดับอุดมศึกษาตามที่ปรากฏ

ในแผนพัฒนาการอุดมศึกษาปี พ.ศ. 2555–2559 ที่มุ่งเน้นให้อุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาที่เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้คนไทยสามารถสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสในการดำรงชีพและทำงานในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะในประเทศสมาชิกอาเซียน

ในประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาแม่หรือภาษาหลัก และด้วยความจำเป็นที่จะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับคนต่างชาติต่างภาษา ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาอื่น ๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเรียนในฐานะภาษาที่สองด้วย ปัจจุบันภาษาญี่ปุ่นมีอิทธิพลในประเทศไทยมาก อีกทั้งยังได้รับความนิยมในการศึกษาเรียนรู้พอ ๆ กับภาษาจีน เนื่องจากธุรกิจและการค้าขายระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี อีกทั้งมีนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ทั้งในเรื่องของการลงทุนได้มีนักลงทุนชาวญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และด้วยเหตุผลที่จะต้องติดต่อกับชาวญี่ปุ่น เพราะประเทศญี่ปุ่นจัดได้ว่าเป็นประเทศมหาอำนาจทางด้านเศรษฐกิจประเทศหนึ่งก็ว่าได้ ก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญและความต้องการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้โรงแรม สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่บริการต่าง ๆ รวมทั้งโรงงานธนาคาร และบริษัทเอกชนล้วนต้องการบุคลากรที่มีความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นทั้งสิ้น (สมพร โภมารทัต, 2555) ด้วยเหตุดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นขึ้นทั้งในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน

ในการผลิตบัณฑิตด้านภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพนั้น การบริหารการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพการศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นไปตามแบบแผนหรือลักษณะของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ได้กล่าวไว้ 6 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ นอกจากนี้จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ประกอบไปด้วย 7 ด้าน คือ 1) คุณภาพศิษย์ 2) คุณภาพครู/อาจารย์ 3) การบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา 4) ความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม 5) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม 6) อัตลักษณ์/เอกลักษณ์ 7) มาตรการส่งเสริม ทั้งนี้

การจัดการเรียนการสอนหากได้มีการบริหารจัดการที่ดีก็จะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไม่ว่าจะเป็นบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยของรัฐ หรือมหาวิทยาลัยเอกชน ตามที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543, หน้า 10) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อที่จะให้เกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน และการประเมินผล เป็นต้น นอกจากนี้ สุวัฒนา เอี่ยมมอรพรธณ (2548, หน้า 27) ได้กล่าวว่าภาษาต่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดขึ้นได้เมื่อนักศึกษาได้รับประสบการณ์ โดยการสังเกต อ่าน ฟัง คิด ซักถาม ตอบคำถาม อภิปราย ทดลองเขียน และลงมือปฏิบัติ เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการทำงานอาชีพ ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนที่ดี นักศึกษาจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้มีความที่หลากหลายและทันสมัยอยู่เสมอ เช่น กิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมที่จะฝึกให้นักศึกษารู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วยกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏในระยะแรกเริ่มเป็นเพียงโรงเรียนที่มีบทบาทสำคัญในการฝึกหัดทรัพยากรบุคคลเพื่อมาทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่ประสงค์เข้ารับราชการตามแบบตะวันตก ต่อมาเกิดการเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์มาเป็นโรงเรียนฝึกหัดครู ก่อนได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูใน พ.ศ. 2503 (มหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2563, สื่อออนไลน์) ทำให้สามารถเปิดการสอนในระดับปริญญาตรีได้ นับเป็นก้าวสำคัญโดยเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตครูที่ได้ชื่อว่าเป็น “แม่พิมพ์ของชาติ” ออกไปสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ จนกระทั่ง พ.ศ. 2538 วิทยาลัยครูก็พัฒนาก้าวขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งคือ ได้รับการยกฐานะเป็น “สถาบันราชภัฏ” ใน พ.ศ. 2538 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นตราประจำพระองค์มาเป็นตราสัญลักษณ์ประจำสถาบัน ใน ปีพ.ศ. 2547 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยให้มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ “...เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ ในการส่งเสริมการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ สร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี สร้างสำนึกในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ประสานความ

ร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนและองค์กรอื่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นรวมทั้งศึกษาส่งเสริม สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและสังคม...” ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏมีทั้งหมด 38 แห่งทั่วภูมิภาคของประเทศไทย (ปธาน สุวรรณมงคล, 2557, หน้า 102-103)

มหาวิทยาลัยราชภัฏได้เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นแห่งแรกที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2538 โดยได้รับความสนับสนุนจากองค์การความร่วมมือแห่งประเทศญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency) หรือไจก้า ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลญี่ปุ่น จนถึงปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยราชภัฏ 10 แห่ง ได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้งในระดับวิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือกเสรี เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการออกไปรับใช้สังคม การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏต่าง ๆ จากการดำเนินงานที่ผ่านมาผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ตามรายองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2-3 แห่ง พบว่า ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรตามองค์ประกอบที่ 1 (ตัวบ่งชี้ที่ 1.1) และ 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบัณฑิต ด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในระดับน้อย และจากการสัมภาษณ์อาจารย์จำนวนหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สอนภาษาญี่ปุ่นได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ด้านอาจารย์ พบว่า จำนวนอาจารย์ผู้สอนไม่เพียงพอ และมีภาระงานสอนมาก จึงเป็นเหตุให้อาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาที่จะพัฒนาตัวเองในด้านภาษาญี่ปุ่นและการทำงานทางวิชาการ ด้านหลักสูตร รายวิชาของหลักสูตรไม่ได้มีการปรับปรุง เนื้อหาวิชาไม่ทันสมัยไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความต้องการของสังคม ด้านนักศึกษาพบว่าถึงแม้มหาวิทยาลัยจะมีการสอบคัดเลือกเข้าตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยก็ตามแต่ผลจากการสอบก็รับเข้าศึกษาต่อทุกคนจึงเป็นปัญหาในระดับของการศึกษาว่าด้วยความสามารถของผู้เรียน ส่วนปัญหาในด้านปัจจัยเกื้อหนุนพบว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่ยังขาดห้องปฏิบัติการภาษาญี่ปุ่นและขาดสื่อที่ทันสมัยที่จะให้นักศึกษาสามารถเข้าไปฝึกฝนในการใช้ภาษาญี่ปุ่นด้วยตัวเองได้ สำหรับการวัดและประเมินผลนั้นพบว่าอาจารย์ผู้สอนบางคนจะตั้งเกณฑ์ในการประเมินด้วยตัวเองในบางรายวิชาโดยที่ไม่ผ่านมติประชุมของสาขาวิชา ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

จากข้อมูลที่ได้ศึกษา และการสัมภาษณ์จากอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในเบื้องต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจในการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ” เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบัน อีกทั้งเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และหลักการรวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอน และรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงได้แนวคิดที่ใช้ในแต่ละประเด็นที่นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในลักษณะของแผนภูมิ ดังนี้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของนักการศึกษาชาวไทย อุทมพร (ทองอุไร) จามรมาน (2544) วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา (2544) อภรณ์ ใจเที่ยง (2550) และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร (2557) รวมทั้งนักการศึกษาชาวต่างประเทศ Ashworth and Harvey (1994) และ Owlia and Aspinwall (1996) แล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นองค์ประกอบในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แยกตามขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ประชากรในการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 6 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 4 คน และนักศึกษาสาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 10 คน 2) ประชากรในการสอบถามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นจำนวน 65 คน และนักศึกษาสาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 1,522 คน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ประชากรในการตรวจสอบรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน 2) ประชากรในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 30 คน อาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 65 คน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประชากรในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 10 คน และนักศึกษาสาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 150 คน

นียมคัพทเฉพาะ

1. รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานในด้านการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การคัดเลือกเนื้อหาสาระ การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล และการประเมินหลักสูตรให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.2 ด้านอาจารย์ หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับอาจารย์ ประกอบด้วย การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ การพัฒนาอาจารย์ การธำรงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถ และทักษะด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการสนับสนุนให้อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้น และการสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ

1.3 ด้านนักศึกษา หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับนักศึกษา ประกอบด้วย การคัดเลือกนักศึกษา การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความขยันและอดทน มีความซื่อสัตย์สุจริต

1.4 ด้านกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับวิธีการหรือกลวิธีในการจัดการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบูรณาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามหลักการทางวิชาการทั้งผู้เรียน ผู้สอน สื่อ รูปแบบวิธีการ ศิลปการสอน การวัดและประเมินผลตลอดจนสภาพแวดล้อม และทรัพยากร

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน การชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผล ลักษณะของข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบมีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชา ขึ้นตอนในการจัดการสอบและการแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ การวัดและประเมินผลมีความโปร่งใส และมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผล

1.6 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน หมายถึง แบบแผนหรือลักษณะของการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาเล่าเรียนอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบด้วย การจัดอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนมีบรรยากาศที่ดี มีขนาดความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย โต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด เอกสารตำราทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น รวมทั้งเจ้าหน้าที่บริหารงานที่พร้อมให้บริการ

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น หมายถึง ความรู้สึกของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ผ่านการทดลองใช้

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏ หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏที่จัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับปริญญาตรี จำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดีวิชาการ รองคณบดีวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้บริหารระดับสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

5. อาจารย์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

6. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ชั้นปีที่ 1-3

7. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

7.1 เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป หรือ

7.2 เป็นผู้บริหารสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษาหรือ

7.3 เป็นอาจารย์ผู้ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรืออาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย หรือมี

ตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ดังนี้

1. ได้แนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ได้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
3. ได้องค์ความรู้ใหม่ในศาสตร์การบริหารการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น จากแนวคิดหลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้นจากองค์ความรู้ในการดำเนินงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการนำมาพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

1.1 ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

1.2 ขอบข่ายของงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

1.3 แนวคิด และหลักการในการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

2. การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา

2.1 ความหมายของการบริหารจัดการการเรียนการสอน

2.2 ความสำคัญของการบริหารจัดการการเรียนการสอน

2.3 องค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

3. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษา

4. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

5. แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับงานวิชาการและการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

ความหมาย และความสำคัญของงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

ความหมายของงานวิชาการ งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับ การที่สถาบันการศึกษาจะเป็นที่ยอมรับจากชุมชนและผู้ปกครองของนักศึกษาได้นั้นก็จะขึ้นอยู่กับคุณภาพทางด้านวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

อยู่สม่ำเสมอเพื่อที่จะให้งานวิชาการของสถาบันการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นอย่างดี ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 2) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง งานที่รวมภารกิจหลักของหน่วยงานที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้รับบริการซึ่งได้แก่ ผู้เรียน หรือบุคคลในชุมชนได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้ เจตคติและทักษะในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 15) กล่าวว่า งานวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตลอดจน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า งานวิชาการหมายถึง งานหรือการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาในด้านการเรียนการสอนให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งมีประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

สรุปได้ว่า งานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง ทั้งในด้านทักษะ ด้านความรู้ และด้านของศาสตร์ต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันทางการศึกษา ผู้ที่ดำเนินงานด้านการศึกษาทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบเพื่อให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา เพราะในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นงานวิชาการเป็นงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2546, หน้า 6) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า งานวิชาการเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน งานที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนตามสภาพจริง โดยที่ไม่ได้เน้นข้อสอบเพียงอย่างเดียว

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม

และจริยธรรม พร้อมทั้งสร้างเจตคติและค่านิยมให้กับผู้เรียนเป็นคนเก่งเป็นคนดีของสังคม

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2558, หน้า 280) กล่าวว่างานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา โดยทั่วไปจะประกอบไปด้วย 3 เรื่อง คือ งานสอน งานวิจัย และงานบริการชุมชน ส่วนคำว่าการบริหาร จะเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารใช้เพื่อให้สถาบันนั้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งเอาไว้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (2559, สื่อออนไลน์) กล่าวว่างานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถาบันการศึกษา สำหรับงานด้านอื่น ๆ นั้นจะเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น เนื่องจากงานวิชาการจะเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจหลักของสถาบันอุดมศึกษา เพราะในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพราะหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่ผู้เรียนในด้านวิชาการ งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถาบันอุดมศึกษา ไม่ว่าจะสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของสถาบันอุดมศึกษาตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย 4 ประการ ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ขอบข่ายของงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

สุตารัตน์ สารสว่าง (2558, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาเป็นงานบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ มีขอบข่ายครอบคลุม ตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน การวัด ติดตามผล และประเมินผล รวมถึงสื่อการสอน การดำเนินงานวิชาการจะต้องเป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบวิธีการของการเรียนการสอน ได้แก่

1. การปรับปรุงหลักสูตร โดยต้องเตรียมล่วงหน้าอย่างน้อย 6 เดือน
2. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เช่นการบริการของห้องสมุดแก่อาจารย์
3. การจัดเนื้อหาวิชาการให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของสังคมโดยสอบถามจากผู้ใช้นักศึกษา
4. การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. การเพิ่มวิชาใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดผลอย่างแท้จริงกับผู้เรียน

6. การจัดบริการการสอน การจัดตารางสอน การจัดหมู่เรียน

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (2559, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษามีขอบข่ายครอบคลุมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน เกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงาน เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน ตลอดจนการวัด และประเมินผล รวมทั้งติดตามผล และสื่อการสอนรวมถึงการพัฒนาผู้สอนตลอดจนการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา จะต้องเป็นไปตามหลักสูตร และระเบียบปฏิบัติการของการเรียนการสอน จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทุกระยะ ด้วยการจัดเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย บางครั้งก็มีการเพิ่มวิชาใหม่ ๆ เข้าไปด้วย ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างแท้จริงนั้น เกิดจากการเรียนการสอน ดังนั้น เมื่อหลักสูตรเปลี่ยนก็จำเป็นต้องอบรมผู้สอนตามไปด้วย เพราะการใช้หลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาจะมีส่วนเกี่ยวข้องไปถึงการจัดตารางสอน วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอนและการประเมินผลด้วย ถ้ามองในด้านของงานสถาบันอุดมศึกษา การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตร การสอน อุปกรณ์การสอน การจัดการเรียน คู่มือผู้สอน การจัดหมู่เรียน การจัดผู้สอนเข้าสอน การปรับปรุงการเรียน การสอน การฝึกอบรมผู้สอน การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา และติดตามผล การศึกษาวิจัย

จะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งสามารถสรุปขอบเขตของงานวิชาการได้ดังนี้ งานการจัดหลักสูตร งานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งานการใช้วิธีการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน งานการวัดผลการเรียนการสอน

แนวคิด และหลักการในการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

มานิต บุญประเสริฐ (2546, หน้า 11-13) กล่าวว่า แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการระดับอุดมศึกษาแนวใหม่ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการทั่วไป เป็นการบริหารงานที่มุ่งเน้นกลยุทธ์ มีการนำแนวคิด และการจัดการทางบริหารธุรกิจมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร
2. ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงานที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากขึ้น มีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนในสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของตลาด และนำแนวคิดทางการตลาดมาใช้ในการจัดกลุ่มผู้เรียน
3. ด้านการบริหารงานวิจัย มีแนวโน้มที่จะสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยชั้นนำของประเทศ ภูมิภาคเอเชีย และนานาชาติ

4. ด้านการบริหารการเงิน มุ่งเน้นการปฏิรูป และระบบการเงินและรูปแบบการหารายได้ให้มีการขยายระบบการให้บริการทางการศึกษาที่หลากหลายเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

5. ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในด้านการบริหารงานบุคลากร กล่าวคือ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ การคัดเลือก การสรรหา และการให้เงินเดือนที่แตกต่างจากระบบราชการ

สุदारัตน์ สารสว่าง (2558, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ มีหลักการบริหาร ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะสูง พร้อมทำงานได้

สำหรับไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2558, หน้า 280) ได้กล่าวถึง “งานวิชาการ” ในสถาบันอุดมศึกษานั้นโดยทั่วไปประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ งานสอน งานวิจัย และงานบริการชุมชน โดยทั้งสามอย่างนี้เป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องปฏิบัติ เพราะสถาบันอุดมศึกษาก็คือสถาบันวิชาการ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจของการบริหารทุกอย่างในสถาบันอุดมศึกษา โดยเป้าหมายของการบริหารงานวิชาการก็คือ ความก้าวหน้าของทางวิชาการ หรือ Academic Excellence ส่วน “การบริหาร” เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารใช้เพื่อให้สถาบันนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ โดยเหตุการณ์นี้การบริหารสถาบันใด ๆ ก็ตามจึงควรที่จะเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของสถาบันนั้น ๆ ก่อนเป็นประการแรก

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2558, หน้า 287-289) ได้กล่าวถึง หลักในการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาไว้ อาจสรุปได้เป็น 7 ประการ ดังนี้

1. Setting Goals สถาบันใด ๆ ก็ตามจะปราศจากจุดมุ่งหมายไม่ได้แม้จุดมุ่งหมายจะคลุมเครือไม่ชัดเจน แต่ก็ต้องมีสิ่งที่เรียกว่า Working Goals หรือ Common Goals ซึ่งเป็นที่ยอมรับตรงกันภายในสถาบันนั้น ๆ การกำหนดการด้านนี้จะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกันหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ กลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปออกมา

2. Defining Tasks เมื่อสามารถกำหนด Common Goals ได้แล้ว กระบวนการต่อไปของผู้บริหาร คือ Defining Tasks สถาบันวิชาการโดยเฉพาะในระดับคณะวิชาภาควิชาจะต้องกำหนดงานขั้นต่ำที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติไว้ก่อนและบอกให้รู้เท่าเทียมกันเมื่อเขาทำงานขั้นต่ำแล้ว

มีเวลาว่าง ควรที่จะปล่อยให้เขาทำอะไรก็ได้ที่เขาสนใจ แต่ต้องทำงานที่ตกลงกันให้เรียบร้อยก่อนถ้าผู้บริหารมีความสามารถสูงก็จะพาสถาบันให้ทุกคนได้ทำงานเต็มที่ของเขาได้แต่งงานขึ้นต่ำทุกคนต้องทำ

3. Encouraging งานลำดับต่อไปของผู้บริหารงานวิชาการ คือ Encouraging ทำอย่างไรที่จะกระตุ้นให้เขาได้ทำงานวิชาการได้เต็มที่โดยเฉพาะงานวิชาการที่สถาบันรับผิดชอบอยู่ เช่น เชิญวิทยากรมาพูดหรือมาแล้วเรื่องของคนอื่น หรือที่อื่น ๆ ถึงความจำเป็นให้ฟัง เพื่อให้ผู้ร่วมงานของเราสำนึกเอง

4. Supporting เป็นงานที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งเช่นกัน ในฐานะที่เป็นผู้บริหารต้องหาทางทุกทางที่จะให้บริการกับอาจารย์ทุกท่าน เช่น ถ้าใครอยากเขียนบทความ ตำรา จะจัดหาคนพิมพ์ให้ ใครอยากเผยแพร่ความคิดจะจัดประชุมสัมมนาให้ เป็นต้น ผู้บริหารที่ชาญฉลาดคือผู้ที่สามารถให้บริการได้มากในขณะที่สิ่งของที่ให้บริการมีอยู่น้อย

5. Balancing Give & Take เมื่อกระตุ้นทุกด้านแล้วสิ่งที่ต้องไม่ลืมก็คือ Balancing Give & Take ผู้บริหารที่ดีต้องคอยดูแลคอยสดับรับฟังว่าใครได้เรียกร้องและได้มากเกินไปหน้าที่ในการให้ความพอดีให้ความยุติธรรมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ควรลดผลประโยชน์คนที่เรียกร้องและเพิ่มผลประโยชน์คนไม่เรียกร้องให้มากขึ้น

6. Tolerating คือ ความอดทนซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของผู้บริหารงานวิชาการ ผู้บริหารที่ดีต้องมีความอดทน งานวิชาการเป็นงานที่จะต้องใช้เวลาและมีความอดทนสูง ความอดทนเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งยังต้องอดทนต่อคำพูดและสีหน้าท่าทางของอาจารย์ที่แสดงออกในที่ต่าง ๆ ทั้งในที่ลับและในที่แจ้งด้วยพร้อมกัน ขันติบารมีจึงเป็นบารมีที่สำคัญของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา

7. Sacrificing ผู้บริหารจะต้องเสียสละให้ผู้ร่วมงานก่อนเสมอมีงานวิจัยดี ๆ จะต้องให้ผู้ร่วมงานก่อน มีงานประชุมดี ๆ จะต้องส่งให้ผู้ร่วมงานก่อน ผลประโยชน์ของผู้ร่วมงานควรมาก่อนผลประโยชน์ของตัวเอง ถ้าอยากเป็นผู้บริหารที่ดี ไม่ใช่ว่ามีอะไรก็จะจัดการเอง เอาไว้เอง ดังนั้นจะเป็นผู้บริหารที่ดีไม่ได้

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการระดับอุดมศึกษา ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนและชุมชนอีกทั้งต่อสมาชิกในองค์กรด้วย

การบริหารจัดการการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา

บริบทที่สำคัญประการหนึ่งของนักบริหาร คือ การจัดการ หรือการบริหารองค์การ ให้สามารถอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยรวบรวมเอากลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความประหยัด

ความหมายของการบริหารจัดการการเรียนการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 53-54) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนมีความหมายที่กว้างกว่าการสอน หมายถึง กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับการสอนด้วย เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบและการประเมินผล เป็นต้น ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543, หน้า 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง กระบวนการด้านการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตร วิธีการเรียนการสอนและการประเมินผล เป็นต้น เช่นเดียวกับ ทิศนา แชมมณี (2546, หน้า 4-5) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ของการจัดการเรียนการสอนโดยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนมีความปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากหลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการสอน และการประเมินผล ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (2559, หน้า 14) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการการเรียนการสอน กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชา โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ผู้เรียน และสถานการณ์ รวมทั้งความพยายามที่จะเชื่อมโยงองค์ความรู้สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาเข้าด้วยกัน

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยบูรพา (2560, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการตามแนวคิดของ Martin Cannon ว่าการบริหารต้องมีกระบวนการดำเนินงานใน 4 มิติ ได้แก่

1. มิติด้านการออกแบบองค์การ ประกอบด้วย การจัดระบบสายงานความรับผิดชอบ การจัดสรรอำนาจหน้าที่ในองค์การ การวางระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การ
2. มิติด้านการวางแผนและการควบคุม แบ่งเป็น การวางแผน ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ และการหาวิธีการต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด ซึ่งประเภทของแผนที่ใช้ในการบริหารจัดการ ได้แก่ แผนกลยุทธ์เพื่อกำหนด

วัตถุประสงค์ทั่วไปในระยะยาวขององค์การ มีการทบทวนเป็นระยะ และแผนยุทธวิธีที่เน้นการบรรลุเป้าหมายเฉพาะด้านเป็นแผนระยะสั้น แต่จะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระยะยาว และการควบคุม ซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่อติดตามและตรวจสอบดูว่ามีการปฏิบัติงานคลาดเคลื่อนจากแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ และสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งการควบคุมประกอบด้วย 2 แนวคิด ได้แก่ การควบคุมทั่วทั้งองค์การและระบบสำคัญ ๆ และการควบคุมสมาชิกขององค์การซึ่งอาจเริ่มตั้งแต่การสรรหา การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม และการจัดผล การปฏิบัติงาน

3. มิติด้านกระบวนการด้านพฤติกรรม เป็นความสัมพันธ์ภายในองค์การระหว่างพนักงานและผู้บริหาร และระหว่างผู้บริหารด้วยกันเอง ซึ่งความสัมพันธ์ในองค์การมีผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์การ ได้แก่ ลักษณะผู้นำในองค์การที่ต้องคอยกำกับ ประสานงานและการจูงใจให้คนทำงานให้กับองค์การ การติดต่อสื่อสารภายในระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ

4. มิติด้านการตัดสินใจ ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ได้แก่ การรับรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถระบุถึงเหตุที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง หาทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา ตัดสินใจเลือกทางเลือกปฏิบัติตามทางเลือกนั้น

สำหรับนักการศึกษาชาวต่างประเทศ Edwards (1997 อ้างอิงใน ธวัช เต็มฉนวน, 2548, หน้า 15) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง โครงสร้างแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลตามที่ตั้งไว้แก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการการเรียนการสอน หมายถึง แผนหรือการดำเนินการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดทั้งผู้เรียนและผู้สอนอันประกอบไปด้วยหลักสูตร การเรียนการสอน อาจารย์ นักศึกษา การวัดและประเมินผล และปัจจัยเกื้อหนุน

ความสำคัญของการบริหารจัดการการเรียนการสอน

การบริหารจัดการการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นจุดหมายปลายทาง และมีเนื้อหาเป็นสื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งประกอบด้วยผู้สอน เทคนิคการสอน การใช้สื่อในการเรียนรู้ที่จะช่วยในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้บังเกิดผล โดยการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนนั้น ตามแผนพัฒนาการอุดมศึกษาระยะยาว ที่ระบุไว้ว่าการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้และคุณธรรมซึ่งเป็น

เป้าหมายที่จะต้องให้ความสำคัญลำดับสูงสุด ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาสาระ พัฒนาทักษะ กระบวนการคิด เตรียมการเพื่อเผชิญสถานการณ์ รวมถึงการประยุกต์ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา เน้นการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลัก 4 ประการ ของยูเนสโก คือ การเรียนรู้ การเรียนเพื่อปฏิบัติได้จริง การเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อชีวิต นอกจากนี้แล้วยังยึดหลักที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และมีความพัฒนาตัวเองได้ และถือได้ว่าผู้เรียนนั้นมีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาตัวเองให้เป็นไปตามธรรมชาติและมีความเต็มเต็มตามศักยภาพตามที่ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2543) ที่ได้กล่าวไว้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อผู้เรียนที่จะทำให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ในด้านของการเรียนรู้ ทั้งกระบวนการคิดที่จะออกไปเผชิญกับการแก้ปัญหาในโลกภายนอก และการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกันตลอดชีวิต

องค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนการสอน

การบริหารจัดการการเรียนการสอนต้องอาศัยองค์ประกอบหลากหลายด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับการสอนที่จะมีส่วนส่งเสริมให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้อย่างดี ซึ่งมี อุทมพร (ทองอุไร)จามรมาน (2544, หน้า 41) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษามีดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุนสำหรับวัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา (2544, หน้า 4-5) กล่าวว่า กระบวนการดำเนินการด้านการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดผลที่เป้าหมาย ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน วิธีการเรียนการสอน การประเมินผล อุปกรณ์ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ส่วนอาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 6-9) ได้กล่าวว่ องค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนการสอนมีอยู่ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบรวม หมายถึง องค์ประกอบด้านโครงสร้างที่มาประกอบกันเป็นการสอน อันประกอบด้วย ครู หรือผู้สอน นักเรียน หรือผู้เรียน หลักสูตรหรือสิ่งที่จะสอน และด้านองค์ประกอบย่อย หมายถึง องค์ประกอบด้านรายละเอียดของการสอน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการเหล่านี้จึงจะทำให้เป็นการสอนที่สมบูรณ์ ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดประเมินผล นอกจากนี้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ

หลักสูตรโดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ การกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, หน้า 44) นอกจากนี้ Ashworth and Harvey (1994) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทิศทางและอนาคตของการอุดมศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นจะต้องศึกษาองค์ประกอบด้านปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และด้านผลผลิต ได้แก่ อาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุอุปกรณ์ การสอน ผลสัมฤทธิ์ การจัดการและการควบคุมคุณภาพ และนิสิต/นักศึกษา ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ด้านอาจารย์ คุณภาพอาจารย์นับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษาสำหรับดัชนีบ่งชี้ความมีคุณภาพของอาจารย์ได้แก่ จำนวนอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ ประสบการณ์ด้านวิชาการวิชาชีพ และการสอน การพัฒนาคุณภาพ สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาสำหรับการสอนภาคทฤษฎีสัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาสำหรับการสอนภาคปฏิบัติ จำนวนผลงานวิจัย จำนวนผลงานทางวิชาการอาจารย์มีความรู้ทันสมัยต่อโลกปัจจุบัน และอาจารย์ได้รับเสรีภาพตามสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการ

2. สิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการศึกษาจำเป็นที่จะต้องอาศัยสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งสิ่งเอื้ออำนวยด้านทรัพยากรบุคคล อาคารสถานที่สำหรับการเรียนและการสนับสนุนการ ดัชนีตัวชี้วัดความมีคุณภาพของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก ได้แก่ จำนวนและประเภทของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก ลักษณะห้องเรียน ที่นั่งเรียน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางสถานที่เพื่อออกกำลังกายและการพักผ่อนหย่อนใจ ความปลอดภัย ความสะอาดและความเป็นระเบียบ และการบริการด้านวิชาการ

3. วัสดุอุปกรณ์ ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องอาศัยอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของจำนวนและประเภทของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาอยู่ในสภาพที่ดี ใช้งานได้หรือไม่ ระบบการให้บริการแนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้ และความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์

4. การสอนและการเรียนรู้ คุณภาพการสอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิต สำหรับตัวบ่งชี้คุณภาพการสอนและการเรียนรู้ ได้แก่ รายละเอียดของเนื้อหา ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน การแนะนำหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัย

ให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม เนื้อหาในการนำมาสอนมีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีอิริยาบถเหมาะสม กระตุ้นความสนใจ นำเสนอหรืออธิบายได้เข้าใจแจ่มแจ้ง มีทักษะในการใช้สื่อการสอน และเตรียมการสอนเป็นอย่างดี และมีเอกสารประกอบการสอน

สำหรับ Owlia and Aspinwall (1996) ได้กล่าวถึงมิติคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มี 6 มิติ ดังนี้

1. มิติที่เน้นสิ่งที่สัมผัสได้ ซึ่งเป็นคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การศึกษาประกอบด้วยดัชนีบ่งชี้คุณภาพ 5 ดัชนี ได้แก่ ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ง่ายต่อการใช้งาน วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก การศึกษาสร้างความสนใจในการใช้ และวัสดุอุปกรณ์สะดวกต่อการนำไปใช้

2. มิติที่เน้นคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วยดัชนีบ่งชี้ด้านคุณภาพ 5 ดัชนี ได้แก่ จำนวนอาจารย์มีเพียงพอ อาจารย์มีความรู้ทางทฤษฎีอย่างดีและเก่ง อาจารย์มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติดีเยี่ยม อาจารย์มีความรู้ที่ทันสมัย และอาจารย์ความเชี่ยวชาญในการสอน และติดต่อสื่อสาร

3. มิติที่เน้นเจตคติของอาจารย์ ประกอบด้วยดัชนีบ่งชี้คุณภาพ 5 ดัชนี ได้แก่ เข้าใจความต้องการการการของนิสิตนักศึกษา มีความเต็มใจในการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา เอื้ออำนวยความสะดวกและจัดเวลาให้นิสิตนักศึกษา ให้ความใส่ใจแก่นิสิตนักศึกษาแต่ละบุคคล และมีอารมณ์มั่นคงสุภาพ

4. มิติที่เน้นเนื้อหา ประกอบด้วยดัชนีที่บ่งชี้คุณภาพ 6 ดัชนี ได้แก่ รายวิชาในหลักสูตร สอดคล้องกับการผลิตบัณฑิตของสาขาวิชาชีพ หลักสูตรมีความยืดหยุ่น คุ่มค่าต่อการลงทุนในการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการติดต่อสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และบรรจรรยาวิ ชาที่เป็นพื้นฐานฐานเกี่ยวกับความรู้ทั่วไป

5. มิติที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ ประกอบด้วยดัชนีบ่งชี้คุณภาพ 6 ดัชนี ได้แก่ อาจารย์ นำเสนออธิบายและบรรยายได้ชัดเจนเข้าใจง่าย เนื้อหาที่สอนเรียงตามลำดับความยากง่าย และความซับซ้อนของเนื้อหา ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน ประเมินผลด้วยความยุติธรรม วิธีสอน มีการกระตุ้นสร้างความสนใจ และให้ผู้เรียนประเมินผลการสอน

6. มิติที่เน้นความน่าเชื่อถือ ประกอบด้วยดัชนีบ่งชี้คุณภาพ 3 ดัชนี ได้แก่ องค์กรความรู้ ที่ถ่ายทอดให้นิสิตนักศึกษา มีความถูกต้องตามหลักทฤษฎี เนื้อหาที่ใช้สอนตรงตามความต้องการการของผู้เรียน และเนื้อหาที่ใช้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายของรายวิชา

จากข้อความข้างต้นทำให้ทราบว่านักการศึกษาชาวไทยและชาวต่างประเทศให้คำจำกัดความต่อองค์ประกอบของการบริหารจัดการการเรียนการสอนซึ่งล้วนแต่มีความหมาย

ใกล้เคียงกัน

ดังนั้น จากการวิเคราะห์เอกสารข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยจะกล่าวอย่างละเอียดต่อไปนี้

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ที่สถาบันทางการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้สอนที่จะนำไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม

ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งแล้วแต่มุมมองของแต่ละคน ดังเช่น ข้อสรุป ต่อไปนี้

กาญจนา คุณารักษ์ (2553, หน้า 38) กล่าวว่า หลักสูตรคือ โครงการหรือแผน หรือข้อกำหนดอันประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถ รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ในสังคม และในโลกอย่างมีคุณภาพและมีความสุข

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, หน้า 6) กล่าวว่า ความหมายที่แคบของหลักสูตร คือ วิชาที่สอน ส่วนความหมายที่กว้างของหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาซึ่งเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2555, หน้า 3) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนและประสบการณ์ที่ต้องจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือผู้เรียนบรรลุผล มีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดซึ่งหลักสูตรควรได้รับการวิเคราะห์ และพัฒนาให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์อยู่เสมอเป็นระยะ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557, หน้า 2) กล่าวว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สังคมได้คาดหวังไว้

นอกจากนี้ สุเทพ อ่วมเจริญ (2557, หน้า 1) กล่าวว่า หลักสูตร คือ กิจกรรมในการเรียนการสอนที่พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่ได้วางไว้

สำหรับ Wiles and Bondi (1989 อ้างอิงใน ประยงค์ เนาวบุตร, 2545, หน้า 5) อธิบายว่าหลักสูตร คือ เป้าหมายหรือค่านิยมซึ่งจัดเป็นประสบการณ์ให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการพัฒนาตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้

Onnstein and Hunkins (2004 อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557, หน้า 3) ได้สรุปความหมาย 5 ประการของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง แผนสำหรับปฏิบัติการหรือเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งรวมถึงยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์
2. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ของผู้เรียนทั้งในและนอกสถาบันการศึกษา
3. หลักสูตร หมายถึง ระบบในการติดต่อดำเนินการกับบุคคล และหมายถึงกระบวนการหรือการจัดการเกี่ยวกับบุคลากรและขั้นตอนในการนำระบบนั้นไปใช้
4. หลักสูตร หมายถึง สาขาหนึ่งของการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยหลักการพื้นฐานและขอบเขตของความรู้
5. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชา ซึ่งแตกต่างกันไปตามระดับของการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นแผนการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในการจัดให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะในทุกด้านตามความมุ่งหมายของการศึกษานอกจาก นี้หลักสูตรยังประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาวิชาของหลักสูตร คุณลักษณะของผู้สอน วัสดุการศึกษา ตำราเรียน สถานที่จัดการศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยกับสังคมแต่ละยุคสมัย

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย ตลอดจนเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังให้นักศึกษาได้มีความรู้ในด้านทักษะต่าง ๆ ทั้งความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เนื่องจากหลักสูตรจะเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้โดยสรุปในหลายประการ ดังต่อไปนี้

চার্জ বাক্সী (2537, หน้า 46) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรใน 2 ส่วน คือ ความสำคัญของหลักสูตรต่อส่วนรวม และความสำคัญของหลักสูตรต่อการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546, หน้า 9) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหลักสูตรเปรียบเสมือน

เข้มทิศในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและนโยบายในการจัดการศึกษา

ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558, หน้า 5) กล่าวไว้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษาของผู้สอนเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม

สรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งของการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดเอาไว้ เพื่อให้การศึกษานั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรต้องมีองค์ประกอบอย่างครบถ้วน ผู้สอนจึงจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญนักการศึกษาในประเทศและต่างประเทศได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังต่อไปนี้

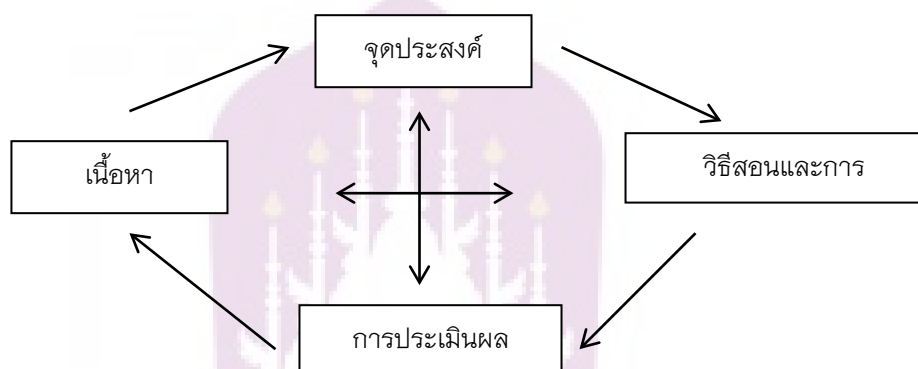
চারัง บัวศรี (2542, หน้า 8-9) ได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้ 9 ประการคือ

1. เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชา หรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้มีทักษะความสามารถ หลักจากที่ได้ศึกษาเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมและมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ วัสดุทัศน ภาพ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

กาญจนา คุณารักษ์ (2543, หน้า 20-22) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิดของ Tabá (1962 อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535, หน้า 23) ไว้ 4 ประการ คือ จุดประสงค์ เนื้อหาวิธีสอนและการดำเนินการ และการประเมินผล ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร

จากภาพ 2 อธิบายความสัมพันธ์แต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรได้ดังนี้

1. จุดประสงค์ (Objectives) มีความสัมพันธ์เนื่องมาจากจุดประสงค์จะเป็นแนวทางของการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนรู้ว่าจุดประสงค์อะไรบ้างในการสอน ต้องเสนอเนื้อหาอะไรสอนใคร สอนทำไม และจะมีวิธีการสอนและประเมินผลอย่างไร

2. เนื้อหา (Subject Matter) หมายถึง สารของความรู้และประสบการณ์ในการแสวงหาความรู้ตามศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เนื้อหาวิชาจะเป็นรายละเอียดของสารความรู้และประสบการณ์ดังกล่าวที่นำมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

3. วิธีสอนและการดำเนินการ (Methods and Organization) เป็นการแปลงจุดประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรไปสู่การสอนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน โดยประเมินว่ามีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ โดยใช้จุดประสงค์เป็นแนวทางหรือเป็นเกณฑ์ในการประเมิน

Tyle (1971 อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557, หน้า 5) ได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Educational Purpose) ที่สถานศึกษาต้องการให้ผู้เรียนเรียนบรรลุผล

2. ประสบการณ์ทางการศึกษา (Educational Experience) ที่สถานศึกษาจะจัดประสบการณ์อะไรบ้างที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) สถานศึกษาจะจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร

4. วิธีการประเมิน (Determination of What to Evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และจะรู้ได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ๆ แล้ว

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน โดยต้องอาศัยสิ่งเหล่านี้คือ เป้าหมาย จุดประสงค์ของเนื้อหา ประสบการณ์ วิธีการสอนและการดำเนินการในการสอน และการประเมินผล ซึ่งจะขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งมิได้

ลักษณะหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรเป็นแนวทางสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะหลักสูตรที่ดีนั้น พิจารณาได้ 3 ประการ คือ ประการแรกพิจารณาได้จากกระบวนการสร้างหลักสูตร ที่หลักสูตรจะต้องได้มาจากความสนใจของผู้เรียนและมีความสอดคล้องข้อมูลในชุมชน รวมทั้งมีผู้เกี่ยวข้องในการสร้างหลักสูตรจากหลายฝ่ายทั้งในสถาบันการศึกษาและในชุมชน ประการที่สองการนำหลักสูตรไปใช้จริง โดยหลักสูตรที่นำไปใช้ต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความสนใจของผู้เรียนให้อิสระการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และมีใช้วัสดุอุปกรณ์ของสถาบันการศึกษาชุมชนอย่างกว้างขวาง และประการที่สาม หลักสูตรที่ดีต้องมีการยืดหยุ่นสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทต่าง ๆ ได้ มีการติดตามและประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงเป็นระยะ ๆ โดยเปิดโอกาสให้ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นและให้ผลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2559, สื่อบนออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตรที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. มีองค์ประกอบเชิงวิชาการ
2. มีองค์ประกอบวิชาชีพ คือ วิชาที่ผู้เรียนจะนำไปประกอบอาชีพในอนาคต
3. มีองค์ประกอบวิชาคน คือ การเป็นคนที่มีความรอบรู้ รู้จักความรับผิดชอบ มีจริยธรรม การเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ และหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรที่ดีนั้นจะประกอบไปด้วย กระบวนการสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จริง และหลักสูตรจะต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อนำมาเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับบริบทของผู้เรียนได้ ซึ่งจะทำให้หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร สกอ.

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้โดยมีเจตนารมณ์เพื่อรองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตามมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ 8/2558 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 ได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558” ดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558, 13 พฤศจิกายน 2558, หน้า 3-9)

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องมาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุม คุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน “อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

ปรัชญา และวัตถุประสงค์มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติปรัชญาของการอุดมศึกษาปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่าการ่าคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดีที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบนฐานภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับส่งเสริมกระบวนการผลิตบัณฑิตที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการสื่อสารแบบไร้พรมแดน มีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานและจรรยาบรรณที่กำหนด สามารถสร้างสรรคงานที่เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล โดยแบ่งหลักสูตรเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 แบบได้แก่

1.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

1.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งเป็นหลักสูตรปริญญาตรีสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำวิจัยที่ลุ่มลึกทางวิชาการ

2. หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

2.1 หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพหรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษาหลักสูตรแบบนี้เท่านั้นที่จัดหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนือง) ได้ เพราะมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการปฏิบัติอยู่แล้ว ให้มีความรู้ด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงเพิ่มเติมหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนือง) ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรีและจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรปริญญาตรีนั้น ๆ โดยครบถ้วน และให้ระบุคำว่า“ต่อเนือง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตร

2.2 หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ สมรรถนะทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการขั้นสูงโดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้ว ให้รองรับศักยภาพของผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึกหรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงในหน่วยงานองค์กร หรือสถานประกอบการหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการหรือทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการต้องมีการเรียนรายวิชา ระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาคโดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาคหรือระบบจตุรภาค

โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปหมายถึงหมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่น สังคม ศิลปวัฒนธรรม และธรรมชาติ ใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่ง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมพร้อมให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคมไทย และสังคมโลกสถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชา

สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐาน วิชาชีวะ และวิชาชีวะที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติงานได้

3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปหมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ ประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย 5 คน กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนในกรณีที่มิอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้ในกรณีของอาจารย์พิเศษ

อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทแต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการและหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ประกอบด้วย

1. อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และต้องมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการ ในรอบ 5 ปีย้อนหลังสำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชานั้น ๆ

กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาหากจำเป็น บุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีคุณวุฒิและคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวนอย่างน้อย 5 คน ในกรณีของหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขานั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 ใน 5 คน ต้องมีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ โดยอาจเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาหรือเป็นบุคลากรของหน่วยงานที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีข้อตกลงในการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรนั้นร่วมกันแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 2 คน กรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาหากจำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้นอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี กรณีที่หลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าวิชาเอก 3 คน และหากเป็นปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ต้องมีสัดส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในด้านปฏิบัติการ 1 ใน 3 กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน

ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

3. อาจารย์ผู้สอนอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอนในกรณีที่มีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนก่อนที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 จะประกาศใช้ให้สามารถทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนต่อไปได้สำหรับกรณีร่วมผลิตหลักสูตรกับหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาหากจำเป็นบุคลากรที่มาจากหน่วยงานนั้น อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทและผลงานทางวิชาการแต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานแห่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

ในกรณีของอาจารย์พิเศษอาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโทแต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้นสำหรับหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการที่เน้นทักษะด้านวิชาชีพตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษามีดังนี้

1. หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2. หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่าหรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่ตรงกับสาขาวิชาที่จะเข้าศึกษา

3. หลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ และทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และมีผลการเรียนในหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าไม่น้อยกว่า 3.50 ทุกภาคการศึกษา หนึ่ง ในระหว่างการศึกษาในหลักสูตรแบบก้าวหน้า หากภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งมีผลการเรียนต่ำกว่า 3.50 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จะถือว่าผู้เรียนขาดคุณสมบัติในการศึกษาหลักสูตรแบบก้าวหน้า (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558, 13 พฤศจิกายน 2558, หน้า 3-9)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก จึงเห็นสมควรให้จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งเพื่อใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ

ตามมาตรา 8 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาในคราวประชุมครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2552 จึงออกประกาศไว้ดังนี้

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ระดับคุณวุฒิ ได้แก่ ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) ระดับที่ 2 ปริญญาตรี ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับที่ 4 ปริญญาโท ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

2. คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและ ต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติ ต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยโดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิและลักษณะของหลักสูตรอย่างน้อยต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

3. ชื่อปริญญา จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552, หน้า 23)

การประกันคุณภาพหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 44) กล่าวไว้ว่า ในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพการดำเนินงานและการบริหารงานระดับหลักสูตรถือว่าสำคัญที่สุดซึ่งควรมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรซึ่งมีหลักการ ดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรเป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

2. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่ง สกอ. ได้กำหนดแนวทางการเผยแพร่หลักสูตรไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

3. ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรเป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้เชิงปริมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการของอาจารย์สำหรับตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพที่เน้นกระบวนการจะประเมินในลักษณะของพหุพิชญ์ (Peer Review) ซึ่งจะมีรายละเอียดของคำถามที่จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประเมินเพื่อให้สามารถนำไปพิจารณาตามบริบทของสถาบันได้ และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมินและผู้รับการประเมินได้ใช้ในการพิจารณา

4. สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานได้ตามมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ทุกระบบต้องได้รับการเห็นชอบจากสภาสถาบันและเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้มีการจัดส่งผลการประเมินพร้อมข้อมูลพื้นฐานให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ ตัวอย่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรที่เทียบเคียงได้ เช่น ผลการประเมินหลักสูตรของ AUN QA ผลการประเมินหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับการรับรองจากองค์การวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น AACSB (สำหรับหลักสูตรทางด้าน

บริหารธุรกิจ) ABET (สำหรับหลักสูตรทางด้านวิศวกรรมศาสตร์) และหลักสูตรที่ได้รับการตรวจประเมินเป็นประจำและผ่านการรับรองโดยสภาวิชาชีพ

ด้านอาจารย์

อาจารย์เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพการเตรียมการสอนของอาจารย์ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งด้วยเหตุนี้อาจารย์จึงทำหน้าที่ในการกำหนดแผนการสอน รวมทั้งเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้จัดบรรยากาศในการเรียนการสอนร่วมกับผู้เรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนการสอน จะเห็นว่าคุณภาพของการเรียนนั้นจะมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนโดยตรงสำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษาที่รับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

ความหมายของอาจารย์

ปัจจุบันคำว่า “ครู” กับ “อาจารย์” มักจะใช้ปะปน หรือควบคู่กันอยู่เสมอ จนบางครั้งดูเหมือนจะมีความหมายเป็นคำคำเดียวกัน แต่ความเป็นจริงแล้ว รากศัพท์เดิมของคำว่า “อาจารย์” ไม่เหมือนกับคำว่า “ครู” และเมื่อพิจารณาถึงความหมายแล้วก็ยังไม่เหมือนกัน

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 อธิบายว่า อาจารย์ คือ ผู้สั่งสอนวิชาความรู้ คำที่ใช้เรียกนำหน้าชื่อบุคคลเพื่อแสดงความยกย่องว่ามีความรู้ในทางใดทางหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525, หน้า 898)

พระธรรมปิฎก ประยุทธ์ ปยุตฺโต (2528, หน้า 185) อธิบายความหมายของอาจารย์ไว้ดังนี้ ผู้ประพาดิการอันเกื้อกูลแก่ศิษย์ผู้ที่ศิษย์พึงประพาดิด้วยความเชื่อเพื่อ ผู้สั่งสอนวิชาและอบรมดูแลความประพฤติ

ความหมายของอาจารย์ตามทัศนะของท่านพุทธทาสภิกขุได้จำแนกไว้สองนัยด้วยกัน คือ

1. ความหมายดั้งเดิม หมายถึง ผู้ฝึกมารยาท หรือ เป็นผู้ควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัย เป็นผู้รักษาระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อาจารย์เป็นผู้วาง เป็นผู้ดูแลรักษาให้อยู่ในระเบียบ

2. ปัจจุบัน หมายถึง ฐานะชั้นสูงหรือชั้นหนึ่งของผู้ที่เป็นครู (พระธรรมโกศาจารย์, 2529, หน้า 93)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544, หน้า 13) กล่าวว่า ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการถ่ายทอดความรู้ และกระบวนการต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนย่อมที่จะมีบทบาทที่จะทำให้การเรียนการสอนเกิดผลดีได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. บุคลิกภาพของผู้สอน หมายถึงรวมถึง การพูด เสียงที่พูด สำเนียงที่พูด กริยาท่าทาง และการแสดงออกต่าง ๆ รวมทั้ง ทักษะติดต่อวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม และความเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร

2. ความรู้ของผู้สอน ครูผู้สอนจะต้องมีความใฝ่รู้อยู่เสมอ ติดตามข่าวสารทางวิชาการ อย่างสม่ำเสมอ มีความพร้อมที่จะสอน เนื่องจากผู้เรียนได้มีความคาดหวังไว้สูงว่า ครูผู้สอน จะมีความพร้อมทางวิชาการสามารถที่จะให้ข้อมูลและตอบข้อซักถามได้

3. วิธีการสอน ในการสอนนั้นการสอนที่ดีผู้สอนจะรู้จักวิธีถ่ายทอดความรู้ ความคิด ให้ผู้เรียนโดยใช้วิธีที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของผู้เรียนนั้น ๆ จะทำให้ผู้เรียนได้คิด ได้ความรู้ใหม่ ๆ จากผู้สอน นอกจากนี้ก็ควรมีการเอาใจใส่ต่อผู้เรียนตลอดจนความศรัทธา ในวิชาชีพของอาจารย์ด้วย

ตามทัศนะของชาวตะวันตก คำว่า “อาจารย์” จะหมายถึงผู้สอนในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งต่ำกว่าระดับศาสตราจารย์ และเป็นผู้สอน ที่ต้องรับผิดชอบต่อการสอนนักศึกษาให้เกิดความก้าวหน้าตามประสงค์เฉพาะของการศึกษาที่กำหนดไว้ ดังเช่น Gove (1965 อ้างอิงใน ยนต์ ชุ่มจิต, 2530 หน้า 12) ได้กล่าวไว้ว่า อาจารย์ คือ ผู้สอนในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยซึ่งมีตำแหน่งต่ำกว่าระดับศาสตราจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับ Good (1973 อ้างอิงใน ยนต์ ชุ่มจิต, 2530 หน้า 12) อาจารย์ คือ ผู้สอนที่ต้องรับผิดชอบต่อการสอน นักศึกษาให้เกิดความก้าวหน้าตรงตามจุดประสงค์เฉพาะของการศึกษาที่กำหนดไว้บุคคลผู้ซึ่งให้ความรู้ และผู้สอนในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งต่ำกว่าระดับศาสตราจารย์

เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “อาจารย์” ตามทัศนะของคนไทยกับทัศนะของชาวตะวันตกแล้วจะเห็นได้ว่า อาจารย์ของชาวตะวันตกจะเน้นความสำคัญไปที่ การสอน คือ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการสอนเฉพาะด้าน และเป็นผู้ที่ทำการสอนในสถาบันการศึกษาชั้นสูง แต่ความหมายของคำว่า “อาจารย์” ตามทัศนะของคนไทย จะมีความหมายกว้างกว่า คือ เป็นทั้งผู้สอนวิชาความรู้ อบรมดูแลความประพฤติ และเป็นผู้ที่มีฐานะสูงกว่าครู สำหรับ บุญอยู่ ขจรประเสริฐ (2559, สื่อออนไลน์) ได้นิยามของคำว่า “อาจารย์” ไว้ว่า ตามทัศนะของคนไทย จะมีความหมายกว้างกว่าทัศนะของชาวตะวันตก กล่าวคือ อาจารย์เป็นทั้งผู้สอนวิชาความรู้ อบรมดูแลความประพฤติ และเป็นผู้ที่มีฐานะสูงกว่าผู้เป็นครูและมักเป็นผู้ที่ทำการสอนในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ คำว่าอาจารย์ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอน

หลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ยกเว้น พหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเข้าได้ไม่เกิน 2 คน อาจารย์พิเศษ หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558, 13 พฤศจิกายน 2558, หน้า 3-9)

สรุปได้ว่า “อาจารย์” คือ ผู้ให้ความรู้ดูแลความประพฤติของศิษย์ มีหน้าที่พัฒนาให้ศิษย์เป็นคนมีคุณภาพต่อประเทศ และสังคมนอกจากนี้ไม่ว่าจะมีอาจารย์กี่ประเภท สังคมในปัจจุบันและในอนาคตย่อมต้องการอาจารย์ที่ดีทั้งสิ้น

ความสำคัญของอาจารย์

การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงสุดที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความลุ่มลึกทางวิชาการ เพื่อปฏิบัติพันธกิจสำคัญของสถาบันในการผลิตบัณฑิต ศึกษาวิจัยเพื่อการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้ นั้น ๆ อาจารย์เป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญของการผลิตบัณฑิต ผู้เกี่ยวข้องต้องมีการออกแบบระบบประกันการบริหารและพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพเหมาะสม มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสภาพบริบทปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตร และมีการส่งเสริมให้อาจารย์มีความรักในองค์กรและการปฏิบัติงานตามวิชาชีพ ผู้บริหารต้องมีการกำหนดนโยบายแผนระยะยาว และกิจกรรมการดำเนินงานตลอดจนการกำกับดูแลและการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ การวางระบบประกันคุณภาพอาจารย์ เป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมีพัฒนาการเพิ่มยิ่งขึ้นด้วยการวางแผนและการลงทุนงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้อัตรากำลังอาจารย์มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าในหลักสูตร มีจำนวนอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ

ทางสาขาวิชาของหลักสูตร และมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการผลิตบัณฑิต อันสะท้อน จากวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความรู้แก่ผู้เรียน และมีบทบาทอื่นโดยประพฤติกปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดี แก่ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีมานะ บากบั่น มัธยัสถ์ อุดมอม ไม่เห็นแก่ความเจริญก้าวหน้า ทางวัตถุมากเกินไป (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, หน้า 72)

การสรรหาและการคัดเลือกอาจารย์

สำหรับการสรรหาบุคคลมาเป็นอาจารย์ผู้สอนนั้น ได้มีนักวิชาการชาวไทยได้สรุป เกี่ยวกับการสรรหาบุคลากรไว้ ดังนี้

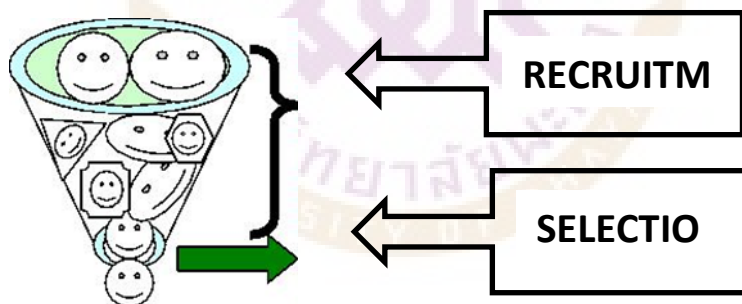
วุฒิไกร จำปาทอง (ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) กล่าวว่า หลักการบริหารองค์กรที่สำคัญ ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานเบื้องต้นในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรคือหลักการ 4 M's ที่ต้องให้ความสำคัญโดยเริ่มจาก คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการบริหารงาน (Management) เพราะองค์กรต้องประกอบไปด้วยสิ่งสำคัญเบื้องต้น คือ “คน” ที่จะ เป็นผู้ผลักดันให้การดำเนินการขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กร จะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทำให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ทั้งนี้การบริหารทรัพยากร บุคคลจะเกี่ยวข้องกับประเด็นคำถามที่สำคัญเริ่มจาก จะหาคนมาทำงานได้อย่างไร จะเตรียม คนให้สามารถทำงานได้อย่างไร จะรักษาคนให้อยู่ทำงานกับองค์กรได้อย่างไร และจะจูงใจ ให้คนทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถของเขาได้อย่างไร (นพ ศรีบุญภาค, 2545, หน้า 48)

จะเห็นได้ว่าการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรเป็นกระบวนการหลักที่สำคัญ จะทำให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมาย กระบวนการสรรหาและกระบวนการคัดเลือกจึงเป็นกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการ ต่อเนื่องกันจนมีการเรียกรวมเป็นเสมือนขั้นตอนเดียวกันแต่มีรายละเอียดย่อยแตกต่างกัน

เมื่อกล่าวถึงการสรรหาทรัพยากรมนุษย์ (Recruitment) จะเป็นกลุ่มของกิจกรรม ขององค์กรที่ใช้เพื่อชักจูงใจให้ผู้สมัครที่มีความสามารถ และมีทัศนคติที่ต้องการมาสมัคร ในตำแหน่งที่ต้องการ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งการสรรหาเป็นสิ่งสำคัญ เพราะยังมีผู้มาสมัครจำนวนมากก็จะมีโอกาสในการคัดเลือกได้มาก นอกจากนี้ การสรรหา (Recruitment) ยังเกี่ยวพันกับการสรรหากำลังคนที่เป็นไปตามแผนงานกำลังคนขององค์กร โดยการประกาศในหนังสือพิมพ์ และวารสารวิชาชีพต่าง ๆ การสรรหาจากสำนักจัดหางาน และสถาบันการศึกษา ส่วนการคัดเลือกบุคลากร (Selection) เป็นกระบวนการพิจารณา คัดเลือกบุคลากรที่มาสมัครงาน โดยคาดว่าจะจะเป็นบุคลากรที่สามารถทำงานได้ประสบ

ความสำเร็จที่ดีที่สุด โดยพิจารณาจากทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมที่สุดจากกลุ่มผู้สมัคร สำหรับงานหนึ่งงานใด ซึ่งกระบวนการคัดเลือกมักจะเริ่มต้นด้วยการกลั่นกรองของผู้สมัคร เพื่อคัดคนที่ไม่มีคุณลักษณะที่ขัดแย้งตามความต้องการของตำแหน่งงานออกไป ขั้นตอนไปก็คือการคัดเลือกให้ได้บุคลากรจากผู้สมัครที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเข้ามาทำงานในองค์กร ซึ่งกระบวนการคัดเลือกควรได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้และเที่ยงตรงเกี่ยวกับผู้สมัครให้มากที่สุด เพื่อพิจารณาให้รอบคอบตรงกับลักษณะเฉพาะของงาน และเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อย่างชัดเจนซึ่งจะทำให้สามารถใช้คาดการณ์ถึงความสำเร็จของงาน การดำเนินการทั้งการสรรหาและคัดเลือกจะต้องปราศจากการเลือกปฏิบัติ (เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่งยง, 2543, หน้า 142)

การสรรหา (Recruitment) จะเป็นกระบวนการแรกในการที่จะทำให้ได้มาซึ่งบุคลากรตามความต้องการขององค์กร โดยเป็นการแสวงหาบุคคลที่องค์กรคาดว่าจะมีคุณสมบัติตรงตามต้องการจากแหล่งต่าง ๆ ให้ได้จำนวนที่เหมาะสมตามนโยบายและตามที่องค์กรเห็นว่ามี ความเหมาะสมสำหรับให้องค์กรได้พิจารณาเลือกในกระบวนการคัดเลือก (Selection) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากการสรรหา เพื่อให้ได้บุคลากรที่ตรงกับความต้องการขององค์กรมากที่สุด เข้ามาสู่องค์กร ทั้งนี้ ส่วนใหญ่จะเรียกกระบวนการทั้งสองรวมเข้าด้วยกันว่ากระบวนการสรรหาและคัดเลือก (Recruitment and Selection) ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการการสรรหาและคัดเลือก (Recruitment and Selection)

ดังนั้น การสรรหาและคัดเลือกซึ่งเป็นกระบวนการหลักสำคัญที่เป็นจุดเริ่มต้นในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ส่งผลกับความอยู่รอดขององค์กร เพราะหากระบบการสรรหาคัดเลือกได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ก็จะทำให้องค์กรมีศักยภาพ สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนเติบโตมีความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งบุคคลดังกล่าว

ก็จะกลายเป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญ ถ้ามองในมุมด้านบัญชีและการเงินจะเป็นเสมือนสินทรัพย์ที่มีคุณค่ามหาศาลต่อองค์กร แต่ในทางตรงข้ามหากระบบการสรรหาและคัดเลือกทำให้ได้ ผู้ที่ขาดความรู้ความสามารถ ไม่สามารถสร้างประโยชน์ให้กับองค์กรได้ค้ำค่าการลงทุนด้านทรัพยากรบุคคล ก็จะเปรียบเสมือนต้นทุนที่องค์กรจะต้องจ่ายและหากจะลดต้นทุนเหล่านี้จะต้องมีความเสี่ยงทั้งทางด้านการเงินที่จะต้องจ่าย และเสี่ยงต่อการฟ้องร้องทางกฎหมาย ส่งผลเสียต่อองค์กรแทนที่จะใช้เวลาไปกับเงินไปกับการสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับองค์กร กลับจะต้องเสียให้กับสิ่งที่ไม่จำเป็นและผลเสียดังกล่าวจะไม่มีทางเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ถ้าองค์กรมีระบบการสรรหาคัดเลือกที่ดีมีประสิทธิภาพ

วิธีการสรรหาจากแหล่งภายใน (Internal Recruiting Method)

1. การสรรหาภายในมีวิธีการที่สำคัญอยู่ 5 วิธีด้วยกัน คือ 1) การแจ้งตำแหน่งงานว่างและการคัดเลือกด้วยตนเอง (Job Posting: Self Selection) เป็นกระบวนการแจ้งข้อมูลให้พนักงานทราบว่า มีตำแหน่งงานใดที่เปิดรับสมัครอยู่ 2) การใช้ทักษะ (Skill Inventories) 3) การใช้การอ้างอิงจากบุคคลภายใน (Referrals) 4) หัวหน้าทำหน้าที่คัดเลือกเอง 5) การจัดทำแผนงานพัฒนานักบริหาร (Executive Development Plan)

2. การสรรหาจากแหล่งภายนอกองค์กร (External Organization) การสรรหาจากแหล่งภายนอกสามารถพิจารณาได้จากแหล่งต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของความต้องการในการจ้างและผลการวิเคราะห์แหล่งต่าง ๆ แหล่งภายนอกนั้นประกอบด้วย

2.1 สำนักงานจัดหางานของรัฐ (Public Employment Services) ได้แก่ 1) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) 2) กองการจัดหางานของกรมแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

2.2 สำนักงานจัดหางานเอกชน (Private Employment Agencies) ตัวแทนหรือนายหน้าจัดหางานเอกชน ก็คือ สำนักงานจัดหางานต่าง ๆ ที่มีใบอนุญาตประกอบกิจการจัดหางาน ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมแรงงาน กระทรวงแรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่เราจะเห็นจากหน้าหนังสือพิมพ์ เครื่องมือที่นิยมใช้ในการคัดเลือกคนเข้าทำงาน ได้แก่ 1) การสัมภาษณ์ 2) การทดสอบ 3) แบบสังเกตพฤติกรรม 4) แบบวัดทางจิตวิทยา 5) แบบสอบถาม 6) จดหมายรับรอง 7) ใบสมัคร 8) ปริญญา ประกาศนียบัตร

สรุปได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งได้กำหนดให้มีระบบการสรรหาบุคคลเพื่อรับเข้าตำแหน่งอาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาโดยมีข้อปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยภายใต้กฎระเบียบบังคับของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนบุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งอาจารย์จะต้องมีคุณสมบัติตรงตามที่ระบุในประกาศรับสมัคร

คัดเลือกของมหาวิทยาลัย อีกทั้งการสรรหาและการคัดเลือกอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาความต้องการของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและคณะกรรมการอุดมศึกษาของแต่ละสถาบันที่ได้กำหนดไว้

การกำหนดภารกิจของอาจารย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2545, หน้า 31-32) ได้กล่าวถึงภารกิจของอาจารย์ไว้ว่า เป็นบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่มีต่อสถาบันและสังคมภายนอกสถาบัน อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ การบริหารภายใน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1. ภารกิจด้านการสอน อาจารย์มีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องสอน กล่าวคือ ประมวลความรู้ที่มีอยู่ แล้วและกระจายอยู่ให้เป็นหมวดหมู่เป็นระบบ และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อการถ่ายทอดต่อไป โดยผ่านกระบวนการสอนหรือวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ซึ่งอาจเป็นการสอนโดยการบรรยาย อภิปรายกลุ่มย่อย อาจารย์ผู้สอนจะต้องรับผิดชอบในหัวข้อที่จะต้องสอน จะต้องเตรียมเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ เตรียมอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน สื่อต่าง ๆ สำหรับการสอนข้อมูลที่ต้องการจะให้นิสิตนักศึกษา

2. ภารกิจด้านการวิจัย ภารกิจด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยได้ มีการสนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสด้วยเงินงบประมาณแผ่นดินเงินรายได้ มหาวิทยาลัยและทุนอุดหนุนจากแหล่งอื่น โดยการวิจัยนั้นมีทั้งงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเป็น แนวทางในการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง

3. ภารกิจด้านการบริการวิชาการ การเป็นอาจารย์ของนิสิตนักศึกษาเป็นที่ปรึกษาขององค์การสโมสรนิสิตนักศึกษา อาจารย์แนะแนวนิสิตนักศึกษา การอ่านผลงานขอตำแหน่งทางวิชาการ กรรมการสภานุกรม และงานอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งการบริการวิชาการส่วนนี้รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์เองด้วย

4. ภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาที่มีภารกิจในด้านการให้ความรู้ทางวิชาการแล้วยังต้องมีภารกิจด้านการเป็นผู้นำทางสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การธำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชาติ โดยการบำรุงรักษานั้นจะจัดในรูปของกิจกรรมร่วมกับประชาชน ได้แก่ การเป็นกรรมการ การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องศิลปวัฒนธรรม การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม งานศิลปะในรูปสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การกำหนดภารกิจของอาจารย์ คือ ภารกิจด้านการสอน ที่ถือว่าเป็นงานหลักของอาจารย์ที่จะต้องเตรียมพร้อมเสมอ ส่วนภารกิจด้านการวิจัยถือว่าเป็น

การสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภารกิจด้านบริการวิชาการเป็นการให้บริการแก่ชุมชนพร้อมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่ท้องถิ่นให้ได้รับทราบข้อมูลตลอดเวลา และภารกิจด้านการทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งถือได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาควรที่จะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนและรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ในความเป็นไทย

5. การพัฒนาอาจารย์ การพัฒนาอาจารย์เป็นการพัฒนาบุคคลประเภทหนึ่งซึ่งเป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญและความสามารถส่วนบุคคลอันมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อหน่วยงานทุกประเภท ดังที่ สมคิด แก้วสนธิ (2522, หน้า 85) กล่าวว่า การพัฒนาอาจารย์ควรเป็นนโยบายของสถาบัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นและสร้างความตื่นตัวให้กับคณาจารย์ในอันที่จะพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ

นอกจากนี้ สดใส อัครวิไล (2524, หน้า 159-164) กล่าวว่า การพัฒนาอาจารย์เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของอาจารย์ เพื่อเป็นการปฏิบัติภารกิจในการเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่ดี มีความตระหนักในบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบรู้จักทำงานร่วมกัน และมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อผู้อื่น

ส่วน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524, หน้า 52) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยหนึ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพของการศึกษาคือ อาจารย์และคุณภาพของบัณฑิตที่ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์

สำหรับ นัยนา ชุมทรัพย์ (2536, หน้า 71) กล่าวว่าการพัฒนาอาจารย์ตามความเข้าใจทั่วไปนั้น คือ การเตรียมอาจารย์ที่เข้าปฏิบัติงานในอาชีพอาจารย์ เป็นการส่งเสริมเพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อม ตลอดจนพัฒนาอาจารย์ให้อาจารย์มีศักยภาพมีความพร้อมอยู่เสมอ ซึ่ง อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2542, หน้า 57) ได้อธิบายจุดมุ่งหมายการพัฒนาอาจารย์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อการประกันว่าอาจารย์ทุกคนได้ร่วมกิจกรรมการพัฒนาอาจารย์ที่จัดขึ้นอย่างเหมาะสมกับงานรับผิดชอบด้านต่าง ๆ ของการเป็นอาจารย์
2. เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนโครงการพัฒนาอาจารย์ในด้านต่าง ๆ
3. เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนให้คณาจารย์ได้ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการเป็นอาจารย์ในสถาบันอื่น ๆ ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งการติดต่อสัมพันธ์มีส่วนร่วมกิจกรรมกับสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ
4. เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนการฝึกอบรมอาจารย์ การประชุมการปฏิบัติการ การสัมมนา การศึกษาต่อเป็นรายวิชาในระยะสั้น การประชุมทางวิชาการ และการได้รับความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษา

5. เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คณาจารย์ทั้งใหม่และปัจจุบันเข้าร่วมการประชุมนิเทศ และการประชุมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพอาจารย์ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557, หน้า 72-82) กล่าวว่าอาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต ผู้เกี่ยวข้องต้องมีการออกแบบระบบประกันบริหาร และพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพเหมาะสม มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสภาพ บริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบันและของหลักสูตร และมีความส่งเสริมให้อาจารย์มีความรักในองค์กรและปฏิบัติงานตามวิชาชีพ ผู้บริหารต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนระยะยาว และกิจกรรมการดำเนินงาน ตลอดจนการกำกับดูแลและการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ ในด้าน ของการบริหารและพัฒนาอาจารย์ คุณภาพอาจารย์ และผลที่เกิดกับอาจารย์ โดยมี รายละเอียดทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารและพัฒนาอาจารย์ เริ่มต้นตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ต้องมีการ กำหนดกฎเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตร มีกลไกในการคัดเลือกอาจารย์ที่เหมาะสม โปร่งใส นอกจากนี้จะต้องมีระบบ ในการบริหารอาจารย์โดยการกำหนดนโยบาย แผนระยะยาว เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา และระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ มีการวางแผน และการลงทุนงบประมาณและทรัพยากรและกิจกรรมดำเนินงาน ตลอดจนการกำกับดูแล และการพัฒนาคุณภาพอาจารย์

2. คุณภาพอาจารย์ การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ต้องทำให้อาจารย์ในหลักสูตร มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเพียงพอ โดยทำให้อาจารย์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาที่เปิด ให้บริการ และมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการผลิตบัณฑิตอันสะท้อนจากวุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และความก้าวหน้าในการผลิตงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

3. ผลที่เกิดกับอาจารย์ ผลการประกันคุณภาพ ต้องนำไปสู่การมีอัตรากำลังอาจารย์ ที่มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าในหลักสูตร อัตราคงอยู่ของอาจารย์สูง และอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตร

Sparks and Simmons (1983 อ้างอิงใน ธวัช เต็มฉนวน, 2548, หน้า 31) ได้กล่าวถึงการ พัฒนาอาจารย์ไว้ว่า การพัฒนาอาจารย์ที่มีเป้าหมายในการปรับปรุงการเรียนการสอนจะต้อง ทำให้เป็นกระบวนการครอบคลุมในเรื่องของเป้าหมายและเนื้อหา ดังนั้น การพัฒนาอาจารย์ จึงมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 อีกทั้งยังมีความสอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์ระดับชาติ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลัง

ของประเทศที่ว่าด้วยพัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ และพัฒนาผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพ ให้เป็นอาจารย์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556, หน้า 41)

สรุปได้ว่า การพัฒนาอาจารย์นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับสภาพของมหาวิทยาลัยที่เป็นอยู่ ในการพัฒนาอาจารย์นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพราะจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมาก โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความพร้อมในด้านวิชาการอยู่เสมอ อีกทั้งมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และมีเทคนิคในการสอนที่ดีซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองต่อไป

ด้านนักศึกษา

ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในระยะผู้ใหญ่วัยรุ่นจึงเป็นผู้ที่มีอารมณ์ผันแปร และต้องการคำแนะนำในการปรับพฤติกรรมให้ถูกต้องทางด้านการเรียนมีความกระตือรือร้น ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มาจากทุกสารทิศ มีสิ่งแวดล้อม ทัศนคติ และวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะพื้นฐานทางวิชาการที่ได้รับมาจากโรงเรียนต่าง ๆ และมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องศึกษาเพื่อให้รู้ว่าผู้เรียนมีลักษณะอย่างไรถ้าผู้สอนสามารถทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนได้ก็ย่อมทำให้การสอนประสบความสำเร็จไปด้วย (วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา, 2544, หน้า 12)

1. ลักษณะของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

พรพนา อรรถจนโรจน์ (2528, หน้า 20-21) ได้กล่าวถึงลักษณะนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาโดยยึดองค์ประกอบ ความคิดอ่านทางสติปัญญา และการแสดงออก ซึ่งเจตจำนงที่มีต่อมหาวิทยาลัยเป็นหลัก โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 พวกบทบาททางวิชาการ นักศึกษาประเภทนี้เป็นพวกที่ขยันหมั่นอยู่กับวิชาการ มักชอบแสดงออกซึ่งความคิดเห็นในเชิงวิชาการ และชอบเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย อยู่เสมอ ชอบทำงานหนัก ได้รับความสำเร็จในทางวิชาการ มีเกรดเฉลี่ยสูง เมื่ออยู่นอกห้องเรียนก็มักจะคุยถึงแต่เรื่องเกี่ยวกับวิชาการเป็นประจำ โดยทั่วไปแล้ว นักศึกษาประเภทนี้คือ การได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่สูงขึ้นไป

1.2 พวกบทบาทที่ผิดแผกไปจากเกณฑ์ปกติ นักศึกษาประเภทนี้เป็นพวกที่มีความคิดอ่านในเชิงวิชาการและสติปัญญาดี แต่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องของทางมหาวิทยาลัย โดยทั่วไปแล้วนักศึกษาประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะแสวงหาความหมายเฉพาะต่อชีวิตของตนเองเท่านั้น มีความสนใจในเรื่องประกอบวิชาชีพเพียงเล็กน้อย และไม่ชอบร่วมกิจกรรมนักศึกษา ลักษณะเด่นของนักศึกษาประเภทนี้ คือ การแสดงความก้าวร้าว ไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับการบริหารมหาวิทยาลัย นักศึกษาประเภทนี้จะไม่ให้ความร่วมมือกับ

กิจการของทางมหาวิทยาลัย มักจะไม่ชอบวุ่นวายกับครู อาจารย์ กล่าวคือ นักศึกษาประเภทนี้ ชอบใช้ชีวิตในแบบฉบับของตนเอง มุ่งเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง

1.3 พวกบทบาทแบบชีวิตมหาวิทยาลัย นักศึกษาประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นพวก จงรักภักดีต่อมหาวิทยาลัย และปฏิบัติตนสอดคล้องกับความต้องการของทางมหาวิทยาลัย นักศึกษาประเภทนี้จะไม่หมกมุ่นในวิชาการมากนัก แต่จะนิยมใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ชอบเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษนอกหลักสูตรทุกอย่าง ชอบอยู่เป็นกลุ่ม มีเพื่อนมากในมหาวิทยาลัย

1.4 พวกบทบาทแบบวิชาชีพ นักศึกษาประเภทนี้ โดยปกติแล้วไม่ชอบวิชาการ ซึ่งต้องใช้สติปัญญา และไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย แต่นักศึกษาประเภทนี้ยอมรับว่า การศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นการฝึกฝนทางอาชีพอย่างแท้จริง นักศึกษาประเภทนี้จะไม่สนใจในการออกความเห็นหรือการเรียนรู้ในเชิงวิชาการ ตลอดจนกิจกรรมทางสังคม และกิจกรรมนอกหลักสูตร กล่าวคือ นักศึกษาประเภทนี้มุ่งฝึกฝนตนเองเพื่อจะได้ มีความชำนาญในการที่จะออกไปประกอบอาชีพให้ได้ผลดี

สำหรับ ศิริพันธ์ บำรุงทรัพย์ (2539, หน้า 19-20) ได้แบ่งประเภทนักศึกษา ตามแนวบทบาทออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. แนวบทบาททางวิชาการและการเป็นนักศึกษา นักศึกษาจะสนใจแต่เรื่องที่เป็นสาระความรู้อย่างเป็นทางการในวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบัน

2. แนวบทบาทในการใช้สติปัญญา นักศึกษาจะเน้นในเรื่องของโลกและศิลปะ และปรัชญาหรือแนวคิด ไม่เน้นโครงสร้างทางวิชาการของสถาบันและวิชาเรียนในสถาบัน

3. แนวบทบาทในการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเต็มที่ นักศึกษาจะสนใจในกิจกรรมทางสังคมที่เขามองว่าเป็นกิจกรรมที่สนุก

4. แนวบทบาทในการนำประสบการณ์จากการทำกิจกรรมในสถาบันไปใช้ประโยชน์ นักศึกษาต้องการมีบทบาทในฐานะผู้นำ ผู้บริหารองค์การและทำงานเพื่อสร้างสมประสบการณ์

5. แนวบทบาทที่ยึดถือระบบกรีก เป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ มีตระกูลดี เมื่อมาเรียนก็มาอยู่รวมกันในสถานที่พักที่มีกลุ่มนักศึกษาลักษณะเดียวกัน มีกฎระเบียบ มีผู้คอยดูแล พฤติกรรมของนักศึกษาประเภทนี้อยู่รวมกันในแนวบทบาทในการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเต็มที่และแนวบทบาทในการนำประสบการณ์จากการทำกิจกรรมในสถาบันไปใช้ประโยชน์

6. แนวบทบาทในการฝึกฝนเพื่อการประกอบอาชีพ นักศึกษาจะมุ่งเน้นทักษะและความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาที่ลงทะเบียน ที่เห็นว่ามีประโยชน์ในการทำงาน

ในอนาคต

7. แนวบทบาทในการพัฒนาสังคม นักศึกษาจะสนใจในการพัฒนาตนเอง โดยการพบปะบุคคลจำนวนมากและช่วยเหลือนคนอื่น

8. แนวบทบาทที่ทำพอเป็นพิธี นักศึกษามีแนวโน้มในการอยู่บ้านมากกว่าสถาบัน ต้องการที่จะทำอะไรคนเดียว อยู่เฉย ๆ ไม่ต้องทำอะไร ไม่สนใจวิชาการหรือสภาพแวดล้อมของสถาบัน

อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2555, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยทางอุดมศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลมากที่สุดต่อชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย 4 ปี มหาวิทยาลัยจะมีส่วนที่จะช่วยในการพัฒนานักศึกษาให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่มีคุณธรรม วัยนี้เป็นช่วงที่สมองมีการพัฒนาสูงสุด จึงเป็นช่วงที่มหาวิทยาลัยจะมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ นักศึกษาพัฒนาสูงสุด มหาวิทยาลัยจึงควรมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาให้มากที่สุด เพื่อการเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและทันเวลา

สำหรับ Monroe (1977) เห็นว่านักศึกษาโดยธรรมชาติจะเป็นคนที่มีอารมณ์รุนแรง มีอุดมคติสูง และทนไม่ได้ต่อความอยู่ดีธรรมของสังคม นักศึกษาที่เข้าในมหาวิทยาลัยใหม่ ๆ บุคลิกภาพยังไม่ชัดเจน แต่เมื่อจบออกไปแล้วจะมีลักษณะของตนค่อนข้างแน่นอน ชีวิตในมหาวิทยาลัยจึงควรเป็นชีวิตที่นักศึกษาได้รับการพิจารณาทดสอบ คัดเลือก และยึดเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละคน

สรุปได้ว่า ลักษณะและประเภทของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีหลากหลายทั้งกลุ่มที่มีปัญญาสูงไปจนถึงระดับต่ำ และกลุ่มที่ขอความช่วยเหลือกิจกรรมงานวิชาการของสถาบัน จัดให้และกลุ่มที่ไม่สนใจในงานวิชาการใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัยในการที่จะพัฒนานักศึกษากลุ่มนั้นอย่างไร

2. การคัดเลือกนักศึกษาและการพัฒนานักศึกษา

การคัดเลือกนักศึกษา

อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และอมรรัตน์ ภิญโญนนตพงษ์ (2550, หน้า 11) กล่าวว่า การรับ/คัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (College/University Admissions) เป็นกระบวนการซึ่งนักศึกษาผ่านเข้าสู่การอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบในแต่ละประเทศ ประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่รับสมัครผู้ต้องการเข้าศึกษาระหว่างปีสุดท้ายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และในบางประเทศมีหน่วยงาน/ องค์การอิสระหรือของรัฐ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางดำเนินการสอบคัดเลือกที่เป็นมาตรฐาน (Standardized Admission

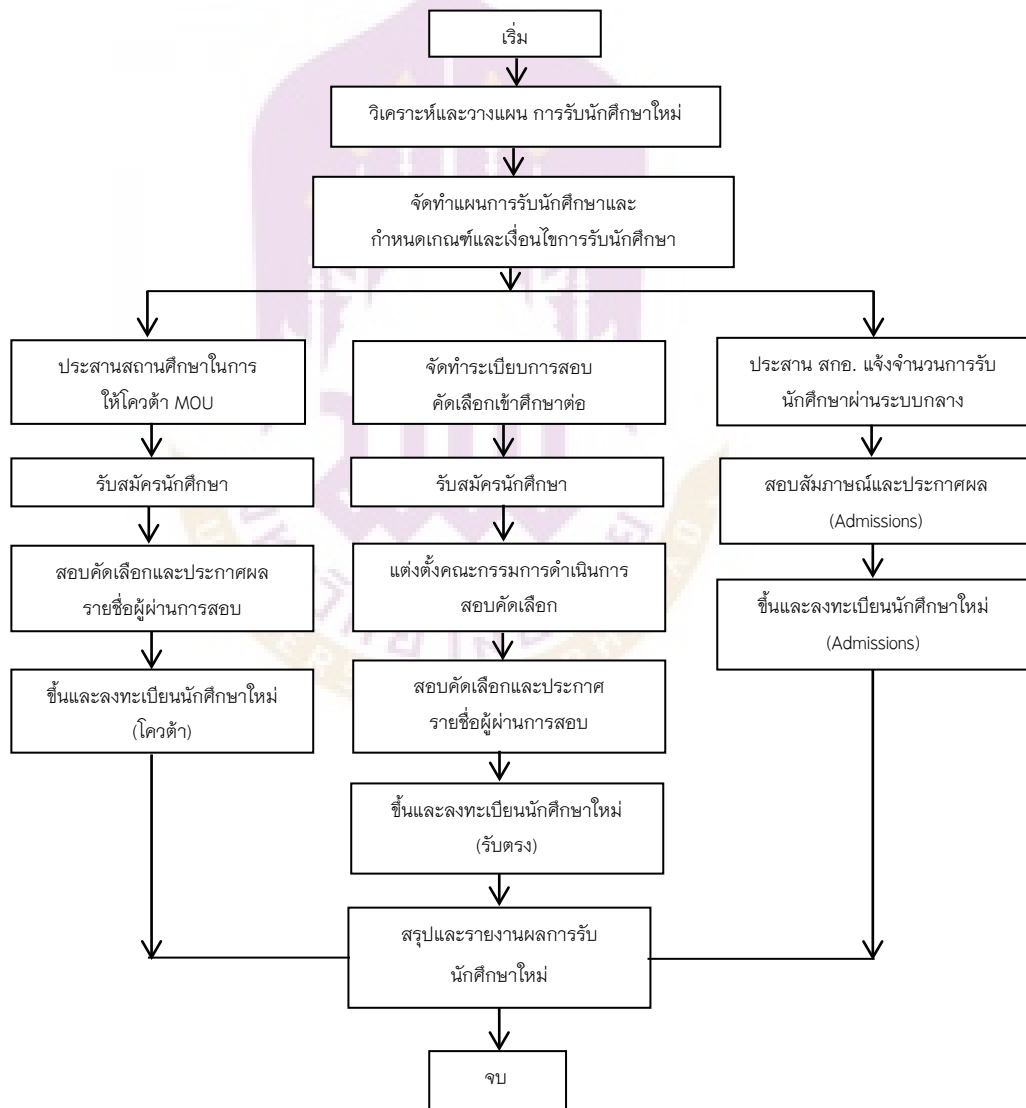
Exams) และการรับสมัคร

จรัส สุวรรณเวลา (2539, หน้า 88–89) การรับ/คัดเลือกเข้าศึกษามีความสำคัญต่อผู้สมัครทุกคนเนื่องจากการได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่งผลต่อเงินเดือน ความมั่นคงในงานและบทบาทอำนาจหน้าที่ในสังคมของบุคคล การที่การศึกษาระดับอุดมศึกษาส่งผลต่ออนาคตของผู้ที่มีโอกาสเข้ารับการศึกษากับจำนวนผู้ต้องการเข้าศึกษาต่อมีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะความต้องการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประเภทจำกัดรับ จึงทำให้เกิดการแข่งขันกันสูง อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือ นิสิตนักศึกษา การคัดเลือกนิสิตนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับคุณภาพการศึกษา หากสามารถคัดเลือกได้บุคคลที่ดี มีความรู้ ความสามารถ และสติปัญญาดีเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาตามกระบวนการจัดการศึกษาก็จะได้ผลดี มีคุณภาพ ในการคัดเลือกรั้วนั้นจะต้องกำหนดเป้าหมายของแต่ละหลักสูตรให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ทั้งระดับสติปัญญา ความรู้ที่ต้องเป็นพื้นฐาน ความถนัด เจตคติ บุคลิกภาพ และสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อให้สามารถรับการศึกษาได้สำเร็จจุลวงเป็นบัณฑิตที่ดี ทำงานได้หลังจบการศึกษา รวมทั้งสร้างความยุติธรรมสำหรับผู้ที่มิคุณสมบัติถูกต้อง โดยผู้ที่ประสงค์จะเข้าศึกษามีมากกว่าที่สถาบันการศึกษาจะรับได้ การเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติดีที่สุดจึงเป็นปัจจัยในการเพิ่มและรักษาคุณภาพด้วย

อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และอมรรัตน์ ภิญโญนนตพงษ์ (2550, หน้า 12–13) กล่าวว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาเป็นเสรีภาพทางวิชาการที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา และในหลักปฏิบัติถือว่าการรับนักศึกษาเป็นความรับผิดชอบของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสมซึ่งโดยปกติมักจะถือเอาความเสมอภาคและความเหมาะสมทางด้านวิชาการเป็นหลักในการกำหนดเกณฑ์การรับนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการนั้น ๆ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ประสงค์จะรับโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างเสมอภาค ถึงแม้ว่าการดำเนินการรับสมัครและสอบคัดเลือกนั้นจะดำเนินการโดยหน่วยงานกลาง แต่เสรีภาพในการรับสมัครเข้าศึกษาก็ยังอยู่ที่สถาบัน

ดังนั้น ความสำเร็จของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง การรับหรือคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตร ซึ่งต้องเป็นระบบที่สามารถคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ และความพร้อมในการเรียนในหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา และการส่งเสริมพัฒนาให้นักศึกษาให้มีความพร้อมทางการเรียนและมีกิจกรรมการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้คุณสมบัติของนักศึกษาที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จแต่ละหลักสูตรจะมีแนวคิดปรัชญาในการออกแบบหลักสูตรซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกต้องมีความโปร่งใสชัดเจน และสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร มีเครื่องมือที่ใช้ในการคัดเลือก ข้อมูล หรือวิธีการคัดนักศึกษาให้นักศึกษาที่มีความพร้อมทางปัญญาสุขภาพกายและจิตความมุ่งมั่นที่จะเรียนและมีเวลาเรียนเพียงพอเพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, หน้า 67)

ภาพ 4 แสดงกระบวนการการรับคัดเลือกนักศึกษาตามตัวบ่งชี้ ที่ 3.1

สรุปได้ว่า การคัดเลือกนักเรียนนั้นจะต้องกำหนดเป้าหมายของแต่ละหลักสูตรให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ทั้งในด้านของสติปัญญา ความรู้พื้นฐาน บุคลิกภาพ สุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่พร้อมจะศึกษาเล่าเรียนได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

การพัฒนานักศึกษา

มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนานักศึกษา ไว้ดังนี้

สำเนา ขจรศิลป์ (2538, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การพัฒนานักศึกษา” หมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่ทำให้นักศึกษามีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ เช่น มหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ ในคริสต์ศตวรรษที่ 13 ส่วนใหญ่ได้มุ่งพัฒนานักศึกษาไปทางด้านศีลธรรม และสังคมควบคู่กับการให้ความรู้ทางด้านวิชาการ

Rodgers (1980 อ้างอิงใน พระมหาสนอง ปัจโจปการี, 2555, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนานักศึกษา โดยความหมายทั่วไปหมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับ Miller and Winston (1991 อ้างอิงใน พระมหาสนอง ปัจโจปการี, 2555, หน้า 17) ได้กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษา คือ พื้นฐานทางด้านทฤษฎีและทางด้านปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา และเหตุผลที่จะต้องมีส่วนประกอบ นักศึกษา การพัฒนานักศึกษาเป็นการประยุกต์เอาหลักการในการพัฒนามนุษย์มาใช้พัฒนานักศึกษา ส่วนความหมายของการพัฒนานักศึกษาในแนวคิดของ King and Fields (1980) หมายถึง การพัฒนานักศึกษาเป็นด้านหนึ่งของกระบวนการพัฒนามนุษย์ ซึ่งหมายถึง การพัฒนานักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

สรุปได้ว่า การพัฒนานักศึกษา คือ กระบวนการต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา ที่พยายามดำเนินการและส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาอันจะนำไปใช้จริงในอนาคต

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนด นโยบายการพัฒนาระบบอุดมศึกษา พ.ศ. 2554-2558 โดยกำหนดว่าจะต้องมีความเป็นพลวัต (Dynamic) ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว วัตถุประสงค์ของการพัฒนาระบบอุดมศึกษา พ.ศ. 2554-2558 คือ การสร้างกรอบทิศทางของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สร้างแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบ และสร้างกรอบการติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาระบบ โดยมีเป้าหมายดังนี้

1. บัณฑิตไทยมีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พร้อมในการทำงาน และมีขีดความสามารถในระดับสากล สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในสาขาอาชีพต่าง ๆ

2. บัณฑิตไทยมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบัณฑิตไทยให้มีความเป็นเลิศที่หลากหลาย

ทั้งนี้ เพื่อสนองตอบความต้องการตามจุดเน้นของสถาบันอุดมศึกษา กล่าวคือ ผลิตบัณฑิตที่สะท้อนตามจุดเน้นของสถาบัน เป็นบัณฑิตที่เก่งทั้งวิชาการและวิชาชีพ โดยคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพนั้น ๆ สำหรับคุณลักษณะของบัณฑิตอุดมคติไทยที่พึงประสงค์นั้น กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) หรือการประชุมในเวทีระดับชาตินานาชาติหรือการระดมความคิดเห็นจากเครือข่ายการพัฒนา บัณฑิตอุดมคติไทย พบว่ายุคปัจจุบันมีความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่เด่นชัด และสูงกว่าในอดีตสมรรถนะในตนเองของบัณฑิตจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในโลกอนาคต จากปัจจัยการเปลี่ยนแปลง ทำให้บัณฑิตรุ่นใหม่จำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถในระดับสากล ซึ่งความสามารถในการคิดจะเป็นหัวใจสำคัญสำหรับบัณฑิตยุคใหม่ เช่น การคิดเชิงเหตุผล การคิดวิจารณ์ญาณเป็นต้น นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีทักษะหลายด้านเพื่อการดำรงชีวิต ดังนั้นองค์ประกอบคุณลักษณะของบัณฑิตยุคใหม่ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ควรประกอบด้วย

1. ด้านความรู้

1.1 การเป็นผู้มีหลักคิดทางวิชาการในศาสตร์ที่ตนศึกษาและสามารถเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.2 ความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติม มีนิสัยใฝ่รู้

1.3 มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม

1.4 มีความเท่าทันกับความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าในศาสตร์ที่ตนศึกษา

2. ด้านทักษะ

2.1 มีคุณลักษณะความเป็นนักคิด มีกระบวนการคิด มีวิจารณ์ญาณ มีมุมมองเชิงบวก และเชิงสร้างสรรค์มีการตีค่าและการใช้ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การคิดเชิงสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา (Creative Thinking and Problem Solving)

2.2 มีทักษะการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ (Life & Career Skills) ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางกระแสโฆษณาชวนเชื่อ สามารถใช้วิจารณ์ญาณต่อข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ ตลอดจนมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง

2.3 มีทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ (Learning and innovative skills)

2.4 มีทักษะในการสืบหาข้อมูล การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีและการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ (Information, Communication, Media and Technology Skills)

2.5 การสื่อสาร การสืบหาข้อมูลและการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ (Communication, Information and Literacy)

2.6 การบริหารจัดการ และการเป็นผู้ประกอบการ

2.7 สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ทำงานกับคนที่ต่างความคิดหรือต่างวัฒนธรรมได้มีทักษะในการจัดการความขัดแย้งและมีทักษะการทำงานเป็นทีม สร้างความร่วมมือระหว่างการทำงานได้

2.8 มีทักษะการเป็นผู้นำโดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

3. ด้านบุคลิกอุปนิสัย

3.1 คุณลักษณะด้านความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนจนมีความเป็นพลเมืองดีของภูมิภาคและของโลก มีค่านิยมที่ถูกต้องทั้งด้านสังคมและมนุษยธรรม

3.2 มีความเข้าใจในวัฒนธรรมข้ามชาติ (Cross-Cultural understanding) เพราะโลกปัจจุบันเป็นโลกที่ไร้พรมแดนมีความเข้าใจคนอื่นเข้าใจสังคม ชุมชน วัฒนธรรมอื่นได้เห็นคุณค่าในความแตกต่าง มีความเคารพในความแตกต่างและความหลากหลาย

3.3 เป็นผู้ที่มีจริยธรรมและค่านิยมที่ ดีงามอยู่ในพื้นฐานของจิตใจ เช่น การมีจิตอาสาการมีวินัยในตนเองมีความรับผิดชอบต่อสังคมยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพของงานด้านกิจการนักศึกษา ให้เป็นกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมทั้งทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อม นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตร กิจกรรมการพัฒนานักศึกษาแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. การจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าซึ่งสถาบันจัดขึ้นให้สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า

2. การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ดำเนินการโดยองค์กรนักศึกษาซึ่งได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากสถาบัน (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ 2559, สื่อออนไลน์)

ด้านกระบวนการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นงานแรกและเป็นงานหลักของสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปแม้ในระยะหลัง สถาบันอุดมศึกษาจะมีงานอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น งานวิจัยหรือการให้บริการกับชุมชน แต่สถาบันอุดมศึกษาก็ไม่สามารถละทิ้งงานหลักของตนเองไปได้ นั่นก็คือการเรียนการสอน เพราะจุดมุ่งหมายหลักของสถาบันอุดมศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนจะเป็นไปด้วยดีขึ้นอยู่กับที่การวางแผนร่วมกันของผู้บริหาร อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

ความหมายของกระบวนการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นวิธีการเชิงระบบ สามารถพิสูจน์และทดสอบได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีการเชิงระบบ ในขณะที่กระบวนการจัดการมีความหมายในเชิงการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามขั้นตอนการดำเนินงานข้างต้น ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงหมายถึง วิธีการเลือกหรือกลวิธีในการใช้ความพยายามของครูที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องบูรณาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและกลมกลืนกับหลักการทฤษฎี ความก้าวหน้าทางวิชาการ ผู้เรียน ผู้สอน สื่อ รูปแบบวิธีการ ศิลปะการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนปัจจัยสภาพแวดล้อม และทรัพยากรที่มีอยู่ในช่วงเวลาขณะที่สอนได้อย่างดี (ชาญชัย ยมดิษฐ์, 2548, หน้า 66) นอกจากนี้ อภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 8) กล่าวว่า การใช้วิธีการใดในการสอน หรือสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะต้องใช้วิธีการที่มีความเหมาะสม อาจจะใช้วิธีเดียวหรือหลายวิธีในการสอนแต่ละครั้งโดยจะต้องเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชากับผู้เรียน สภาพห้องเรียน และมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนที่ได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ความหมายของกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้ในหลักสูตร และในการจัดกระบวนการเรียนการสอนนั้นจะต้องใช้วิธีการที่มีความเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิทยากร การดำเนินการสอนหรือการให้ข้อมูลกิจกรรมการสอน การใช้กลวิธีการสอนและการใช้สื่อการสอนให้มีความเหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน หากการดำเนินการสอนทำให้เกิดความตื่นเต้นสนุกสนานและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โอกาสที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางก็ย่อมที่จะเกิดประสิทธิภาพอย่างมาก สมคิด สร้อยน้ำ (2542, หน้า 221) ได้กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหนทางที่จะนำนักศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมของการเรียนการสอนจึงต้องจัดสภาพในการเรียนเพื่อฝึกผู้เรียนให้ได้คิด ได้แก่ ปัญหาต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อินทิรา บุญยาทร (2542, หน้า 108) กล่าวว่า กิจกรรมที่ดีจะสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพัฒนาในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน เช่น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ การปรับตัว ที่จะทำให้เกิดความสุขในเวลาเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจและให้มีความสอดคล้องกับวัย สติปัญญาและความสามารถของผู้เรียน คำนี้ถึงผู้เรียน โดยการจัดการกระบวนการเรียนการสอนในแต่ละครั้งจะต้องมีการใช้กลวิธีและสื่อที่มีความเหมาะสม และให้มีความสอดคล้องกับวัย และสติปัญญาของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนอยากศึกษาเล่าเรียนอันจะเป็นหนทางไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

กระบวนการเรียนการสอนที่ดี

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 11-12) ให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีการเตรียมองค์ประกอบของการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การจัดเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมรวมทั้งการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
2. เป็นการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะทำให้ผู้เรียนเกิดการรู้แจ้ง คิดชอบและประพฤติปฏิบัติดี พร้อมทั้งเกิดการเติบโตทุกด้านอย่างขึ้นบานและแจ่มใส
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาโดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา
4. ควรให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตัวเอง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีและเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5. เป็นการเรียนการสอนที่สร้างความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจจนจบกระบวนการเรียนในวิชานั้น ๆ

6. เป็นการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ได้รู้จักแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา

7. มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ ด้านวัตถุ เช่น สภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน การให้ความรัก ความเมตตา

8. เป็นการเรียนการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นของการเรียนที่ไม่ซับซ้อน มีความสอดคล้องและต่อเนื่องของเนื้อหากันอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ทรูปัญญา (2559, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนการสอนที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วยสิ่งเหล่านี้ คือ

1. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนให้เรียนด้วยการกระทำ
  2. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนให้เรียนด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม
  3. มีการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
  4. มีการสอนให้สัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรเป็นอย่างดี
  5. มีการใช้สื่อการสอน จำพวกโสตทัศนวัสดุ เพื่อสร้างความสนใจ
  6. มีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสนใจ ผู้เรียนสนุกสนาน ได้ลงมือปฏิบัติจริง
  7. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ
  8. มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการคิดทำสิ่งใหม่ ๆ
- ที่ดีมีประโยชน์

9. มีการใช้การจูงใจ ในระหว่างเรียน เช่น รางวัล การชมเชย คะแนนแข่งขัน
10. มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย
11. มีการสร้างความสนใจก่อนลงมือทำการสอนเสมอ
12. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการสอนของครูตรงตามจุดประสงค์มากที่สุด

สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนที่ดีนั้น จะต้องประกอบไปด้วย การเตรียมองค์ประกอบในด้านการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหา มีการส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ และมีการประเมินผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การทดสอบ และการสังเกต

องค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนการสอน

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2543, หน้า 60-63) กล่าวว่าองค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนการสอนมีดังนี้

การทำแผนการสอน

การทำแผนการสอนเป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยมีการกำหนดกิจกรรมและเวลาไว้อย่างชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยแผนการสอนจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นการสอนระยะยาว และอีกส่วนคือเป็นการสอนระยะสั้น ดังที่สังต์ อุทรานันท์ (2532, หน้า 226-227) กล่าวว่า แผนการสอนมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. เป็นแนวทางในการสอน ซึ่งจะเป็นการช่วยความสะดวกแก่อาจารย์ผู้สอนสามารถดำเนินการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. ให้ความสะดวกแก่ผู้บริหารในการช่วยเหลือแนะนำและติดตามผลการเรียนการสอน
3. เป็นแนวทางในการสร้างข้อทดสอบ เพื่อประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลครอบคลุมต่อเนื้อหาสาระที่ได้สอนไปแล้ว

ดังนั้น แผนการสอนจึงเป็นแนวทางในการใช้หลักสูตรของอาจารย์หากไม่มีการจัดทำแผนการสอนก็ไม่สามารถที่จะสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ อันจะส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวของหลักสูตรและการเรียนการสอน ในการจัดแผนการเรียนนี้แต่ละสถาบันการศึกษาจะจัดแตกต่างกันไปตามสภาพความพร้อมในด้านของอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนครูอาจารย์

การจัดทำประมวลการสอน

หลักสูตรได้กำหนดรายวิชาไว้ จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่จะต้องดำเนินการ โดยความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการและผู้สอนในการจัดทำประมวลการสอนเป็นรายวิชาซึ่งในบางสถาบันการศึกษาจะเรียกประมวลการสอนว่าโครงการสอน การจัดทำประมวลการสอนหรือโครงการสอนนี้จะจัดเป็นภาคการศึกษา โดยเฉพาะรายวิชาที่มีหน่วยกิต และสามารถเรียนจบในแต่ละภาคการศึกษา ดังนั้น การจัดทำประมวลการสอนจะต้องมี 3 สิ่ง ได้แก่ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544, หน้า 65-66)

1. ความจำเป็นที่จะต้องมีการประมวลการสอน เพื่อช่วยให้การสอนได้มีขั้นตอนดำเนินการ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สอนไม่ลืมและไม่สอนซ้ำ ได้มีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับกิจกรรมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการสอน และได้มีการจัดลำดับประสบการณ์อย่างครบถ้วนและมีระเบียบ

2. สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดทำประมวลการสอน เช่น การแบ่งเนื้อหาควรคำนึงถึงความเหมาะสมควร จะได้สำรวจวันในแต่ละสัปดาห์ตามที่สอน เพราะจะได้รู้ว่ามีวันหยุดหรือกิจกรรมอื่นที่ขาดหายไป การหาแหล่งที่จะให้นักศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ เช่น สถานที่ดูงาน ฝึกงานให้กับนักศึกษา เป็นต้น

3. รายละเอียดของการประมวลการสอน มีดังนี้ คือ รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงที่เรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติรายวิชาโดยสังเขปตามหลักสูตร ความมุ่งหมายทั่วไปของรายวิชา ความมุ่งหมายทั่วไปของแต่ละหัวข้อ เนื้อหาของประมวลการสอนจะประกอบด้วยความรู้และความสัมพันธ์กับความรู้อื่น ๆ ที่นักศึกษาต้องมีการเรียนรู้ทักษะและการปฏิบัติที่จำเป็นในรายวิชานั้นรวมทั้งเจตคติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดทำประมวลการเรียนการสอนถือว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน ในการจัดทำกระบวนการเรียนการสอนนี้จะช่วยให้การสอนมีการดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอนอย่างมีระบบ เพื่อที่จะนำสิ่งนั้นไปปฏิบัติได้

การจัดตารางสอน

การจัดตารางสอน คือ ตารางกำหนดวันเวลาสถานที่ วิชา และกลุ่มผู้เรียนที่จะทำการเรียนการสอน การจัดตารางสอนเป็นการวางแผนงานส่วนหนึ่งที่เป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะถ้าไม่มีการกำหนดตารางไว้จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปไม่ราบรื่น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 186-187) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตารางสอนไว้ดังนี้ คือ เค้าโครงของหลักสูตร การแบ่งหมวดวิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาเลือกเสรี ซึ่งแต่ละวิชาจะต้องใช้ห้องเรียน และอุปกรณ์ เครื่องมือ ในลักษณะใดบ้าง จำนวนนักศึกษาที่จะลงทะเบียนเรียนมีกี่กลุ่ม กี่ห้องเรียน ระยะเวลาหรือคาบเรียน คาบละกี่นาที และในหนึ่งวันจะได้กี่คาบ ดังนั้น ในการจัดตารางสอนควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ

1. จัดให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้ลงทะเบียนและเรียนได้ตามหลักสูตร

2. พิจารณาจัดตารางสอนตามธรรมชาติของแต่ละรายวิชาเพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักศึกษาไม่ให้เกิดความเครียดหรือเหนื่อยเกินไป และไม่ให้เกิดการกระทบของรายวิชา

3. จัดให้นักศึกษามีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้

4. จัดวิชาที่เป็นทฤษฎี และมีการคำนวณไว้ในภาคเช้ามากกว่าภาคบ่าย

5. ควรพิจารณาถึงครูผู้สอน เช่น ความสะดวกที่จะสอน การมีเวลาว่างตรงกันเพื่อการประชุมหารือในสาขาวิชาหรือภาควิชา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 189-190) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดตารางสอนนั้นจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตารางสอน

กับบริหารงานสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การบริหารงานด้านครูอาจารย์ การจัดตารางสอน มีความสัมพันธ์กับภาระงานของครูอาจารย์ โดยทั่วไปควรจะพิจารณาถึงภาระงานของครูอาจารย์ ตลอดจนเวลาที่อาจารย์ต้องใช้ในการเตรียมการสอน โดยเฉพาะอาจารย์ที่บรรจุใหม่ที่จะต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนมาก

5.2 การจัดอาคารสถานที่ในการเรียน โดยทั่วไปแล้วตารางสอนจะเป็นส่วนในการกำหนดห้องเรียนในอาคารเพื่อที่จะใช้ในการเรียนการสอน ในการใช้อาคารเรียนควรที่จะคำนึงถึงจำนวนนักศึกษา ลักษณะของรายวิชา อีกทั้งจะต้องพยายามใช้ห้องเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5.3 การจัดอุปกรณ์ เครื่องมือ และสื่อการเรียนการสอน ตารางสอนจะเป็นตัวกำหนดว่าอาจารย์ท่านใดจะเป็นผู้ใช้อุปกรณ์เหล่านั้น

5.4 การจัดอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยตารางสอนจะเป็นตัวกำหนดให้เวลาพักในแต่ละคาบชั่วโมง เวลาพักช่วงรับประทานอาหารกลางวัน ตลอดจนการจัดกิจกรรมอื่น ๆ

5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำตารางสอนมาเป็นตัวกำหนดแผนปฏิบัติงานในสถานศึกษา เช่น เวลาว่างของนักศึกษา เวลาว่างของอาจารย์ผู้สอน ภาระงานสอนของอาจารย์ การจัดประชุม และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดตารางสอนนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการเรียนการสอน เพราะการจัดตารางเรียนตารางสอนนั้นจะเป็นตัวกำหนดรายวิชาที่จะสอนและเวลาที่จะเรียน โดยละเอียดประจำวัน ตลอดสัปดาห์ และภาคการศึกษาในการจัดตารางสอนที่ดีนั้นควรที่จะคำนึงถึงสิ่งนี้ คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา นักศึกษา ห้องเรียน และอาจารย์ผู้สอน

การจัดอาจารย์เข้าสอน

ในการจัดอาจารย์เข้าสอนตามรายวิชานั้นจะเป็นงานส่วนหนึ่งของฝ่ายวิชาการที่จะพิจารณาถึงความเหมาะสม การดำเนินงานในการจัดอาจารย์เข้าสอนมีดังนี้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535, หน้า 160)

1. สำนักรวความพร้อมของบุคลากรด้านอาจารย์ผู้สอนก่อนที่จะมีการเปิดหลักสูตรใหม่หรือเปิดแผนการสอนเพิ่ม
2. สำนักรวภาระงานของอาจารย์
3. สำนักรวคุณสมบัติของอาจารย์ เช่น วุฒิทางการศึกษา โดยจะต้องจัดตามความสนใจและความถนัดความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

4. จัดตามความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน เช่น ความถนัด และความต้องการในการสอนของแต่ละวิชา

5. การแก้ไขปัญหาคาราคาซัง โดยให้อาจารย์ได้ไปฝึกอบรมในบางรายวิชาที่มีความขาดแคลน จัดบุคลากรฝ่ายอื่นให้ช่วยสอน จัดหาวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

6. จัดอาจารย์เข้าสอนแทนเมื่ออาจารย์ไม่มาสอน สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดอาจารย์เข้าสอนควรจะได้คำนึงถึงภาระงานของอาจารย์ โดยทั่วไปสถานศึกษานั้นจะมอบหมายงานอื่นให้อาจารย์รับผิดชอบ เช่น งานธุรการ งานกิจกรรมเฉพาะกิจ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดอาจารย์เข้าสอนนั้นจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และความถูกต้องโดยที่จะต้องมีการสำรวจความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนภาระงานของอาจารย์ เพื่อที่จะให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การสอนซ่อมเสริม

การสอนลักษณะนี้เป็นการสอนในกรณีพิเศษ นอกจากมีการสอนตามแผนปกติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักศึกษา โดย วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543, หน้า 27) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนซ่อมเสริมนั้นจะมีด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ

1. สอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน การสอนลักษณะนี้มักจะนำไปใช้กับนักศึกษาใหม่ที่มาจากสถานศึกษาแตกต่างกัน ที่มีองค์ความรู้แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการสอนซ่อมเสริมในหมวดวิชาบังคับที่จะต้องมีการเรียนร่วมกัน

2. สอนซ่อมเสริมในขณะที่การสอนพบข้อบกพร่องของนักศึกษาที่ไม่เข้าใจในบทเรียนบางตอนจึงได้ทำการสอนซ่อมเสริมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนได้อย่างเข้าใจ

3. สอนซ่อมเสริมในบางรายวิชาเพื่อทดสอบแก้ตัว เมื่อมีการวัดผลในวิชาแล้วปรากฏว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยมีจุดประสงค์บางจุดที่ไม่ผ่านจึงจำเป็นต้องสอนซ่อมเสริมเพื่อที่จะได้สอบแก้ตัวใหม่

นอกจากนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 10) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามแบบแผนปกติเพื่อที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน ซึ่งมี 4 ลักษณะ คือ 1) การสอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน 2) การสอนซ่อมเสริมขณะที่ทำการสอน 3) การสอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัว และ 4) สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ฉลาดหรือเรียนเร็วแต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สำหรับบุญส่ง ศุภศิริรัตน์ (2551, สื่อออนไลน์) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นการเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องกรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการ หรือเจตคติ คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางสถาบันการศึกษาได้กำหนดไว้ โดยการสอนซ่อมเสริมนั้นสามารถที่จะดำเนินการได้ดังต่อไปนี้ 1) ผู้เรียนมี

ความรู้ไม่เพียงพอที่จะศึกษาในรายวิชานั้น ๆ 2) ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานในการเรียนรู้ในการประเมินผลระหว่างเรียน 3) ผู้เรียนได้ระดับผลการเรียนเป็นศูนย์ซึ่งจะต้องมีการสอนซ่อมเสริมก่อนสอบแก้ตัว และ 4) ในกรณีที่ผู้เรียนมีผลการเรียนไม่ผ่านสามารที่จะจัดสอนซ่อมเสริมในภาคฤดูร้อนเพื่อที่จะแก้ไขผลการเรียน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนซ่อมเสริมเพื่อที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ซึ่งลักษณะของการสอนซ่อมเสริมนั้นจะมีด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ การสอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริมขณะทำการสอน และการสอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ไขใหม่

ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการตรวจสอบที่ว่า นักศึกษาเรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายปลายทางตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล นันทียา น้อยจันทร์ (2548) กล่าวไว้ว่า ในกระบวนการประเมินผลมีคำอยู่สองคำที่มักใช้คู่กันอยู่เสมอ คือ “การวัดผล” และ “การประเมินผล” คำสองคำนี้มีความหมายแตกต่างกัน โดยเฉพาะในการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ใช้คำว่า การประเมินผล การเรียนกันอยู่ประจำหลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อจะได้รู้ผลการเรียนของนักเรียนว่ามีความก้าวหน้าอย่างไร ดังนั้น การประเมินผลจึงมีนิยามได้ว่าเป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็นระบบครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ นั่นคือ การประเมินดูว่ากิจกรรมที่ทำทั้งหลายนั้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด บางกรณีก็ต้องใช้ปริมาณจากการวัดมาพิจารณาตัดสินด้วยคุณธรรมแล้วนำมาสรุป บางกรณีไม่ต้องใช้ตัวเลขจากการวัดเพียงแต่หาข้อมูลจากด้านอื่นมาประกอบการพิจารณาตัดสิน เช่น ประวัติ ระเบียบวินัย เป็นต้น การประเมินผลมีความหมายกว้างและครอบคลุมกว่าการวัดผล การประเมินผลมักใช้ข้อมูลของการวัดผลมาพิจารณาและตัดสินดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนอย่างต่อเนื่องจากการวัดผล การวัดผลที่ดีจึงเป็นฐานของการประเมินผลที่ดีด้วย บางทีการนิยามการประเมินผลจึงมองในแง่การอธิบายปริมาณตัวเลขจากการวัดและหรือการอธิบายข้อมูลเชิงคุณภาพจากสิ่งที่ไม่ต้องวัดรวมกันเข้ากับการพิจารณาตัดสินอย่างมีคุณธรรม (Value Judgments) การประเมินผลจึงเป็นการใช้เหตุผลเป็นฐานในการพิจารณาด้วยว่าจะไรเหมาะ ไรดี ไรควร เป็นต้น

ความหมายของการวัดและประเมินผล

นักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความหมายของการวัดและการประเมินผลไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2525, หน้า 375) ได้ให้ความหมายของการวัดว่า เป็นการตรวจสอบขนาดหรือปริมาณของสิ่งของต่าง ๆ เช่น ส่วนยาว สวณกว้าง ส่วนสูง หรือความรู้ เป็นต้น วัดผลการศึกษา หมายถึง ประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อค้นหาและพัฒนาสมรรถภาพให้เด็กเรียนดีขึ้น ครูสอนเก่งขึ้น และให้การตัดสินใจเที่ยงตรงแน่นอนและมีความยุติธรรมมากขึ้น ส่วน วรณวดี ม้าลำพอง (2525, หน้า 3-5) ได้อธิบายถึงความหมายที่แตกต่างกันระหว่าง “การวัดผล (Measurement)” และ “การประเมินผล (Assessment)” ไว้ว่า มีความแตกต่างที่เด่นชัด คือ “การวัดผล” เป็นกระบวนการตัวเลขเพื่อแสดงปริมาณของพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ “การประเมินผล” เป็นกระบวนการพิจารณาตัดสินคุณภาพ หรือคุณลักษณะของพฤติกรรมหรือปริมาณของพฤติกรรมว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือไม่ เช่นเดียวกับอำนาจ เลิศขยันดี (2535, หน้า 6) กล่าวว่า เป็นกระบวนการกำหนดรายละเอียดของข้อมูลให้เป็นตัวเลขภายใต้กฎเกณฑ์ในการกำหนดตัวเลขแทนปริมาณของสิ่งที่จะวัดตามคุณลักษณะ ในทำนองเดียวกัน พัชรี สอนแก้ว (2536, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความหมายของการวัดว่า การวัด หมายถึง กระบวนการใช้เครื่องมือเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปกระตุ้นให้ผู้ถูกทดสอบแสดงพฤติกรรมตอบสนองเป็นข้อมูลรายละเอียดซึ่งแทนด้วยจำนวนหรือปริมาณของสิ่งที่วัดได้ ส่วนการประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ใช้ผลจากการวัดนำมาสรุปตัดสินหรือตีค่าว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ได้จากการวัดนั้นเป็นอย่างไร เก่งหรืออ่อนดีหรือเลว ผ่านหรือไม่ผ่าน สอบได้หรือสอบตก เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เป็นต้น ในการประเมินมักจะพิจารณาจากคุณภาพมากกว่าปริมาณ ดังนั้น การประเมินจะต้องใช้ผลจากการวัดและต้องมีเกณฑ์หรือหลักการในการตัดสินพิจารณาเพื่อสรุปผลและตัดสินใจในที่สุด

ส่วน ล้วน สายยศ (2539, หน้า 9) ได้กล่าวถึงการวัดผลว่าเป็นกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ตอนเกิดใหม่ ๆ แพทย์และพยาบาลจะวัดว่าหนักเท่าไร สูงเท่าไร เพื่อดูว่าน้อยกว่าหรือมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานของคนไทยทั่วไป พอโตได้เวลาเข้าโรงเรียนครูจะวัดว่าเรามีความรู้ความสามารถเพียงใด ควรสอบผ่านหรือไม่ผ่าน ต้องเรียนเสริมหรือไม่ตลอดชีวิตของความเป็นนักเรียน ไม่ว่าจะระดับใดจะได้รับการสอบวัดมากที่สุด เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยแพทย์ก็จะวัดหาข้อมูลหลายอย่างทั้งภายในและภายนอก เพื่อประเมินว่าควรได้รับการรักษาอย่างไร พอไปทำงานก็จะได้รับการวัดว่ามีความสามารถพอที่จะมอบหมายงานให้ได้หรือไม่แม้แต่จะซื้อเสื้อผ้า น้ำพริกกะปิ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับการวัดทั้งสิ้น

เรียกได้ว่ามนุษย์เราเกี่ยวข้องกับ การวัดอยู่ตลอดเวลาชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ ภัทรา นิคมานนท์ (2543, หน้า 19) ได้อธิบายความหมายของการวัดผลว่า การวัดผลเป็นกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนอยู่ตลอดเวลา ทุกครั้งที่เกิดปัญหาในการตัดสินใจ เรามักจะหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง การหาข้อมูลจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหรือเทคนิควิธีต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูล เพราะการวัดและการประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2541, หน้า 26) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำรายงานสรุปเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น วาสนา ประवालพฤษ์ (2542, หน้า 100) ได้กล่าวถึงความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผลเป็นการค้นหาความจริง (Truth) อย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นความจริงเกี่ยวกับบุคคลหรือโครงการ ซึ่งการค้นหาความจริงว่าจะได้มาอย่างไรนั้น เป็นคำถามที่มีมานานหลายศตวรรษ มีผู้เสนอวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การแสวงหาความจริง

ส่วน Kerlinger (1973 อ้างอิงใน นันทิยา น้อยจันทร์, 2548, หน้า 5) ได้ให้ความหมายใกล้เคียงกันว่า “การวัดผล” หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามกฎในทางจิตวิทยา “การวัด” หมายถึง การสังเกตหรือทดสอบพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แล้วกำหนดตัวเลขหรือคะแนนให้กับสิ่งที่วัดได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับ Ebel and Frisbie (1986 อ้างอิงใน พิชิต ฤทธิจรรยา, 2548, หน้า 2) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัดโดยอาศัยกฎเกณฑ์ อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง

ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับ Sax (1989 อ้างอิงใน พิชิต ฤทธิจรรยา, 2548, หน้า 2) กล่าวว่า การวัดผลเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคล วัตถุ หรือเหตุการณ์ตามแผนหรือกฎที่กำหนดขึ้น เช่นเดียวกับ Wiersma and Jurs (1990 อ้างอิงใน พิชิต ฤทธิจรรยา, 2548, หน้า 3) กล่าวว่า การวัดผล คือ การกำหนดจำนวนให้กับวัตถุหรือเหตุการณ์ตามกฎที่ทำให้ตัวเลขมีความหมายเชิงปริมาณ

สรุปได้ว่า การประเมินผลมีความหมายกว้างขวางกว่าการวัดผล และมีความหมายครอบคลุมไปถึงการวัดผลด้วย เพราะการประเมินผลเป็นการบรรยายทั้งคุณภาพและปริมาณ แต่การวัดผลเป็นการบรรยายถึงปริมาณของพฤติกรรมเท่านั้นไม่ได้บรรยายด้านคุณภาพด้วยการวัดและประเมินผลนั้นเป็นกระบวนการต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากการวัดก่อนแล้วจึงตามด้วยการประเมิน

ความสำคัญของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนนั้นจะต้องยึดหลักสำคัญที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ในการประเมินผู้เรียนจะต้องพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดลอง ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งศิริพงศ์ พยอมรัมย์ (2533, หน้า 23) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้คือ มีความเชื่อถือได้สูง คือไม่ว่าจะวัดหรือประเมินผลกี่ครั้ง ลำดับความสำคัญของผู้เรียนนั้น ๆ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ความเที่ยงตรง สามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามจุดที่ต้องการ มีอำนาจจำแนก คือสามารถที่จะแยกออกได้ระหว่างผู้ที่เรียนเก่ง และผู้ที่เรียนอ่อนตามสภาพในการเรียนรู้จริง และมีความเป็นปรนัย คือ ความคงที่ในการวัดและประเมินผล ดังที่ กิ่งแก้ว อารีรักษ์ (2544, หน้า 11) กล่าวว่า ผลที่ได้จากการวัดผล สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การศึกษาวิจัย เพื่อที่จะช่วยให้กิจกรรมทางการศึกษาได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง

องค์ประกอบการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลจะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2543, หน้า 66-67)

1. หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล หลักเกณฑ์ รูปแบบการวัด การประเมินผล และวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1.1 รูปแบบช่องการประเมินผลและวิธีการประเมิน

1.2 น้ำหนักในการประเมินภาพรวมในแต่ละส่วน

1.3 เงื่อนไขในการมีสิทธิ์สอบ

1.4 เวลาเข้าชั้นเรียน

1.5 รายละเอียดเกี่ยวกับส่วนที่จะประเมิน เช่น กำหนดเวลา การส่งงาน รูปแบบรายงานเนื้อหาของรายงานแต่ละชั้น ปริมาณงาน เวลาของงานที่ควรใช้ในแต่ละชั้น โทษของการส่งงานเกินเวลาที่กำหนด ความสามารถในการเขียนรายงาน

1.6 ขั้นตอนการส่งงาน สถานที่ส่งและรับงานที่ตรวจสอบแล้ว

1.7 การปรับคะแนนดิบเป็นคะแนนมาตรฐาน

1.8 เกณฑ์ขั้นต่ำที่ผ่านการประเมิน

องค์ประกอบเหล่านี้จะต้องมีการปรึกษาหารือและตกลงให้ความเห็นชอบร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอนโดยจะต้องแจ้งให้ผู้เข้าประเมินทราบภายในลำดับแรกของการเปิดเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

2. ความรับผิดชอบในการวัดและประเมินผลในการวัดและประเมินผลนั้นต้องมีผู้รับผิดชอบตามลำดับชั้น เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทบทวนได้ตามกระบวนการต่าง ๆ ที่ได้มีการปรึกษาหารือและตกลงกันไว้ดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริหารวิชาการ หรือสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ในการตรวจสอบการทบทวนระดับชั้นการวัดผลการศึกษาว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการตรวจสอบนี้จะมีขึ้นก็ต่อเมื่อมีนิสิตนักศึกษาที่มีความคับข้องใจในระดับชั้นที่ตนได้รับว่าไม่สะท้อนต่อความสามารถที่แท้จริงของตนและนิสิตนักศึกษาได้ดำเนินการอุทธรณ์ตามขั้นตอนที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2.2 คณะกรรมการวัดผลประเมินผลระดับภาควิชา มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจรับรองข้อสอบและผลการสอนก่อนนำเสนอคณะกรรมการประจำคณะ

2.3 หัวหน้าภาควิชา/หัวหน้าสาขาวิชารับผิดชอบทั่วไปในการวัดผล และประเมินผลการเรียนของนักศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาของภาควิชาทุกระดับการศึกษามีหน้าที่กำกับวิธีการประเมินผลและมาตรฐานผลสัมฤทธิ์เพื่อกำหนดระดับชั้นคะแนน โดยมีการประสานงานปรึกษาหารือกับคณะกรรมการวัดและประเมินผลระดับภาควิชา

2.4 อาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการวัดและประเมินผลในรายวิชาที่ตนเองได้ทำการสอนภายใต้วิธีการและกฎเกณฑ์มาตรฐานที่ภาควิชา สาขาวิชา หรือคณะกำหนด

2.5 นิสิตนักศึกษามีความรับผิดชอบด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับคำสั่งที่เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

2.6 ข้อสอบและการจัดการสอบ ข้อสอบอาจออกโดยอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์หลายท่านก็ได้ ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของหัวหน้าภาคหรือประธานสาขาวิชา ข้อสอบที่จะทำการสอบนิสิตนักศึกษานั้นจะต้องมีความเป็นกลาง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาเป็นอย่างดี แม้กระทั่งคำสั่งหรือคำถามจะต้องมีความชัดเจน ไม่กำกวมไม่ผิดพลาด อีกทั้งใช้ถ้อยคำที่มีความเหมาะสมกับรายวิชานั้นๆคำถามในข้อสอบจะต้องเป็นธรรมเพื่อที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาสามารถตอบได้อย่างมีหลักเกณฑ์ มีเหตุมีผล และสามารถทำข้อสอบเสร็จภายในเวลาที่ได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลเป็นองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่มีความสำคัญในการดำเนินการวัดและประเมินผลนั้นต้องคำนึงถึงการประเมินผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยจะต้องมีการวัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์นั้น ๆ โดยจะต้องใช้เครื่องมือที่ดีและยุติธรรม อีกทั้งมีการแปลผลอย่างถูกต้องและแม่นยำ

หลักการของการวัดและประเมินผล

1. การวัดผลการศึกษา มีลักษณะเป็นการวัดทางด้านจิตวิทยามากกว่าเป็นการวัดทางกายภาพ ซึ่งมีผลทำให้การวัดผลทางการศึกษามีลักษณะเป็นนามธรรมค่อนข้างมาก ดังนั้นผู้สอนจึงจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของการวัดผลการศึกษาเพื่อที่จะแปลผลให้มีความถูกต้องและแม่นยำ ธรรมชาติของการวัดผลการศึกษามีดังนี้

1.1 การวัดผลการศึกษาเป็นการวัดทางอ้อมการวัดผลการศึกษาในด้านนี้จะเป็นการวัดคุณลักษณะที่เป็นนามธรรมของบุคคลที่ไม่สามารถสัมผัสได้หรือสังเกตได้ เช่น การวัดความรู้สึกรู้สึก เจตคติ สติปัญญา ความถนัดของบุคคล เป็นต้น

1.2 การวัดผลการศึกษาเป็นการวัดที่ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากมีเหตุปัจจัย ดังนี้

1.2.1 ผู้สอนไม่สามารถตรวจวัดหรือมีการทดสอบให้ครอบคลุมทุกประเด็นที่จะมีการวัดได้ เนื่องจากจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่กำหนดไว้มีมากมาย

1.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลการศึกษา ส่วนใหญ่คือจำนวนหรือตัวเลขซึ่งเรียกว่าคะแนน (Score) มีการวัดอยู่ในระดับอันตรภาค (Interval Scale) คือ คะแนน 0 คะแนนในทางการศึกษานั้นไม่ได้มีความหมายว่า “ไม่มีคุณลักษณะที่จะวัด” คะแนน 0 คะแนนเป็นศูนย์เทียม เนื่องจากเครื่องมือไม่สามารถวัดได้ครบถ้วนถึงจุดที่เป็นศูนย์ที่แท้จริง ดังนั้น ผู้เรียนที่สอบได้ 0 คะแนน ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนคนนั้นไม่มีความรู้ความเข้าใจในวิชานั้นเลย

1.2.3 การวัดผลการศึกษาเป็นการวัดในเชิงสัมพัทธ์ ในการวัดผลการศึกษา คะแนนที่ได้จากการวัดยังไม่มี ความหมาย ยังไม่สามารถบอกได้ว่าผู้ที่ได้คะแนนนั้นมีความสามารถอยู่ในระดับใด จนกว่าจะได้นำคะแนนนั้น ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน คะแนนนั้นจึงจะมีความหมาย

1.2.4 การวัดผลการศึกษามีความคลาดเคลื่อนเสมอ เนื่องจากการวัดผลการศึกษาเป็นการวัดทางจิตวิทยา ซึ่งสิ่งที่จะวัดมีลักษณะเป็นนามธรรมค่อนข้างมาก และมีตัวแปรแทรกซ้อนเข้ามาเกี่ยวข้องมาก ผู้ดำเนินการวัดผลอาจจะไม่สามารถควบคุมตัวแปรเหล่านั้นได้อย่างครบถ้วน ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการวัดผล มีสาเหตุอยู่หลายประการ คือ 1) เครื่องมือที่ใช้วัดไม่มีคุณภาพ 2) ผู้ดำเนินการวัดผลขาดการชำนาญ 3) ความผันแปรของผู้เข้าสอบ 4) ความคลาดเคลื่อนในการคำนวณ 5) ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มเนื้อหาและพฤติกรรม

1.2.5 เครื่องมือวัดผลการศึกษาไม่สามารถวัดได้ละเอียดพอ การวัดผลการศึกษาในสถาบันการศึกษาครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนซึ่งโดยทั่วไปเป็นแบบทดสอบที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นมาใช้เองที่ยังไม่มีการวิเคราะห์หรือวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ ยังไม่มีการปรับปรุง และพัฒนาให้มีคุณภาพดีจึงใช้วัดได้ไม่ละเอียดพอ

1.2.6 มาตรฐาน (Scale) หรือหน่วยคะแนนที่วัดได้มีขนาดที่ไม่เท่ากันในการวัดผลการศึกษาคะแนนที่วัดได้จะอยู่ในมาตรอันตรภาค ซึ่งเป็นการวัดที่มีศูนย์เทียม และคะแนนแต่ละคะแนนขนาดไม่เท่ากัน ไม่เหมือนกับจำนวนที่วัดได้ในมาตรอันตราส่วน (Ratio Scale) ซึ่งเป็นการวัดที่มีศูนย์แท้

หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

เพื่อให้การวัดผลและประเมินผลการศึกษาเป็นไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ ควรยึดหลักในการปฏิบัติดังนี้

1. วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นการตรวจสอบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้จัดให้กับผู้เรียนนั้น ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด ดังนั้นการวัดและประเมินผลในแต่ละครั้งจึงจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการวัดและในการสอนครูก็ต้องยึดหลักสูตรเป็นหลักโดยการวิเคราะห์หลักสูตร แล้วตั้งจุดมุ่งหมายและวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย หากการวัดในแต่ละครั้งไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่จะวัด ผลของการวัดก็จะเป็นความหมายแต่จะก่อให้เกิดความผิดพลาดในการนำผลการวัดไปใช้ ความผิดพลาดที่ทำให้การวัดได้ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายมีดังนี้ 1) ไม่ศึกษาหรือนิยามคุณลักษณะที่ต้องการจะวัดให้ชัดเจน 2) ใช้เครื่องมือไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะวัด 3) วัดได้ไม่ครบถ้วน 4) เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะวัดไม่เหมาะสม

2. ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ จุดประสงค์ในการวัดที่ชัดเจนเลือกเครื่องมือวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์แล้วก็ตาม แต่หากเครื่องมือขาดคุณภาพผลของการวัดก็ขาดคุณภาพไปด้วย

3. คำนึงถึงความยุติธรรม ความยุติธรรมเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งของผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินผล เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องมีการคำนึงถึงที่ทำการวัดผลและประเมินผลการศึกษา กล่าวคือ ครูผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลด้วยใจเป็นกลางไม่มีความลำเอียงหรืออคติ ตัดสินตามหลักวิชา

4. การแปลผลให้ถูกต้อง การวัดและการประเมินผลการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้อธิบายหรือเปรียบเทียบกับคุณลักษณะนั้น ๆ ดังนั้น การแปลผลที่ได้จะต้องพิจารณาให้มีความรอบคอบก่อนที่จะลงสรุปโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ และวิธีการแปลความหมายเป็นสำคัญ พิจารณาตามหลักตรรกวิทยา ความสมเหตุสมผล

5. ใช้ผลของการวัดและการประเมินให้คุ้มค่า กำลังกาย เวลา และงบประมาณ เพื่อให้สามารถวัดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

สถาบันอุดมศึกษาได้มีการจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อที่จะมีการส่งเสริมในเรื่องของการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มีอาคารเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของลักษณะกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีห้องสมุด หนังสือ และวารสารทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้แล้วยังต้องมีสื่อในการจัดการเรียนการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะต้องมีความเอื้อต่อการสืบค้น และสามารถแสวงหาความรู้ได้ มีบรรยากาศโดยรอบที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน

ความหมายของปัจจัยเกื้อหนุน

ปัจจัยเกื้อหนุน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีบทบาทต่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างของปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน ตำรา หนังสือ เครื่องคอมพิวเตอร์ วัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและแสวงหาความรู้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ เป็นต้น อีกทั้ง ผู้สอนควรเลือกอุปกรณ์ที่จะนำไปใช้ในการสอนให้มีความสอดคล้องกับบทเรียนในวิชานั้น ๆ เช่น หนังสือ เอกสารประกอบการสอน สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เครื่องบันทึกเสียง กระดานดำ เป็นต้น โดยการใช้อุปกรณ์การสอนจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ยังเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในการเรียนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น (วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา, 2544, หน้า 13-14) นอกจากนี้ ประดิษฐ์ คุณรัตน์ (2539, หน้า 3) ยังได้กล่าวถึงอาคารสถานที่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยเกื้อหนุนไว้ว่า อาคารสถานที่คือสิ่งก่อสร้างภายในสถาบันการศึกษา ที่ใช้ในการเรียนการสอนหรือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ

ความสำคัญของปัจจัยเกื้อหนุน

สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในสถาบันอุดมศึกษา เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และหน่วยงานที่พัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาการเรียน ศูนย์ผลิตสื่อ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น การจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นและยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเสริมสร้างนิสัยในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง (สุภารัตน์ ดำรงค์ศรี, 2555, หน้า 47)

ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา วัฒนานรงค์ (2545, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่าสถาบันอุดมศึกษาพึงจัดปัจจัยเกื้อหนุน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดอาคารสถานที่ที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ของนักศึกษา

นอกจากนี้ ประชญา เวสารัชช์ (2545, หน้า 10) กล่าวว่าการจัดการศึกษาในระบบยังต้องอาศัยชั้นเรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ห้องเรียนและบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อก็ตาม

สรุปได้ว่า ปัจจัยเกื้อหนุนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ห้องสมุด ห้องเรียนที่มีความหลากหลายรูปแบบ แบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และแบบศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ได้แก่ โต้ะเก้าอี้ ตำรา หนังสือ และเอกสารวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และเจ้าหน้าที่บริหารงาน มีจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างนิสัยในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของปัจจัยเกื้อหนุน

อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน (2544, หน้า 41) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุนที่สำคัญ ดังนี้

1. อาคารเรียนและห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน คือ มีห้องเรียนที่เพียงพอ และมีห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ประจำ และอยู่ในสภาพใช้งานได้

2. หอพักนิสิตนักศึกษาต้องมีความปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรมนอกเวลาเรียน

3. ห้องสมุดมีขนาดเหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรกำหนดให้มีระเบียบ แผนกิจกรรมและเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดคุณภาพในด้านการใช้อาคารสถานที่พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ระเบียบ แผนกิจกรรมด้านการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ 1) ระเบียบว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องบรรยาย และห้องปฏิบัติการ 2) แผนการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3) แผนบำรุงรักษาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 4) ระบบการตรวจสอบสภาพอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 5) การสำรวจความพึงพอใจในการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

3.2 เกณฑ์การใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ 1) จำนวนพื้นที่ใช้ประโยชน์ต่อบุคคล 2) จำนวนพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ต่อหัวนิสิตนักศึกษา 3) จำนวนของห้องเรียนที่จำแนกตามขนาด 4) ขนาดของชั้นเรียนโดยเฉลี่ย 5) ความพึงพอใจของผู้ใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544, หน้า 34) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบด้านปัจจัยเกื้อหนุน ยังรวมไปถึงสิ่งแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน เช่น เสียง แสง สภาพที่แออัดในห้องเรียน ความร้อน หรือการบริหารงานต่าง ๆ เช่น ระเบียบการสอน ตลอดจนข้อสอบที่ไม่ตรงกับเรื่องที่อาจารย์สอน หรือไม่ตรงกับข้อกำหนดในหลักสูตร ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของปัจจัยเกื้อหนุนไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ ห้องสมุด หรือสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ควรคำนึงถึง ความเหมาะสม ความปลอดภัย ความประหยัด ความสวยงาม และประสิทธิภาพ ที่จะเอื้ออำนวยต่อผู้เรียนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด

การจัดสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดีสื่อการสอนมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป เช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยีการศึกษา โสตทัศนศึกษา โสตทัศนอุปกรณ์ แต่ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า สื่อการสอนมากกว่า เพราะมีความหมายกว้างขวาง มิใช่หมายถึงเพียงสิ่งของที่ใช้

ประกอบการสอนแต่หมายถึงทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม หากนำมาประกอบการเรียนการสอนแล้วเกิดความเข้าใจง่าย รวดเร็ว และมีความชัดเจนขึ้น สิ่งนี้จะถูกเรียกว่าสื่อการสอนทั้งสิ้น (กิตติมา ปรีดีติลก, 2532, หน้า 68)

นอกจากนี้ กิดานันท์ มลิทอง (2543, หน้า 83) ให้ความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอน จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น
2. สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนทำให้เกิดความสนุกและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน
3. การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสิทธิภาพร่วมกัน
4. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

มหาวิทยาลัยควรจัดตั้งหอสมุดกลาง สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อที่จะส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนโดยจะต้องทำหน้าที่ ดังนี้

1. หอสมุดเป็นศูนย์วิชาการและบริการทางเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อประกอบการเรียนการสอน การวิจัย การส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการ
2. สำนักคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่ให้บริการด้านคอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับงานทะเบียนผลการเรียนของนิสิตนักศึกษา อีกทั้งจัดทำเรื่องงานทะเบียนประวัติของบุคลากร เป็นต้น
3. สำนักสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา ทำหน้าที่เป็นศูนย์ในการให้บริการการผลิต บำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้แก่ครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิตนักศึกษา อีกทั้งเป็นแหล่งฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นสถานที่ใช้ฝึกทักษะในการปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2543, หน้า 78-81)

สรุปได้ว่า การจัดสื่อการเรียนการสอนที่ดีควรจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่สามารถดึงความสนใจของผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้และมีความเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนอันจะส่งผลถึงองค์ความรู้ที่จะติดตัวผู้เรียนตลอดไป

แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษา

การเรียนการสอนภาษาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนซึ่งต้องอาศัยความสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน กระบวนการเรียนการสอนยังเป็นกระบวนการที่มีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎี และวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทฤษฎีและวิธีการเหล่านี้ ได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหา หน้าที่ภาษา ความหลากหลายของภาษาวัฒนธรรมและการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกัน จึงทำให้เกิดความหลากหลายของแนวคิดขึ้นและก่อให้เกิดวิธีการสอนของตนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 105)

นโยบายการส่งเสริมการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศเพื่อใช้แสวงหาความรู้ใหม่ มีมาช้านานแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ ได้ พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่พระเจ้าลูกยาเธอที่ทรงส่งไปศึกษาในยุโรปเมื่อ พ.ศ. 2428 ว่า “...จงเข้าใจว่าภาษาต่างประเทศนั้นเป็นแต่พื้นของความรู้ เพราะวิชาความรู้ในหนังสือไทยที่มีผู้แต่งไว้นั้นเป็นแต่ของเก่า ๆ มีน้อย เพราะมิได้สมาคมกับชาติอื่นช้านาน เหมือนวิชาการในประเทศยุโรปที่ได้สอบสวนซึ่งกันและกันจนเจริญรุ่งเรืองมากแล้วนั้น ฝ่ายหนังสือไทยจึงไม่พอที่จะเล่าเรียน จึงต้องไปเรียนภาษาอื่น เพื่อจะได้เรียนวิชาให้กว้างขวางออก แล้วจะเอากลับลงมาใช้เป็นภาษาไทยทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นจะทิ้งภาษาของตัวเองให้เสื่อมถอยค่าที่จะพูดให้สมควรเสีย หรือจะลืมนิติเขียนหนังสือ ไทยที่ตัวได้ฝึกหัดแล้วเสียนั้นไม่ได้เลย ...” (ทักษ์ อุดมรัตน์, 2557)

ในสังคมโลกปัจจุบันความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นปัจจัยหลักในการสื่อสารกับนานาชาติ และการพัฒนาประเทศในโลกยุคโลกาภิวัตน์ หน่วยงานทางการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนต่างมีความเห็นและให้ความสำคัญในการที่จะพัฒนาให้ผู้อยู่ในระบบการศึกษาทุกระดับมีศักยภาพในการเรียนรู้ และใช้ภาษาต่างประเทศทั้งเพื่อการสื่อสารและเพื่อการค้นคว้าข้อมูลข่าวสารความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางสังคมหรือเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการสื่อสารความรู้สึนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน และกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้ พร้อมทั้งถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ แก่กันและกัน ในด้านเศรษฐกิจ ภาษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะใช้เจรจาต่อรองด้านการค้าและการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การรู้ภาษาต่างประเทศจะช่วยสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่นเพราะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละชาติ ทำให้สามารถปฏิบัติตนต่อกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (อดิศา เตียว, 2550, หน้า 9) ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 มาตรา 23 เรื่อง แนวทางในการ

จัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมี “ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

ซึ่งนโยบายระดับประเทศดังกล่าว ได้นำไปสู่การกำหนดนโยบายระดับอุดมศึกษา ตามที่ปรากฏในแผนพัฒนาการอุดมศึกษาปี พ.ศ. 2555-2559 ที่มุ่งเน้นให้อุดมศึกษาต้องจัดการศึกษาที่เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้คนไทยสามารถสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสในการดำรงชีพ และทำงานในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะในประเทศสมาชิกอาเซียน

นอกจากนี้ สุวัฒน์ เอี่ยมอรพวรรณ (2548, หน้า 27) ได้กล่าวว่า ภาษาต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะเกิดขึ้นได้เมื่อนักศึกษาได้รับประสบการณ์ โดยการสังเกต อ่าน ฟัง คิด ชักถาม ตอบคำถาม อภิปราย ทดลองเขียน และลงมือปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ การเรียนรู้จะก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาตามแนวทางที่ได้คาดหวังไว้ ดังนั้น ในปัจจุบันภาษาต่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่ง แต่การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะการเรียนภาษามีความแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากนักศึกษาไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่นักศึกษาจะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว และเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะในการใช้ภาษา ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนที่ดี นักศึกษาจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้มีความที่หลากหลาย และทันสมัยอยู่เสมอ เช่น กิจกรรมฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมที่จะฝึกให้นักศึกษารู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วยกัน อันจะนำไปสู่การเป็นนักศึกษาที่พึ่งตนเองได้ (Learner-Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาต่าง ๆ ในการที่จะศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญอีกประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ทางภาษา

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษานั้น จะเป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ พร้อมทั้งได้ฝึกทักษะทางภาษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในการดำรงชีพและการทำงานในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะในประเทศสมาชิกอาเซียน

การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ความสำคัญของภาษาญี่ปุ่น

หากจะกล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ปัจจุบันนี้ภาษาญี่ปุ่นมีบทบาทสำคัญยิ่งในวงการธุรกิจ การท่องเที่ยว การศึกษา เป็นต้น เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในการลงทุนด้านอุตสาหกรรมในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่มนักลงทุนข้ามชาติจากเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน เป็นต้น ด้วยสาเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นทั้งในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชน รวมทั้งในสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นเอกชน จากผลสำรวจสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ โดยเจแปนฟาวด์เดชั่น ประเทศญี่ปุ่น ปี ค.ศ. 2009 พบว่า ประเทศไทยมีสถาบันการศึกษาที่สอนภาษาญี่ปุ่นอยู่ 377 แห่งทั่วประเทศ มีจำนวนครุรวม 1,240 คน มีนักเรียนทั้งสิ้น 78,802 คน เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากในทุก ๆ 3 ปี (เจแปนฟาวด์เดชั่น, 2556, หน้า 14) แสดงถึงความจำเป็นและความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้บริษัทข้ามชาติญี่ปุ่นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสื่อสารภาษาญี่ปุ่นด้านการดำเนินงานกับนักลงทุนชาวญี่ปุ่น เช่น ผู้บริหาร ผู้จัดการ หัวหน้าแผนก ซึ่งเป็นชาวญี่ปุ่นโดยตรง เพื่อเป็นการทำความเข้าใจและเป็นการถ่ายทอดการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วง และยังคงอาจต้องการบุคลากรที่มีความเข้าใจในเรื่องแบบการทำงานตามวัฒนธรรมญี่ปุ่นเพื่อดำเนินธุรกิจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่นในการติดต่อสื่อสารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (วิเนส จันทะวงษ์ศรี, 2556, หน้า 1)

ความเป็นมาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

การจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย เริ่มมีการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างชัดเจนในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยรัฐบาลญี่ปุ่นเข้ามามีบทบาทต่าง ๆ กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2477 ญี่ปุ่นได้ตั้งสถาบันการศึกษาภาษาญี่ปุ่น ชื่อ Kokusaibunkashinkookai ขึ้น และต่อมาสภานี้ได้วิวัฒนาการเป็นเจแปนฟาวด์เดชั่นในปัจจุบัน โดยเริ่มแรกการจัดการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยเกิดขึ้นจากความต้องการและความพยายามของฝ่ายประเทศญี่ปุ่น ส่วนฝ่ายไทยเริ่มการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2478 ที่โรงเรียนวัดบพิตรภิรมย์ โดยอาจารย์ชาวไทย คือ อาจารย์ ม.ร.ว. นักษัตร ลดาวัลย์ จากนั้นในปี พ.ศ. 2481 ทางฝ่ายญี่ปุ่นได้เปิดโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยเป็นแห่งแรก ที่ท่าช้าง กรุงเทพฯ สังกัดสถาบันวัฒนธรรมญี่ปุ่น-ไทย สอนโดยอาจารย์ชาวญี่ปุ่น ชื่ออาจารย์ ทซุโซ เบียวโต และเมื่อมีผู้สนใจเรียนมาก ก็ได้ขยายสาขาไปที่ถนนนเรศ ผู้สอนคือปรมาจารย์ด้านภาษาญี่ปุ่น

ชื่อ อาจารย์ชิโนะบุ ชูซุกิ เป็นผู้แต่งตำรา Nihongo Shoho ต่อมาในปี พ.ศ. 2485 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มสอนภาษาญี่ปุ่น สอนโดยพระยาเทพปริดา (จำเริญ สวัสดิชุต) ต่อมาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรับช่วงต่อจากนักเรียน ที่เรียนจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาฯ แต่สอนได้เพียง 1 ปี ต้องยุติการสอนเพราะขาดครูสอน เนื่องจากครูที่สอนได้รับคำสั่งไปประจำสถานทูตไทยในประเทศญี่ปุ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2477-พ.ศ. 2488 เนื่องจากอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจทำให้ในช่วงดังกล่าว ภาษาญี่ปุ่นเป็นที่นิยมมาก ต่อมาความนิยมลดลงเมื่อญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 อาจารย์ชาวญี่ปุ่นที่สอนถูกส่งตัวกลับประเทศญี่ปุ่น ภาษาญี่ปุ่นจึงเริ่มซบเซาลง พอหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 อาจารย์ชาวไทยที่สอนภาษาญี่ปุ่นได้รับเชิญให้ไปศึกษาภาษาญี่ปุ่นที่ประเทศญี่ปุ่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา เศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่นฟื้นตัวขึ้น การศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยได้เริ่มอย่างจริงจังอีกครั้งจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2508 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยความสนับสนุนจากกระทรวงต่างประเทศ ของประเทศญี่ปุ่น ได้เริ่มสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเรียนระดับปริญญาตรีเป็นแห่งแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2509 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดสอนเป็นแห่งที่สอง และในปี พ.ศ. 2512 สำนักข่าวสารญี่ปุ่น (Japan Information Service) ซึ่งเป็นองค์การของรัฐบาลญี่ปุ่น โดยการสนับสนุนจากสถานทูตและมูลนิธิญี่ปุ่น ได้เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเพื่อเป็นการบริการ และเผยแพร่ภาษาญี่ปุ่นแก่บุคคลทั่วไปที่สนใจเป็นต้นมา (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2560, สืบออนไลน์)

การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดการเรียนการสอนนอกประเทศญี่ปุ่น โดยจะแบ่งหน้าที่การสอนระหว่างผู้สอนชาวไทยและผู้สอนชาวญี่ปุ่นให้ ผู้สอนชาวไทยสอนในวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะรับสาร อันได้แก่ ทักษะอ่าน ทักษะฟัง เนื่องจากเป็นทักษะเบื้องต้นในการทำความเข้าใจความหมายในภาษาใหม่ รวมไปถึงการสอนไวยากรณ์ รูปภาษาที่จำเป็นต้องอธิบายให้เข้าใจเองแท้ และเมื่อผู้เรียนมีความสามารถในระดับหนึ่งพร้อมที่จะโต้ตอบ ส่งสารด้วยภาษาญี่ปุ่นได้ ก็จะทำให้ผู้สอนชาวญี่ปุ่นรับช่วงสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะพูด และทักษะเขียน การให้ผู้สอนชาวญี่ปุ่นรับผิดชอบทักษะทั้งสองนี้ก็เนื่องจากการประเมินความสามารถทางทักษะดังกล่าว อาจต้องประเมินเรื่องระดับภาษา ความกลมกลืนของสารกับบริบท ที่เจ้าของภาษาเชี่ยวชาญมากกว่าผู้สอนชาวไทยที่เป็นเพียงผู้รู้ภาษาที่สอง อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นกับเจ้าของภาษาจริง ๆ ดังนั้น ลักษณะการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนชาวไทยจึงนิยมดำเนินการสอนเป็นภาษาไทย

และผู้สอนชาวญี่ปุ่นดำเนินการสอนเป็นภาษาญี่ปุ่น (อภัยยุทธ ชูศรี, 2553, หน้า 1)

ปัจจุบันพบว่าทั่วประเทศมีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งสิ้น 38 แห่ง เดิมมีทั้งสิ้น 41 แห่ง แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนมได้ดำเนินการควบคู่กับสถาบันอื่นก่อตั้งเป็นมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์และมหาวิทยาลัยนครพนม และมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ได้เปลี่ยนชื่อจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จากการสำรวจของเจแปนฟาวนด์เดชั่น เดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 พบว่ามีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก 13 แห่ง แต่ทั้งนี้มีอยู่ 3 แห่งได้ปิดหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นลง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เนื่องจากขาดความพร้อมด้านครูผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ดังนั้น คงเหลือ 10 แห่งที่จัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก และวิชาโท 4 แห่ง วิชาเลือกเสรี 17 แห่ง รายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้นดังสรุปในตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือกเสรี

ที่	ชื่อสถาบัน	วิชาเอก	วิชาโท	วิชาเลือกเสรี
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	✓	✓	✓
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	✓	-	-
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์	-	-	✓
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	✓	✓	✓
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี	-	-	✓
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	✓	-	✓
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	-	-	✓
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	✓	-	✓
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	-	-	✓
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	✓	✓	✓
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏอยุธยา	✓	-	✓
12	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	✓	-	✓
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	✓	-	✓
14	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	✓	✓	✓
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ	-	-	✓
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	-	-	✓
17	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	-	-	✓
18	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	-	-	✓

แนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีนักการศึกษาในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2546, หน้า 218) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบหมายถึง การที่คนใดคนหนึ่งได้มีการถ่ายทอดความคิด และความเข้าใจ ตลอดทั้งมีการจินตนาการ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้มีการปรากฏขึ้น โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ และแผนผัง เป็นต้น สำหรับ รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 124) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง ซึ่งรูปแบบในลักษณะนี้ภาษาไทยเรียกว่า “โมเดล” รูปแบบยังเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ของ ตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้แล้วรูปแบบยังแสดงถึงองค์ประกอบการทำงาน ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยรูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิด ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบในการสอน รูปแบบของการบริหาร และรูปแบบการ ประเมินผล เป็นต้น และณัฐศักดิ์ จันทรผล (2552, หน้า 125) กล่าวว่า รูปแบบหมายถึง โครงสร้างโปรแกรมแบบจำลองหรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการ ลดทอนของเวลาและมีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้ทดแทนแนวคิดหรืออย่างใด อย่างหนึ่งโดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ตามรูปแบบนั้น ๆ ส่วน คัมภีร์ สุดแท้ (2553, หน้า 179) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นเพื่อที่จะ แสดงให้เห็นถึง องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป บุญเชิด ชำนิศาสตร์ (2556, หน้า 10) กล่าวว่ารูปแบบเป็นการสร้าง มโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของ ปรากฏการณ์โดยอาศัยหลักการของระบบรูปนัย และมีจุดมุ่งหมายเพื่อการทำให้เกิดความ กระจ่างชัดของนิยามความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง กรอบของความคิดทางด้านหลักการวิธีการของการ ดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะยึดถือเป็นแบบอย่างหรือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อที่จะให้สิ่งนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้

องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวว่ารูปแบบนั้นต้องมีองค์ประกอบ อะไรบ้าง ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจจะศึกษาส่วนการกำหนดองค์ประกอบ ของรูปแบบได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ดังนี้จากแนวคิด ทฤษฎี แนวคิดเชิงระบบกับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Brown and Moberg, 1980)

สรุปองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) กระบวนการจัดการ และ 5) การตัดสินใจสั่งการ ส่วน Ivancevich (1989 อ้างอิงใน วิชาญาณ เมธีวรฉัตร, 2557, หน้า 18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบเชิงระบบซึ่งประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม

ในส่วนของนักการศึกษาไทยได้นำแนวคิดเชิงระบบมาศึกษารูปแบบการบริหาร เช่น นิวัตร นาคะเวช (2554, หน้า 214) สรุปไว้ว่าองค์ประกอบของรูปแบบคือ มีส่วนปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลผลิตและองค์ประกอบเสริมโดยมีองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์สถานศึกษาในฝัน 2) หลักการบริหารจัดการ 3) ระบบโครงสร้างการบริหาร 4) กลยุทธ์การดำเนินงาน และ 5) ภาวความสำเร็จมีองค์ประกอบย่อย 24 องค์ประกอบ องค์ประกอบเสริม 2 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและ การประเมิน ปรับปรุง และพัฒนา โดยรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในฝัน มีคุณลักษณะทั้งด้านความ มีประโยชน์ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ สำหรับ มิศิลป์ ชินภักดี (2555, หน้า 22) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนสถาบันหรือองค์การ ซึ่งประกอบด้วย 1) เทคโนโลยี 2) โครงสร้าง 3) บทบาท 4) เป้าหมายหรือความคาดหวังส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) บุคลิกภาพ 3) กระบวนการบริหาร 4) การตัดสินใจสั่งการ 5) ความต้องการ และส่วนสภาพแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย 1) ชุมชน 2) แหล่งเรียนรู้ 3) เศรษฐกิจ 4) การมีส่วนร่วมทางด้านการบริหาร สถานศึกษา ไมตรี บุญทศ (2554, หน้า 149) และปรีชาติ ชมชื่น (2555, หน้า 12) ได้สรุป องค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมียุทธศาสตร์หลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงาน และกลไกของรูปแบบ 4) วิธี ดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบ รูปแบบ พร้อมมี เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระ ขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาและนำรูปแบบไปใช้

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบจะไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่ารูปแบบนั้นจะต้องมี องค์ประกอบอะไรบ้างซึ่งส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของปรากฏการณ์ที่ผู้วิจัย มีความสนใจในการดำเนินการศึกษา

การพัฒนาารูปแบบ

Keeves (1988 อ้างอิงใน พิสิฐ เทพไกรวัล, 2554, หน้า 21) ได้กล่าวถึงหลักการ อย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการด้วยกันคือ รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบ ที่ประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

แบบธรรมดา ทั้งนี้ความเชื่อมโยงเชิงเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่ใช้ในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบที่ 3 รูปแบบที่จะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้ว รูปแบบควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และรูปแบบที่ 4 นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

สำหรับการพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่มีความแตกต่างกันไป แต่ทั้งนี้จะต้องมีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบตามที่ Willer (1986 อ้างอิงใน วาโรเพ็งสวัสดิ์, 2553, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนารูปแบบโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างรูปแบบ (Construct) และ 2) การหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ (Validity) ซึ่งสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด (ม.ป.ป., สื่อออนไลน์) ได้กล่าวว่าการพัฒนารูปแบบนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนด้วยกันคือ ขั้นตอนที่ 1 จะเป็นการสร้างหรือเป็นการพัฒนารูปแบบ และขั้นตอนที่ 2 จะเป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ทั้งนี้รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินงานอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ

จึงสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบ คือ การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ และการตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ทั้งนี้ในการพัฒนารูปแบบนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดของงานวิจัยที่จะเป็นพื้นฐานในการจัดทำวิจัยนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศดังต่อไปนี้

งานวิจัยภายในประเทศ

ดิษิตา รากะรินทร์ (2545) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านบริบทของหลักสูตร พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่วนด้านเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า ด้านผู้สอนมีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน

มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ต่อหน้าที่ ด้านนิสิตมีความพึงพอใจ และกระตือรือร้นในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านแหล่งค้นคว้า มีหนังสือตำรา รวมทั้ง การให้บริการและความสะดวกในการใช้บริการห้องสมุดพบว่ามีเหมาะสมในระดับ ปานกลางเช่นเดียวกัน ด้านสถานที่เรียน พบว่า คุณภาพและความสะดวกในการใช้ ห้องปฏิบัติการทางภาษา รวมทั้งบรรยากาศในห้องเรียนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

อมรรัตน์ ภิญญอนันตพงษ์ (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือ ทางวิชาการด้านการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ด้านหลักการ ของความร่วมมือทางวิชาการ ด้านการเรียนการสอนยังขาดความชัดเจนและให้ความสำคัญ กับหลักการของความร่วมมือทางวิชาการที่เน้นแนวคิดที่เป็นพื้นฐานส่งเสริมหรือสนับสนุน ให้ความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพน้อยกว่าหลักการที่เน้นการปฏิบัติงานจริง และในการจัดทำ และพัฒนาโครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอน ควรที่จะให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการด้วย

สมพร โกมารทัต (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอน ภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาที่สอง ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทย และมหาวิทยาลัย ในประเทศญี่ปุ่น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า วัฒนธรรมในการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย มีลักษณะเด่น คือ มีแนวคิดเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ภาษาอื่น (ภาษาไทย) ช่วยอธิบายให้ผู้เรียน เข้าใจ หลักสูตรเป็นแบบเน้นโครงสร้างไวยากรณ์ และใช้วิธีการสอนแบบให้รู้เข้าใจกฎเกณฑ์ ของภาษา นอกจากนี้ยังเป็นการสอนแบบทบทวนเป็นหลัก สำหรับวัฒนธรรมการสอน ภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น ที่เป็นลักษณะเด่น คือ สอนให้ผู้เรียนสื่อสาร ได้ก่อน ไม่พูดภาษาอื่นในการสอนจะพูดเฉพาะภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรเป็นแบบเน้นการสื่อสาร มีการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนและเกมคอมพิวเตอร์ในการสอน ใช้อุปกรณ์และสื่อที่หลากหลาย มีสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใช้ นิยมการวัดและประเมินผลทั้งแบบอิงกลุ่ม และอิงเกณฑ์ ผู้สอนส่วนใหญ่จบสาขาการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยตรง ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัย ในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย .05 ในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่น รูปแบบการสอนภาษาญี่ปุ่น วิธีการสอนภาษาญี่ปุ่น กิจกรรมการสอน การใช้อุปกรณ์และสื่อการสอน การประเมินผล และคุณวุฒิของผู้สอน คือ ผู้สอนในประเทศไทยส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยตรง และได้พบความ แตกต่างในเรื่องของหลักสูตรและเนื้อหาวิชา คือ หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย เน้นโครงสร้างไวยากรณ์ ขณะที่หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่นเน้นการสื่อสาร

ธวัช เต็มฉนวน (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร จากการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ ได้แก่ การสรรหาอาจารย์ การกำหนดภารกิจของอาจารย์การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ และการพัฒนาอาจารย์ 3) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ การทำแผนการสอน การจัดทำประมวลการสอน การจัดตารางสอนการจัดอาจารย์เข้าสอน วิธีการสอน และการสอนซ่อมเสริม 4) ด้านนักศึกษา ได้แก่ การคัดเลือก นักศึกษา การพัฒนานักศึกษา และคุณภาพบัณฑิต 5) ด้านการวัดและประเมินผล ได้แก่ หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล และความรับผิดชอบในการวัดและประเมินผล และ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ได้แก่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด อุปกรณ์การสอน และห้องพยาบาล

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย และคณะ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษาสรุปได้ว่า 1) ด้านสภาพการจัดการเรียนการสอนคณาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การจัดทำประมวลการสอนครบทุกวิชามีการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ การวัดและประเมินผลจะเน้นเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมมากที่สุด 2) ปัญหาการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์มีความเห็นว่าปัญหาของการจัดการเรียนการสอนที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีเวลาในการเตรียมการเรียนการสอนเนื่องจากมีภาระงานสอนและงานอื่น ๆ มากเกินไป นิสิตไม่มีความพร้อม ขาดความมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียน ขาดความรับผิดชอบ ขาดความอดทน ขาดระเบียบวินัย ไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความตรงต่อเวลา และพื้นฐานไม่ดี ทั้งนี้ในส่วนของอุปกรณ์การสอนประจำห้องเรียนไม่เพียงพอ และจำนวนนิสิตมากเกินไป ทำให้การวัดผลและประเมินผลทำได้ยาก ส่วนนิสิตมีความคิดเห็นว่าปัญหาในการดำเนินการสอนที่พบมากที่สุด คือ อาจารย์ขาดเทคนิคในด้านการสอน ขาดกิจกรรมการปฏิบัติ เน้นการบรรยายมากเกินไป และอธิบายไม่ชัดเจน 3) ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์ คณาจารย์มีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด

วรารุช วงษ์ประภรณ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระบบสองภาษาในประเทศไทย ใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ลักษณะของหลักสูตรควรมีมาตรฐานสากล ควรจัดทำหลักสูตรของแต่ละรายวิชาให้มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับท้องถิ่น ผู้สอนควรวิเคราะห์หลักสูตรเชิงลึก

โดยพิจารณาทำแผนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน นำสถานการณ์ของสังคมโลก และคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงในอนาคตมาพิจารณาประกอบการจัดทำหลักสูตร ผู้สอน ควรมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์การสอน เพิ่มขีดความสามารถในการสอน ต้องเข้าใจภาษาให้ลึกซึ้ง กิจกรรมควรสอดคล้องกับวิธีสอน ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น ของผู้เรียน สื่อควรมีความสัมพันธ์กับกิจกรรม เอื้อต่อการเรียนการสอน ในส่วนของเครื่องมือ วัสดุผลและประเมินผลควรมีลักษณะของค่าสถิติ ควรมีการประเมินผลในสถานการณ์ ที่หลากหลาย พัฒนาสติปัญญาที่จะนำไปต่อยอดของสติปัญญาได้

เยาวลักษณ์ อภิชาติวัลลภ และคณะ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาสรุป ได้ว่า สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความ ซับซ้อน และเกี่ยวพันกับองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ ปัญหาความไม่พร้อมในด้านโครงสร้าง พื้นฐานประกอบด้วยการขาดแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ขาดสื่อการเรียนการสอน และขนาดห้อง เรียนที่มีผู้เรียนมากเกินไป ปัญหาในด้านหลักสูตร ซึ่งมักเป็นหลักสูตรที่ขาดการบูรณาการ และการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ปัญหาด้านตัวผู้สอน คือการมีภาระงานสอนมาก การขาด ความมั่นใจในทักษะที่สอน ผู้สอนไม่ได้รับการทดสอบทักษะทางภาษา ผู้สอนขาดแรงกระตุ้น ให้พัฒนาตนเอง ส่วนปัญหาด้านผู้เรียน คือ พื้นฐานทางภาษาต่างประเทศอ่อน ขาดการค้นคว้า เพิ่มเติม ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้

บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครู ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการเตรียมการสอนและการวางแผนการสอน ด้านการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสอนอยู่ในระดับปานกลาง พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบการจัดการ จัดการความรู้ ซึ่งได้รับการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญที่ระดับมากที่สุด รูปแบบ มีลักษณะเด่น คือ การบูรณาการการจัดการความรู้ กระบวนการกลุ่มและเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แนวสร้างสรรค์นิยม การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ และการประเมินผลตามสภาพจริง

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ รูปแบบการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การนำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อพัฒนา เป็นกรอบของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3) การศึกษา

ความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และ 4) การตรวจสอบประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง หลังจากนั้นจึงกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องจากองค์ประกอบ ที่พัฒนาขึ้น

อัจฉรา อึ้งตระกูล (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็น วิชาเอกของมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การศึกษา ภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกของมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือของประเทศไทยประสบปัญหา โดยจำแนกได้ดังนี้ ประสบปัญหาเกี่ยวกับผู้สอน การจัดการเรียนการสอนและผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นจำนวนเกือบครึ่งหนึ่งเคยเรียนภาษาญี่ปุ่นมาก่อนที่ จะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

อัมเรศ เนตาสีทธิ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศของการบริหารงานวิชาการ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่สำคัญ ได้แก่ ด้านแนวทางการบริหาร เช่น การนำคู่มือการ ปฏิบัติงานและการปรับปรุงกระบวนการในการปฏิบัติงานมาช่วยพัฒนาระบบบริหารงาน ในมหาวิทยาลัย นายกสภามหาวิทยาลัยเลือกจากบุคคลที่เป็นที่ยอมรับทางด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ หรือเคยเป็นผู้นำองค์กรในภาคอุตสาหกรรมของบริษัทหรือองค์กรขนาดใหญ่ ที่ประสบความสำเร็จ ด้านพันธมิตรและเครือข่าย เช่น มีโครงการเรียนรู้ร่วมอุตสาหกรรม มีการพัฒนาเครือข่ายศิษย์เก่านานาชาติที่มีความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัย ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยี เช่น ก่อตั้งสถาบันพัฒนาคณาจารย์ เปิดหลักสูตรเฉพาะบุคคล สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ด้านการผลิตองค์ความรู้ เช่น ส่งเสริมให้เกิดการทำงาน เชื่อมโยงกันเป็นกลุ่มแบบบูรณาการณและศูนย์วิจัย สนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่ โครงการ คัดเลือกอาจารย์ดีเด่นด้านการวิจัย และจัดตั้งศูนย์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และสังคม

สมพร โกมารทัต (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการโปรแกรมภาษาญี่ปุ่น ระดับอุดมศึกษาเพื่อธุรกิจนำเที่ยว พบว่า การจัดหลักสูตรของโปรแกรมเน้นการ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ การแก้ปัญหา การฝึกปฏิบัติ การจัดบุคลากรสอนเน้นผู้ที่มี ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอนของโปรแกรมเน้นกิจกรรม

ส่งเสริมหลักสูตรให้ครบทุกด้าน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกของโปรแกรมเน้นความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม ความน่าสนใจ การกำกับติดตาม/ประเมินผลโปรแกรมเน้นการดำเนินการตามกระบวนการทุกขั้นตอน

พรเทพ เจริญชุนทด (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า 1) ระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของประธานโปรแกรมวิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน 2) นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 2 แห่ง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์ผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

พจณี ศิริอักษรสาสน์ (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการจัดการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า 1) การประเมินการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งหมด 13 ด้าน ได้รับการประเมินในระดับดี 10 ด้าน ค่าเฉลี่ย 3.69-4.46 ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล สำหรับปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านนักศึกษา ด้านอุปกรณ์ในห้องเรียน ด้านสถานที่เรียน และความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นของบัณฑิต ได้แก่ ด้านทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน ส่วนการประเมินในระดับปานกลาง 3 ด้าน ค่าเฉลี่ย 3.24-3.44 คือ ด้านอุปกรณ์เสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นของบัณฑิต ได้แก่ ด้านทักษะการเขียนและทักษะการแปล 2) นักศึกษาให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนมากกว่าอาจารย์ และ 3) การพัฒนาการเรียนการสอน ให้เพิ่มกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน เพิ่มสื่อการสอนให้ทันสมัย

ศตวรรษ ทิพย์ผ่อง (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการและกลไกการบริหารเพื่อการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ สำหรับสาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพที่สอดคล้องเกณฑ์การประกันคุณภาพ แนวเกณฑ์การประเมินการบริหารสู่ความเป็นเลิศและเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มีทั้งสิ้น 12 องค์ประกอบหลัก และ 52 องค์ประกอบย่อย ปัจจุบันระบบบริหารงานคุณภาพของสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มีโครงสร้างการบริหารแตกต่างกัน ขาดการทำงานในเรื่องการจัดการความรู้และการจัดทำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศของสาขายังไม่เป็นปัจจุบัน มีความต้องการระบบบริหารที่เป็นสากล รูปแบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินงานที่เสนอจึงประกอบด้วย หลักการและวัตถุประสงค์ โครงสร้างการบริหาร

จัดการและการจัดกลุ่มงาน และกลไกการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) การเตรียมการที่ระดับสาขาวิชา 2) การดำเนินงานตามวงรอบการประเมิน-การพัฒนา ช่วงระยะ 3 ปีการศึกษา และ 3) สรุปผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารและการทบทวนสถานภาพการพัฒนา ส่วนกรอบการประเมินการพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ประเมิน 12 องค์ประกอบหลัก 52 องค์ประกอบย่อย ใน 2 มิติ คือ มิติกระบวนการและมิติผลการดำเนินงาน ระบบและกลไกการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ จะให้รายงานผลการประเมิน เป็นรายงานที่ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เพื่อการปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ ตามแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศที่สาขาวิชาสามารถใช้กำหนดการปรับปรุงคุณภาพการบริหารที่ระดับสาขาได้โดยตรง

หรรษา เศรษฐบุปผา (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (INTEGRATED E-LEARNING COURSE) สำหรับนักศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทั้งแบบแทนที่ทั้งหมด และแบบนำมาประกอบกัน ต้องประกอบด้วยเนื้อหา และการเตรียมเนื้อหา กระบวนการในการเรียนรู้ การสื่อสาร และการวัดและการประเมินผล 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักศึกษาที่เข้าเรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบแทนที่ทั้งหมด (Full/Comprehensive Replacement) มีค่าสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เข้าเรียนตามรูปแบบนำมาประกอบกัน (Hybrid Type) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 3) นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมในระดับปานกลางค่อนข้างสูง และพึงพอใจที่สามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา 4) ปัญหาอุปสรรคพบว่าระบบเครือข่ายอาจเข้าถึงได้ยาก ผลการศึกษานี้ นับเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

Ramsdem (1993 อ้างอิงใน ธวัช เต็มบุญณ, 2548, หน้า 81) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา พบว่าหลักการสอนที่มีคุณภาพมีดังนี้ 1) คุณภาพของการอธิบายของอาจารย์ผู้สอน และการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจได้จะทำให้ผู้เรียนยอมทำงานหนักเพื่อการเรียนในวิชานั้น ดังนั้น ในช่วงแรกของวิชานั้นอาจารย์ผู้สอนควรอธิบายภาพกว้าง ๆ และผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเมื่อสำเร็จในวิชาที่อาจารย์สอนนอกจากนี้ แต่ละขั้นของการสอน ควรทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็นเพิ่มขึ้น 2) อาจารย์ผู้สอนจะต้องตระหนักเป็นอย่างดี และให้เกียรติผู้เรียน เนื่องจากการวิจัยพบว่า การตระหนักและยอมรับผู้เรียนจะทำให้การสอนระดับอุดมศึกษามีประสิทธิผล การสอนที่ดีไม่ควรทำให้

ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนยากเย็น หรือเข่าขวัญลูกศิษย์ด้วยคำขู่ หรือด้วยการอธิบายที่ไม่รู้เรื่อง ผู้สอนจะต้องมีความสุขที่จะสอน และทำให้ลูกศิษย์มีความสุขที่จะเรียนไปด้วย 3) การให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์หลังจากการตรวจงานของลูกศิษย์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้เรียนจะทราบข้อบกพร่องพร่องของตนเอง ในการเรียนที่จะต้องมีการประเมินที่เหมาะสม ในระดับอุดมศึกษาไม่ควรวัดผลแต่สิ่งที่อาจารย์สอน แล้วให้ผู้เรียนท่องจำมาตอบการสอบ ปัจจุบันมีหลายรูปแบบ ดังนั้น การประเมินจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนไปให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และวิธีการสอน ผู้สอนควรใช้วิจารณญาณในการเลือกวิธีประเมินให้ถูกต้องและเป็นธรรมมากที่สุด 4) การสอนควรมีการอธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างดีก่อนว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร และจะเรียนอย่างไร เพื่อที่จะได้เข้าใจความคิดหลักของวิชา นั้นเมื่อผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายชัดเจนแล้วผู้สอนก็ต้องพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าวิชาที่เรียนนั้นท้าทายสติปัญญาชวนให้น่าติดตาม และมีความสนุกที่จะค้นคว้าหาคำตอบให้กระจ่างชัดมากยิ่งขึ้น 5) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในสาระที่จะเรียนรู้ โดยผู้เรียนรู้สึกว่ามีอิสระในการเลือกหัวข้อที่จะศึกษาลึกลงไปมากขึ้นผู้เรียนมีอิสระอยู่ในขอบเขตของหลักสูตรที่ตรงกับระดับความสนใจของผู้เรียนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้เรียนยังจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบแข่งขัน หรือการเรียนด้วยตนเองโดยอิสระ มีโอกาสในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน ค้นคว้าในสาระที่เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายทำให้มีความรู้ลึกซึ้งกว้างขวางมากยิ่งขึ้น อาจารย์มีส่วนควบคุมอย่างอิสระให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย 6) การเรียนต้องเปิดโอกาสไปสู่การเปลี่ยนแปลง อาจารย์จะต้องวิเคราะห์นักศึกษา เรียนรู้จากนักศึกษาว่าไม่เข้าใจสาระตอนใดแล้วรีบปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้จากผู้เรียนทำได้โดยการพูดคุย การตรวจงาน หรือการสอบ ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์รู้ว่าผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาช่วงไหนบ้างจะได้อธิบายให้ข้อมูลที่ถูกต้อง

Ashworth and Harvey(1994 อ้างอิงใน ธวัช เดิมญวน, 2548, หน้า 82) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทิศทางและอนาคตของการอุดมศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบ ด้านปัจจัยที่เป็นตัวบั่น ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และด้านผลผลิต ได้แก่ 1) คณาจารย์ 2) สิ่งอื้ออำนวยความสะดวก 3) วัสดุอุปกรณ์ 4) การสอน 5) ผลสัมฤทธิ์ 6) การจัดการและการควบคุมคุณภาพ 7) นิสิต/นักศึกษา ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. อาจารย์ คุณภาพของอาจารย์นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ได้แก่ จำนวนอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ ประสบการณ์ด้านวิชาการ วิชาชีพและการสอน การพัฒนาอาจารย์ สัดส่วนของอาจารย์

ต่อนักศึกษาสำหรับการสอนภาคทฤษฎีในชั้นเรียน สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาสำหรับการสอนภาคปฏิบัติ ผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ อาจารย์มีความรู้ ที่ทันสมัย และอาจารย์ได้รับเสรีภาพตามสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการ

2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาจำเป็นจะต้องอาศัยสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมทั้งสิ่งเอื้ออำนวยด้านทรัพยากรบุคคล อาคารสถานที่สำหรับการเรียนและการสนทนา การสำหรับดัชนีชี้วัดความมีคุณภาพของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก ได้แก่ 1) จำนวนและประเภทของสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก 2) ลักษณะห้องเรียนที่นักเรียน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3) สภาพแวดล้อมทางสถานที่เพื่อการออกกำลังกายและการพักผ่อนหย่อนใจ 4) ความปลอดภัย 5) ความสะอาดและความเป็นระเบียบ 6) การบริการด้านวิชาการ 7) บรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ 8) ห้องสมุดและบริการจำนวนหนังสือ วารสาร ขนาดของห้องสมุด และจำนวนที่นั่งเพื่อการศึกษาค้นคว้า 9) ห้องปฏิบัติการ และ 10) บุคคลสนับสนุนการทำงานของอาจารย์ ได้แก่ เลขานุการ และนักเทคนิค

3. วัสดุอุปกรณ์การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีจำนวนเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของจำนวนและประเภทของวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา 2) วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาอยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้หรือไม่ 3) ระบบการให้บริการแนะนำเกี่ยวกับวิธีการใช้ 4) ความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ 5) ความปลอดภัยในการใช้ และ 6) สัดส่วนระหว่างจำนวนนักศึกษาต่ออุปกรณ์

4. การสอนและการเรียนรู้ คุณภาพการสอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิต สำหรับดัชนีบ่งชี้คุณภาพการสอน ได้แก่ 1) รายละเอียดของเนื้อหา 2) ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน 3) การแนะนำหนังสือที่อ้างอิงที่มีความทันสมัยให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม 4) เนื้อหาที่ในการสอนมีความทันสมัยและตรงตามความเป็นจริงของหลักทฤษฎี 5) ท่าทางอิริยาบถเหมาะสม กระตุ้นความสนใจ 6) อธิบายได้เข้าใจแจ่มแจ้ง 7) มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด และท้าทายการเรียนรู้ 8) คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนในแต่ละคน 9) มีทักษะในการใช้สื่อการสอน 10) เตรียมการสอนอย่างดี 11) มีเอกสารประกอบการสอน และ 12) ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นถึงการเข้าใจในบทเรียนอย่างดี

Chester (1966 อ้างอิงใน บุญเชิด ชำนิศาสตร์, 2556, หน้า 118) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพสูงเกิดจากการส่งเสริมให้ผู้สอนใช้เทคนิคการสอนหลากหลายวิธี

ผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผน อภิปรายปัญหาการเรียนการสอนการสังเกตการณ์สอน มีวิทยากรบรรยายประชุมปฏิบัติการด้านเทคนิคการสอนและใช้สื่อ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน

Patrick and Stanley (1998) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวชี้วัดคุณภาพของการเรียนการสอน และคุณภาพการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยมียัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพของการเรียนการสอนและคุณภาพการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 5,344 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่าของ Likert 5 ระดับ ใช้สถิติวิเคราะห์ตัวประกอบ ผลการศึกษวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการสอนมีดังนี้ 1) มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและมีความสอดคล้องกับหลักสูตร 2) มีกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นประจำ 3) จำนวนครั้ง (ร้อยละ) ของการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ 4) มีการประเมินผลผู้เรียนเป็นประจำ 5) ความก้าวหน้า และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ 6) มีระบบประเมินคุณภาพการสอนภายในสถาบัน สำหรับ ตัวบ่งชี้วัดคุณภาพการวิจัยประกอบด้วย 1) สถาบันการศึกษามีนโยบายส่งเสริมการวิจัย 2) จำนวนของงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ 3) จำนวนของงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงและ 4) จำนวนงานวิจัยที่ได้รับรางวัล นอกจากนี้งานวิจัยดังกล่าวยังได้เสนอแนะให้มีการหาความสัมพันธ์ของคะแนนคุณภาพการวิจัยกับการเรียนการสอนว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาโดยใช้ตัวบ่งชี้ควรใช้วิธีในการจัดกลุ่มแบบสถาบันจะดีที่สุด

Meyers and Other (2002 อ้างอิงใน พิจิตรา ที่สุกะ, 2556, หน้า 103) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมผลการเรียนรู้ที่ลุ่มลึก ผลการศึกษาสรุป ได้ว่าการพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เพื่อช่วยให้ผู้เรียน มีคุณภาพการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นโดยกำหนดกรอบในการใช้สำหรับสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย Web Based Learning, การบรรยาย, ฝึกปฏิบัติ, Paper-Based Resource เช่น เอกสารแนวทางการศึกษาและคู่มือปฏิบัติงาน การเรียนรู้จากห้องเรียนที่เปรียบเสมือนจริง และชุดของภาระงานการประเมินที่พัฒนาความเข้าใจเชิงคิดวิจารณ์ญาณ (Critical Understanding) ในพื้นฐานกระบวนการของระบบงานที่ศึกษาของ Meyers and Other ได้พัฒนากลยุทธ์การสอนและการเรียนรู้โดยใช้หลักการออกแบบหลักสูตร 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นที่สนใจและผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Develop an Interesting and Engaging Learning Environment) 2) กำหนดภาระงานในการประเมินที่สะท้อนภาพการคิดวิจารณ์ญาณของผู้เรียน (Set Assessment Tasks Which Oblige Students to Think Critically) และ 3) กำหนดภาระงาน การประเมินที่เป็นโลกแห่งความเป็นจริง

ที่สัมพันธ์กัน และผลสะสมเป็นผลสืบเนื่องกัน (Set Realistic Assessment Task Which are Interlinked and Cumulative in Effect)

Meyers and McNulty (2009) เสนอแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อช่วยให้คุณภาพของผลการเรียนรู้สูงสุดในการพัฒนารายวิชาต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากวัสดุในการเรียนรู้ ภาระงานและประสบการณ์การเรียนรู้โดยอาศัยหลักการออกแบบ หลักสูตร 5 ประการ คือ โลกแห่งความเป็นจริงและเรื่องที่เกี่ยวข้องโครงสร้างการจัดลำดับ และความสัมพันธ์ภายใน ความต้องการของผู้เรียนในการใช้และมีส่วนร่วมในความก้าวหน้า ของการพัฒนาความคิดระดับสูง การปรับเปลี่ยนในแต่ละขั้นตอนและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และการให้ความท้าทายในการเรียนรู้ความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้สอดคล้องกับ แบบจำลอง 3P ของ Biggs (Biggs's 3Presage-Process-Product) แบบจำลองนี้แสดงการสร้าง ความเข้าใจให้กับผู้เรียน แบบจำลองแสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนของอาจารย์ผู้สอน และกระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้น Presage เป็นการเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไป เป็นการประยุกต์การเรียนรู้ในการทำหน้าที่ของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ โดยผู้เรียน ในระดับอุดมศึกษาด้วยความคาดหวังในความและพฤติกรรมในการพัฒนาบุคลิกภาพอัน เนื่องมาจากประสบการณ์การศึกษาในชั้น Process เป็นการปฏิบัติภาระงาน ภายใต้การรับรู้ ในบริบทของการสอนแรงจูงใจในการเรียนรู้ และการไขว่คว้ารวมถึงการตัดสินใจในการปฏิบัติ โดยไม่ชักช้าทั้งนี้ทั้งนั้นเป็นการเรียนรู้ตามภาระงาน ในชั้น Product ผู้เรียนเรียนรู้ที่เป็น ทั้งความคิดในระดับต่ำและระดับสูง

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำไปใช้ ประโยชน์ทั้งในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และใช้เป็นพื้นฐานในการจัดขอบเขต ด้านเนื้อหา ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบ 6 ด้านด้วยกัน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล และ 6) ด้าน ปัจจัยเกื้อหนุน ทั้งนี้ หากสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการบริหารจัดการการเรียนการสอน ตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาก็จะส่งผลให้การบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งประกอบด้วยการศึกษา 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น และ 3) การสอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น รายละเอียดของแต่ละขั้นมีดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นที่ 1.2 การสอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 1,2,3 สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ 10 แห่ง ดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 65 คน 2) นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 1,522 คน รวม จำนวน 1,587 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรข้างต้นโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน แล้วเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้ 1) อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 56 คน 2) นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 306 คน รวม จำนวน 362 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ข้อคำถามแบ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินงาน /มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินงาน /มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินงาน /มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินงาน /มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการดำเนินงาน /มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ การดำเนินการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1.1 มาสร้างเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในแบบสอบถาม 2 ชุด สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

2.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา ผู้วิจัยแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยาให้ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและนำส่งผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ

2.5 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม

2.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 60 คน เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 30 คน และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอนในสถานภาพการบริหารจัดการมีค่าเท่ากับ .96 และในสวนปัญหาการบริหารจัดการมีค่าเท่ากับ .94 สำหรับแบบสอบถามนักศึกษาในสถานภาพการบริหารจัดการมีค่าเท่ากับ .95 และในสวนปัญหาการบริหารจัดการมีค่าเท่ากับ .92 (ภาคผนวก ข และภาคผนวก ค)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึง อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 56 ฉบับ และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 306 ฉบับ พร้อมด้วยหนังสือแนะนำตัวเองเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency)

4.2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผู้วิจัยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีการดำเนินงาน/มีปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมากที่สุด

3.50–4.49 หมายถึง มีการดำเนินงาน/มีปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก

2.50–3.49 หมายถึง มีการดำเนินงาน/มีปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับปานกลาง

1.50–2.49 หมายถึง มีการดำเนินงาน/มีปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับน้อย

1.00–1.49 หมายถึง มีการดำเนินงาน/มีปัญหาในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานกับปัญหาการดำเนินงานในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ขั้นที่ 1.3 การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

1. ผู้ให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 6 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 4 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 10 คน รวมเป็นจำนวนผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ 20 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 เป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดีวิชาการ รองคณบดีวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้บริหารระดับสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

1.2 เป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ที่มีคุณวุฒิ คุณสมบัติของอาจารย์ ความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

1.3 นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 1–3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ การดำเนินการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2.2.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1.1 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

2.2.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุม ความตรงเชิงเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา ผู้วิจัยแก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.4 ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเหมาะสม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ไว้ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ (ภาคผนวก ง) และ (ภาคผนวก จ)

2.2.5 ผู้วิจัยปรับแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาในการนำไปใช้ดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยาให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยนัดวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวผู้วิจัยเอง

3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยการศึกษา 3 ขั้นตอน คือ 1) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) การตรวจสอบรูปแบบด้วยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) และ 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ รายละเอียดแต่ละตอนมีดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 2.1 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดประเด็นในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

ขั้นที่ 2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้บริหาร นักวิชาการ และอาจารย์ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยเสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดพร้อมทั้งประวัติการศึกษาและประวัติการทำงาน (ภาคผนวก ฉ) ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำการคัดเลือก ตามคุณสมบัติดังนี้

1.1 เป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดีวิชาการ รองคณบดีวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้บริหารระดับสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

1.2 เป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาความรู้ด้านภาษาญี่ปุ่น หรือผู้มีประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน

1.3 เป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ที่มีคุณวุฒิ คุณสมบัติของอาจารย์ ความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนนี้เป็นประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ภาคผนวก ช)

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การดำเนินการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศและมหาวิทยาลัยราชภัฏ รวมทั้งผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำเป็นประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏและแบบจดบันทึกสนทนากลุ่ม

2.2 ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นและแบบบันทึกสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา และผู้วิจัยทำการแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์

2.3 ผู้วิจัยนำประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มาจัดเป็นประเด็นสำคัญเพื่อบันทึกความคิดเห็นที่ได้ในการสนทนากลุ่มในแบบบันทึก

2.4 ผู้วิจัยนำสรุปประเด็นสำหรับการสนทนากลุ่มและแบบจดบันทึกเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา และผู้วิจัยทำการแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและด้านภาษาญี่ปุ่น เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 10 คน (ภาคผนวก ฉ) พร้อมด้วยหนังสือแนะนำตัวเอง

3.2 ผู้วิจัยส่งข้อมูลประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและด้านภาษาญี่ปุ่นเพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่ม และนัดหมายวันเวลา สถานที่ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มตามหลักและวิธีการในการสนทนากลุ่มด้วยตัวผู้วิจัยเอง

3.4 ผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏให้สมบูรณ์ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและด้านภาษาญี่ปุ่น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อจัดทำเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นที่ 2.3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการนำผลวิจัยในขั้นที่ 2.2 มาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่สร้างขึ้นไปปฏิบัติ โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการ ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ประเมิน ผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 30 คน อาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น จำนวน 65 คน รวมจำนวน 95 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติดังนี้

1.1 เป็นผู้บริหารระดับรองอธิการบดีวิชาการ รองคณบดีวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้บริหารระดับสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

1.2 เป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ที่มีคุณวุฒิ คุณสมบัติของอาจารย์ ความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และคำถามปลายเปิดที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ การดำเนินการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้จากขั้นที่ 2.2 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 2 ชุด สำหรับสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ผู้วิจัยแก้ไขและปรับปรุงให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ออกหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ซ) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือ

2.4 ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน รองอธิการบดีวิชาการ จำนวน 5 คน รองคณบดีวิชาการ จำนวน 5 คน ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น 5 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 15 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach,s Alpha Coefficient) ของความเหมาะสมเท่ากับ .97 และของความเป็นไปได้เท่ากับ .93 ตามลำดับ (ภาคผนวก ฉ)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่เป็นผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหาร รองอธิการบดีวิชาการ จำนวน 10 ฉบับ รองคณบดีวิชาการ จำนวน 10 ฉบับ ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น 10 ฉบับ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 65 ฉบับ รวม 95 ฉบับ พร้อมด้วยหนังสือแนะนำตัวเองเพื่อขอความร่วมมือ

ในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 82 ฉบับ มาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) 2) ข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้วิจัยกำหนดความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความเห็นว่าประเด็นของรูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความเห็นว่าประเด็นของรูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความเห็นว่าประเด็นของรูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความเห็นว่าประเด็นของรูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความเห็นว่าประเด็นของรูปแบบมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติน้อยที่สุด

ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 3.50 โดยใช้การทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test แบบ One Sample) ซึ่งหากพบว่า มีนัยสำคัญในลักษณะที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าประเด็นดังกล่าวนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการนำผลวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ที่ได้สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏแล้วนำมาศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏใน 6 ด้าน ได้แก่ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยนำไปทดลองใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แล้วศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการใช้รูปแบบ โดยการใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รายละเอียดมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประชากรในขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในภาคการศึกษาที่ 2/2562 ดังนี้

อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	จำนวน 9 คน
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	จำนวน 155 คน
รวม	จำนวน 164 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรข้างต้นโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	จำนวน 9 คน
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น	จำนวน 113 คน
รวม	จำนวน 122 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ข้อคำถามเป็นประเด็นในรูปแบบข ที่มี การดำเนินการในภาคเรียนที่นำรูปแบบไปทดลองใช้เท่านั้น มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุนผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

2.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2 ชุด สำหรับสอบถามอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยข้อคำถามเป็นประเด็นในรูปแบบฯ ที่มีการดำเนินการในภาคเรียนที่นำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้เท่านั้น

2.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ที่สร้างขึ้นนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วหาค่าความเที่ยงตรง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ (Content Analysis) ด้วยการพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่กำหนดไว้ (IOC: Index of Item-Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 30 คน เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน และนักศึกษา สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 25 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามความพึงพอใจเท่ากับ .93 และ .95 ตามลำดับ (ภาคผนวก ก)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการ ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

3.1 ผู้วิจัยขออนุมัติจากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่เป็นอาจารย์ และนักศึกษาเพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของผู้วิจัย

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2/2562

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อผลการใช้รูปแบบด้านกระบวนการเรียนการสอนจากรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ(Percentage)

4.2 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test แบบ One Sample) ผู้วิจัยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

r แทน ค่าความสัมพันธ์

t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สรุปผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ดังแสดงในตาราง 2-8 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ
กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่น	สภาพการบริหารจัดการ (n=48)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=48)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านหลักสูตร	3.93	.41	มาก	4.44	.21	มาก	.390**
2. ด้านอาจารย์	3.99	.61	มาก	3.45	.83	ปานกลาง	.052
3. ด้านนักศึกษา	3.96	.66	มาก	3.12	.82	ปานกลาง	.088
4. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	4.14	.57	มาก	3.12	.76	ปานกลาง	-.127
5. ด้านการวัดและการประเมินผล	4.27	.60	มาก	2.93	.64	ปานกลาง	-.343*
6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	2.95	.75	ปานกลาง	3.19	.83	ปานกลาง	-.549**
โดยรวม	3.87	.39	มาก	3.44	.49	ปานกลาง	-.175

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น พบว่า โดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านอาจารย์ และด้านนักศึกษา สภาพกับปัญหามีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ ด้านกระบวนการเรียนการสอน สภาพกับปัญหามีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน สภาพกับปัญหามีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ
กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ ด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านหลักสูตร	สภาพการบริหารจัดการ			ปัญหาการบริหารจัดการ			r
	(n=48)			(n=48)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การจัดทำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พ.ศ. 2558	4.12	.73	มาก	3.95	.77	มาก	.122
2. การจัดทำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552 ครอบคลุม พัฒนานักศึกษา 5 ด้าน (ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้าน ทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ)	4.43	.64	มาก	4.14	.77	มาก	.210
3. การพิจารณาแก่นกรของหลักสูตรโดยคณะกรรมการระดับคณะ คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัยหรือสถาบันหรือคณะกรรมการที่มี หน้าที่พิจารณา	4.12	.73	มาก	3.97	.83	มาก	.351*
4. การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษายในของหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่นตามเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ทั้งด้านการกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมิน ผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.14	.79	มาก	4.29	.58	มาก	.456**
5. การจัดหาอาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นที่ทุกคนมีผลงานทาง วิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาที่ได้รับการ เผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	6.32	.89	มาก	4.37	.63	มากที่สุด	-.121
6. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และหลักสูตรเดิมในการพัฒนา หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไปและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและ ตลาดแรงงานในปัจจุบัน	3.91	.82	มาก	4.52	.58	มากที่สุด	0.93
7. การจัดประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	4.04	.89	มาก	4.58	.49	มากที่สุด	-.103
8. การจัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระในรายวิชาให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร อายุ วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจ ของผู้เรียน	3.97	.91	มาก	4.60	.49	มากที่สุด	.170
9. การดำเนินการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาของ หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.06	.78	มาก	4.56	.50	มากที่สุด	-.037
10. การจัดทำแผนการประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อกำหนดแนว ทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.77	.99	มาก	4.68	.46	มากที่สุด	-.066
11. การประเมินหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นมีการสอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหารอาจารย์นักศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต	4.22	.80	มาก	4.64	.52	มากที่สุด	.296*
12. การศึกษาและเปรียบเทียบหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัย ราชภัฏกับหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นของสถาบันอื่นในการนำมาพัฒนา หลักสูตรให้มีความทันสมัย	3.79	.74	มาก	4.72	.49	มากที่สุด	.017

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านหลักสูตร	สภาพการบริหารจัดการ			ปัญหาการบริหารจัดการ			r
	(n=48)			(n=48)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
13. การทำวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นระยะ ๆ ทุก 3-5 ปี	2.95	1.44	ปานกลาง	4.66	.47	มากที่สุด	-.144
โดยรวม	3.93	.41	มาก	4.44	.21	มาก	.390**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 ส่วนข้อ 13 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 และข้อ 13 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านหลักสูตร พบว่าโดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ได้แก่ ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 11 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านอาจารย์	สภาพการบริหารจัดการ			ปัญหาการบริหารจัดการ			r
	(n=48)			(n=48)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การสรรหาอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด	4.43	.76	มาก	3.72	1.30	มาก	.078
2. การคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นและมีประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่น	4.56	.54	มากที่สุด	3.10	1.40	ปานกลาง	.033

ตาราง 4 (ต่อ)

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านอาจารย์	สภาพการบริหารจัดการ			ปัญหาการบริหารจัดการ			r
	(n= 48)			(n=48)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
3. การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถในการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	4.14	.77	มาก	3.16	.97	ปานกลาง	.052
4. การดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพ	3.83	.93	มาก	3.10	1.40	ปานกลาง	-.004
5. การอํารงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถและมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	4.06	1.22	มาก	3.20	1.45	ปานกลาง	-.150
6. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนให้มียุทธศาสตร์ทางการศึกษาสูงขึ้น	4.27	.98	มาก	3.64	1.24	มาก	.149
7. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำผลงานทางวิชาการ เช่น การวิจัย การเขียนบทความทางวิชาการ ฯลฯ	4.16	.83	มาก	4.04	1.20	มาก	-.198
8. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	4.27	.89	มาก	3.85	1.11	มาก	-.024
9. การสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการและ/หรือ นำเสนอผลงานทางวิชาการในประเทศและต่างประเทศ	4.04	.92	มาก	3.25	1.02	ปานกลาง	.102
10. การส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนได้ศึกษาดูงานต่างประเทศด้านภาษาญี่ปุ่น	3.06	1.32	ปานกลาง	3.39	1.08	ปานกลาง	-.077
11. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นเพื่อจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	3.06	1.32	ปานกลาง	3.50	1.03	มาก	.177
โดยรวม	3.99	.61	มาก	3.45	.83	ปานกลาง	.052

จากตาราง 4 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านอาจารย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 2 ข้อที่อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ สำหรับข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 10 และ ข้อ 11

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 11 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านอาจารย์ พบว่า โดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 10 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ

**ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ
กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏด้านนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น**

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านนักศึกษา	สภาพการบริหารจัดการ (n=48)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=48)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การคัดเลือกนักศึกษาที่เข้ามาเรียนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น	3.66	1.11	มาก	3.10	1.20	ปานกลาง	-.053
2. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาแล้ว เรียน	4.20	1.03	มาก	3.10	1.38	ปานกลาง	.133
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	4.10	1.01	มาก	3.14	1.03	ปานกลาง	-.035
4. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.25	.81	มาก	3.10	1.18	ปานกลาง	.127
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความขยันและอดทนในการเรียน	4.33	.75	มาก	3.00	1.18	ปานกลาง	.024
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.39	.81	มาก	3.02	.93	ปานกลาง	.212
7. การเสริมสร้างทักษะ การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษา	3.91	.89	มาก	3.12	1.00	ปานกลาง	.130
8. การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าใหม่ก่อนเข้าเรียนใน หลักสูตร	4.16	.78	มาก	3.10	.90	ปานกลาง	.005
9. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามตามอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัย	3.66	1.01	มาก	3.27	.86	ปานกลาง	-0.88
10. การสนับสนุนให้นักศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในเวที วิชาการ	2.91	1.25	ปานกลาง	3.29	1.16	ปานกลาง	-.202
โดยรวม	3.96	.66	มาก	3.12	.82	ปานกลาง	.088

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ ส่วนข้อ 10 อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านนักศึกษา พบว่า โดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็น

รายชื่อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านกระบวนการเรียนการสอน	สภาพการบริหารจัดการ (n=48)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=48)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การส่งเสริมการใช้วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	3.91	.89	มาก	3.16	1.09	ปานกลาง	-.155
2. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.97	.78	มาก	2.95	.84	ปานกลาง	-.033
3. การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสม	4.12	.78	มาก	3.12	.86	ปานกลาง	.008
4. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม	4.06	.72	มาก	3.08	.84	ปานกลาง	.026
5. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.45	.71	มาก	3.06	.90	ปานกลาง	-.012
6. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกฟังภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับ ไวยากรณ์ที่เรียน	4.35	.88	มาก	3.14	1.01	ปานกลาง	-.130
7. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกอ่านเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.18	1.00	มาก	3.12	.89	ปานกลาง	-.098
8. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกเขียนเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.31	.74	มาก	3.25	1.02	ปานกลาง	-.160
9. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่นหรือชาติอื่นที่สามารถ พูดภาษาญี่ปุ่นได้	3.87	1.06	มาก	3.25	1.00	ปานกลาง	-.010
โดยรวม	4.41	.57	มาก	3.12	.76	ปานกลาง	-.127

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการดำเนินงานการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่าโดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ข้อ 3 และข้อ 4 สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านการวัดและประเมินผล	สภาพการบริหารจัดการ (n=48)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=48)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม	4.06	.83	มาก	2.95	.87	ปานกลาง	-.375**
2. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.22	.85	มาก	2.89	.85	ปานกลาง	-.315*
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนแก่นักศึกษา	4.39	.73	มาก	3.10	.80	ปานกลาง	-.286*
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ ของเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	4.06	.80	มาก	3.04	.68	ปานกลาง	-.043
5. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	4.08	.76	มาก	2.87	.84	ปานกลาง	-.280
6. การดำเนินการจัดสอบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้	4.47	.68	มาก	3.10	.99	ปานกลาง	-.325*
7. การแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่กำหนด	4.37	.78	มาก	2.97	.81	ปานกลาง	-.353*
8. การดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของไปรงใส	4.45	.61	มาก	2.85	.96	ปานกลาง	-.028
9. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	4.31	1.13	มาก	2.58	1.08	ปานกลาง	-.168
โดยรวม	4.27	.60	มาก	2.93	.64	ปานกลาง	-.343*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านการวัดและประเมินผล พบว่า โดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ได้แก่ ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 1 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุนตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	สภาพการบริหารจัดการ (n=48)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=48)			r
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	
1. การจัดอาคารสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	3.95	1.09	มาก	3.16	1.40	ปานกลาง	-.495**
2. การจัดห้องเรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	3.41	1.06	ปานกลาง	3.18	1.23	ปานกลาง	-.546**
3. การจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นที่มีหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่นวารสารภาษาญี่ปุ่น วารสารกรมภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลพร้อมทั้งฝึกทักษะในด้านภาษาญี่ปุ่น	3.31	1.07	ปานกลาง	3.12	1.23	ปานกลาง	-.786**
4. การจัดอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ประจำห้องเรียนและอยู่สภาพการใช้งานได้	3.12	1.12	ปานกลาง	3.39	1.10	ปานกลาง	-.435**
5. การดำเนินการจัดห้องญี่ปุ่นศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่จะให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ชาติญี่ปุ่น	2.45	1.28	น้อย	3.33	1.46	ปานกลาง	-.433**
6. การจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	2.14	1.25	น้อย	3.04	1.36	ปานกลาง	-.413**
7. การจัดหาบัตรคำภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ	2.89	1.24	ปานกลาง	3.00	.79	ปานกลาง	-.407**
8. การจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	2.60	1.34	ปานกลาง	3.31	.94	ปานกลาง	-.300*
9. การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัย	3.07	1.18	ปานกลาง	3.16	1.19	ปานกลาง	-.156

ตาราง 8 (ต่อ)

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	สภาพการบริหารจัดการ (n=48)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=48)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
	10. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา	2.62	1.28	ปานกลาง	3.20	1.25	
โดยรวม	2.95	.75	ปานกลาง	3.19	.83	ปานกลาง	-.549**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านปัจจัยเกื้อหนุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1 ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ สำหรับข้อที่อยู่ในระดับน้อย คือ ข้อ 5 และข้อ 6

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการดำเนินงานการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่า โดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 และข้อ 8 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

ผลการศึกษาคำความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ดังแสดงในตาราง 9-13 ดังนี้

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่าง
สภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏตามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	สภาพการบริหารจัดการ			ปัญหาการบริหารจัดการ			r
	(n=307)			(n=307)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. ด้านนักศึกษา	3.87	.51	มาก	3.27	.37	ปานกลาง	-.140*
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	3.93	.65	มาก	3.34	.42	ปานกลาง	-.004
3. ด้านการวัดและประเมินผล	3.96	.59	มาก	3.31	.47	ปานกลาง	.212**
4. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	3.37	.76	ปานกลาง	3.29	.47	ปานกลาง	-.037
โดยรวม	3.77	.51	มาก	3.30	.31	ปานกลาง	0.35

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยเกื้อหนุน อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านปัจจัยเกื้อหนุน และด้านนักศึกษา

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น พบว่าโดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านนักศึกษา ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล สำหรับด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านนักศึกษา	สภาพการบริหารจัดการ (n=307)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=307)			r
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	
	1. การคัดเลือกนักศึกษาที่เข้ามาเรียนหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น	3.71	.70	มาก	3.24	.67	
2. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	4.06	.69	มาก	3.25	.76	ปานกลาง	-.035
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	4.03	.70	มาก	3.18	.72	ปานกลาง	-.046
4. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ	3.97	.79	มาก	3.22	.78	ปานกลาง	-.034
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความขยันและอดทนในการเรียน	3.99	.85	มาก	3.28	.78	ปานกลาง	-.075
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.03	.87	มาก	3.35	.83	ปานกลาง	-.075
7. การเสริมสร้างทักษะ การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษา	3.70	.83	มาก	3.35	.81	ปานกลาง	-.031
8. การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าใหม่ก่อนเข้าเรียนในหลักสูตร	3.82	.100	มาก	3.22	.82	ปานกลาง	-.175**
9. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	3.69	.81	มาก	3.19	.73	ปานกลาง	-.054
10. การสนับสนุนให้นักศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในเวทีวิชาการ	3.68	.97	มาก	3.42	.82	.033	.033
โดยรวม	3.87	.51	มาก	3.27	.37	ปานกลาง	.140*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาของการดำเนินงานการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านนักศึกษา พบว่าโดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ข้อ 8 สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพ
กับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักศึกษา
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านกระบวนการเรียนการสอน	สภาพการบริหารจัดการ (n=307)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=307)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
	1. การส่งเสริมการใช้วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	3.97	.76	มาก	3.51	.87	
2. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.96	.88	มาก	3.37	.83	ปานกลาง	-.085
3. การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสม	3.76	.87	มาก	3.43	.79	ปานกลาง	.044
4. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม	3.76	.86	มาก	3.32	.85	ปานกลาง	-.024
5. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.00	.95	มาก	3.36	.85	ปานกลาง	-.051
6. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกฟังภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.00	.97	มาก	3.36	.88	ปานกลาง	.066
7. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกอ่านเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้าง เกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.07	.80	มาก	3.20	.84	ปานกลาง	-0.38
8. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกเขียนเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	4.10	.082	มาก	3.09	.84	ปานกลาง	.010
9. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่นหรือชาติอื่นที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้	3.74	1.15	มาก	3.41	.87	ปานกลาง	.025
โดยรวม	3.93	.65	มาก	3.34	.42	ปานกลาง	-.004

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ ส่วนข้อ 1 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหาร

จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 6 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านการวัดและประเมินผล	สภาพการบริหารจัดการ (n=307)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=307)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม	3.87	.73	มาก	3.16	.71	ปานกลาง	.009
2. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.00	.77	มาก	3.23	.87	ปานกลาง	.054
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนแก่นักศึกษา	4.00	.82	มาก	3.15	1.04	ปานกลาง	.097
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	3.79	.82	มาก	3.50	.71	มาก	.142*
5. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	3.83	.85	มาก	3.33	.79	ปานกลาง	.187**
6. การดำเนินการจัดสอบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้	4.03	.87	มาก	3.45	1.01	ปานกลาง	.050
7. การแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่กำหนด	3.98	.88	มาก	3.23	.90	ปานกลาง	.123*
8. การดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่โปร่งใส	4.14	.86	มาก	3.37	1.07	ปานกลาง	.170**
9. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	3.99	.90	มาก	3.36	1.01	ปานกลาง	.174**
โดยรวม	3.96	.59	มาก	3.31	.47	ปานกลาง	.212**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ ส่วน ข้อ 4 มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านการวัดและประเมินผล พบว่าโดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ.01 ได้แก่ ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 ตามลำดับ สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุนตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	สภาพการบริหารจัดการ (n=307)			ปัญหาการบริหารจัดการ (n=307)			r
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
1. การจัดหาอาคารสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	3.77	.89	มาก	3.23	.97	ปานกลาง	.161**
2. การจัดห้องเรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	3.68	.90	มาก	3.23	.90	ปานกลาง	.038
3. การจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นที่มีหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่นวารสารภาษาญี่ปุ่นวรรณกรรมภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลพร้อมทั้งฝึกทักษะ ในด้านภาษาญี่ปุ่น	3.42	1.13	ปานกลาง	3.42	.86	ปานกลาง	.025
4. การจัดอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ประจำห้องเรียนและอยู่สภาพการใช้งานได้	3.46	1.01	ปานกลาง	3.25	.93	ปานกลาง	.046
5. การดำเนินการจัดห้องญี่ปุ่นศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่จะให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ชาติญี่ปุ่น	3.35	1.09	ปานกลาง	3.23	.81	ปานกลาง	-.161**
6. การจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	3.11	1.14	ปานกลาง	3.15	.83	ปานกลาง	-.033
7. การจัดหาบัตรคำภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ	3.15	1.08	ปานกลาง	3.43	1.00	ปานกลาง	.019
8. การจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือนรายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	2.96	1.16	ปานกลาง	3.33	.80	ปานกลาง	-.072
9. การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัย	3.51	1.07	มาก	3.31	.89	ปานกลาง	.079
10. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา	3.26	1.16	ปานกลาง	3.28	.94	ปานกลาง	-.077
โดยรวม	3.37	.76	ปานกลาง	3.29	.47	ปานกลาง	-.037

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านปัจจัยเกื้อหนุนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับข้อ ดังนี้ ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 10 ตามลำดับ ส่วน ข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 9 อยู่ในระดับมาก

ปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อ ดังนี้ ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 และข้อ 10 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้านปัจจัยเกื้อหนุน พบว่าโดยรวมสภาพกับปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์กันทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 1 ส่วนข้อที่มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ข้อ 5 สำหรับข้ออื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษา สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน สรุปได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านหลักสูตร

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านหลักสูตร มีการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานระดับหลักสูตรทุก ๆ วงรอบ 5 ปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหลักสูตร ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ประธานหลักสูตร พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (ยกกว้าง) และคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร ตลอดจนดำเนินการจัดโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรโดย เชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านหลักสูตรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมาให้ความรู้ในด้านการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยตามยุคของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไป และส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ประจำหลักสูตรได้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่สถาบันทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกจัดขึ้น

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งมีการจัดดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร แต่จะไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เนื่องจากจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่ครบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ซึ่งส่งผลให้ไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรขององค์ประกอบที่ 1 (ตัวบ่งชี้ที่ 1.1) อีกทั้งหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่มี ความทันสมัยขาดการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการนำมาปรับปรุงแก้ไขในหลักสูตร พร้อมทั้งไม่มีการเปรียบเทียบหลักสูตรที่ใช้อยู่กับมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศมีเพียงแต่เปรียบเทียบหลักสูตรในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยกันเองเท่านั้น นอกจากนี้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบในเรื่องหลักสูตรยังไม่มี ความเข้าใจในเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรตามความต้องการของสังคม อีกทั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรบางคนไม่มีความสนใจในการเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดทำหลักสูตรตามโครงการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ดังนั้นจึงส่งผลให้อาจารย์ประจำหลักสูตรขาดองค์ความรู้และวิสัยทัศน์ในการที่จะนำมาปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านหลักสูตรควรได้รับการพัฒนาให้สามารถนำความรู้มาถ่ายทอดให้อาจารย์ได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น

2. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านอาจารย์

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านอาจารย์มีการสรรหาอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยการเปิดรับสมัครอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 พร้อมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตั้งแต่ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ และระดับสาขาวิชาในการตรวจสอบคุณสมบัติ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกอาจารย์ โดยเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน ในการประกาศรับสมัครจะประกาศตามสื่อต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และสื่อของภาครัฐและภาคเอกชน ในการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นนอกจากจะเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 แล้วยังต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่สาขาวิชาได้กำหนดขึ้น เช่น เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นและได้รับผลการสอบวัดระดับความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นที่ระดับ N 2 ขึ้นไป สาขาวิชาได้มีการจัดปฐมนิเทศสำหรับอาจารย์ใหม่ และดำเนินการจัดตามแผนของมหาวิทยาลัยที่จะให้อาจารย์ใหม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้สาขาวิชาได้เปิดโอกาสให้อาจารย์ในสาขาวิชาสมัครเข้าร่วมโครงการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งการขอทุนวิจัยระดับประเทศและต่างประเทศเช่นเดียวกัน

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งมีการสรรหาอาจารย์มาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นแต่ไม่สามารถที่จะคัดเลือกได้เนื่องจากไม่มีผู้มาสมัคร สาเหตุดังกล่าว คือ ผู้ที่มีความสนใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านภาษาญี่ปุ่นมีจำนวนน้อย และส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านภาษาญี่ปุ่นจะทำงานด้านล่ามภาษาญี่ปุ่น อีกทั้งปัจจุบันสถาบันที่สอนภาษาญี่ปุ่นในระดับปริญญาโทในประเทศไทยมีจำนวนไม่มากนัก ดังนั้น ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่ว่าด้วย “อาจารย์ผู้สอน อาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน” ด้วยเกณฑ์ดังกล่าว จึงทำให้ไม่มีผู้ที่มีความสนใจมาสมัครเป็นอาจารย์สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จึงทำให้อาจารย์ที่มีอยู่รับผิดชอบภาระงานสอนมากเกินไปเกินเกณฑ์ตามความเป็นจริง และโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่สาขาวิชา จะต้องดำเนินการจัดโครงการเพื่อเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ในเมื่อจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอจึงเกิดปัญหาตามมา เช่น อาจารย์ประจำหลักสูตรไม่ครบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 อาจารย์ไม่มีเวลาที่จะพัฒนาตัวของอาจารย์ในระดับที่สูงขึ้น และการเข้าร่วมอบรมการภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปัญหาอีกอย่างที่มีมหาวิทยาลัยราชภัฏบางแห่งได้พบ คือ นโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำหนดกรอบอัตรากำลังของอาจารย์ที่ไม่ใช่ตำแหน่งของพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นเพียงพนักงานสัญญาปีต่อปี และไม่มีโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แม้กระทั่งการดำเนินการขอทุนวิจัย นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่พบเกี่ยวกับอาจารย์ คือ อาจารย์ไม่มีคุณภาพ ถึงแม้จะจบการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกก็ตาม อาจารย์บางท่านยังไม่ผ่านการ สอบวัดระดับความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นที่ระดับ N 2 และขาดความมีระเบียบวินัยในการเข้าสอน

3. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านนักศึกษา

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านนักศึกษามีการกำหนดแผนรับนักศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ และการแต่งตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกนักศึกษา การรับสมัครนักศึกษาใหม่ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นจะเป็นไปตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนของการรับตรง และการรับผ่านระบบ Thai University Center Admission System (TCAS) นอกจากนี้จะดำเนินการคัดเลือกตามกระบวนการของมหาวิทยาลัยแล้ว สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

ยังได้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาเองโดยคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย วิธีการคัดเลือกนักศึกษาจะเป็นการสอบสัมภาษณ์ด้วยภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น และสอบข้อเขียนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น สำหรับการคงอยู่ของนักศึกษา สาขาวิชา ได้ดำเนินการส่งชื่ออาจารย์ในสาขาวิชาให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่นักศึกษา และมีการพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวันเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมีการดำเนินการสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับต่ำ และจัดทำระบบพี่สอนน้องโดยให้รุ่นพี่สอนให้รุ่นน้อง ซึ่งจะทำให้ นักศึกษามีความรักใคร่กลมเกลียวกันมากขึ้น นอกจากนี้สาขาวิชายังได้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี เพื่อให้เข้ารับชิงทุนการศึกษาแลกเปลี่ยนภาษาญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่นตามโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งมีการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น ด้วยการทดสอบทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น และมีการสัมภาษณ์ภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้เป็นเพียงแค่การทดสอบเท่านั้น โดยผู้ที่มาสมัครเรียนได้ถูกคัดเลือกให้ได้เรียนหมดทุกคน ดังนั้น การที่จะได้รับผู้เรียนที่มีความตั้งใจ ความรู้ความสามารถจึงเป็นปัญหา และเมื่อรับเข้ามาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ด้วยเกณฑ์ที่ไม่เข้มงวดก็จะส่งผลให้นักศึกษาไม่มีความพร้อมที่จะเรียน แม้จะมีการสอนซ่อมเสริมให้แล้วก็ตาม แต่ก็ยังส่งผลการเรียนไม่ดีขึ้น และส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษาที่ไม่สามารถสอบเข้าในมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับประเทศได้ ดังนั้น จึงเป็นนักศึกษาที่ไม่มีความพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียน และไม่รู้ต่อสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้มีการให้ออกจากการเป็นนักศึกษาด้วยคะแนนเกรดเฉลี่ยไม่ถึงตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ สำหรับนักศึกษาที่ไม่มีการให้ออกจากการเป็นนักศึกษาตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยก็มีคะแนนเกรดเฉลี่ยที่ไม่สูงมากนัก และนักศึกษารุ่นใหญ่ที่เรียนในชั้นปีที่ 4 ก็ไม่สามารถสอบผ่านระดับความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นที่ระดับ N 3 ได้

4. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านกระบวนการเรียนการสอน

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตรภาษาญี่ปุ่นมีการจัดดำเนินการประชุมก่อนเปิดภาคเรียนเกี่ยวกับการแบ่งรายวิชา และติดตามการจัดทำ มคอ. 3 และมคอ. 5 โดยมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายละเอียดรายวิชา มคอ. 3 และมคอ.5 โดยให้จัดส่งที่ประธานสาขาวิชา และจัดส่งผ่านระบบของมหาวิทยาลัยในการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นั้น สาขาวิชา

ภาษาญี่ปุ่นได้มีการประชุมแบ่งภาระงานสอนตามความเป็นจริงและตามความเหมาะสม ในรายวิชานั้น ๆ แก่อาจารย์ผู้สอนทั้งชาวไทย และชาวญี่ปุ่น เช่นวิชาไวยากรณ์ตั้งแต่ระดับต้น จนถึงระดับสูง ภาควิชาสาขาวิชาจะมอบหมายให้กับอาจารย์ผู้สอนชาวไทย ส่วนรายวิชาปฏิบัติ เช่น วิชาการสนทนา ตั้งแต่ระดับต้น จนถึงระดับสูง จะมอบหมายให้อาจารย์ชาวญี่ปุ่น เป็นผู้รับผิดชอบ และรายวิชาที่จะต้องออกฝึกปฏิบัติจริงกับชาวญี่ปุ่นนอกพื้นที่ เช่น การศึกษา นอกสถานที่ไปพร้อมกับอาสาสมัครชาวญี่ปุ่นที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหลัก อาจารย์ชาวญี่ปุ่น ก็รับผิดชอบเช่นเดียวกัน ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนจะใช้สื่อเท่าที่สาขาวิชาที่มีอยู่ และสื่อ ที่มหาวิทยาลัยได้เตรียมพร้อมในห้องเรียน นอกจากสื่อที่เป็นรูปธรรมแล้ว อาจารย์ผู้สอนก็ยังใช้ สื่อที่เป็นนามธรรมในการจัดการเรียนการสอน เช่น Youtube และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้นักศึกษาเกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ นอกจากในตำราเรียน

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการเรียน การสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งอาจารย์ ผู้สอนได้รับผิดชอบรายวิชามากเกินไป และจำนวนชั่วโมงสอนที่มากตามจำนวนรายวิชาที่สอน เนื่องจากไม่มีจำนวนอาจารย์ที่เพียงพอ บางรายวิชาที่สอนจะเป็นรายวิชาชั้นสูงในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งทำให้อาจารย์ผู้สอนต้องเตรียมเนื้อหา ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ในรายวิชานั้น ๆ ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่ใหม่และทันสมัยจะใช้เวลาพอสมควร และบางครั้ง ก็ไม่มีการค้นคว้าหาข้อมูลแต่อย่างใด จึงทำให้ผู้เรียนเกิดปฏิกิริยาที่ไม่สนองต่อการเรียน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้ผลการจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ในแผนการเรียนการสอน

5. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านการวัดและประเมินผล

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล สาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่นได้ดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยสาขาวิชาจัดทำบันทึกข้อความถึงมหาวิทยาลัยให้มหาวิทยาลัยดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา และดำเนินการจัดทำ การทวนสอบระดับรายวิชา ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของรายวิชา ที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา นอกจากนี้สาขาวิชายังได้จัดตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา เป็นคณะกรรมการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อใช้สำหรับการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษา พร้อมทั้งให้อาจารย์ผู้สอนชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษาในชั่วโมงแรกของการ เปิดภาคเรียน เพื่อให้นักศึกษาทราบในการวัดและประเมินผลของรายวิชานั้น ๆ ในการกำกับ ให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

จะแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนประเมินตามสภาพจริงโดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบบันทึกข้อความเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดด้านการวัดและประเมินผลซึ่งจะเกิดผลเสียต่อนักศึกษา

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งในบางภาค การศึกษาจะไม่มี การทวนสอบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เนื่องจากภาระ งานสอน และมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัด โครงการต่าง ๆ ของสาขาวิชาที่มากเกินไป สำหรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลของอาจารย์ ถึงแม้จะมีการประชุมและรับรู้เกณฑ์การวัดและประเมินผลร่วมกัน แต่อาจารย์ผู้สอนก็กำหนด เกณฑ์ขึ้นมาเองโดยในบางภาคการศึกษาไม่มีการประชุมในเรื่องของการวัดและประเมินผล และไม่มี การรายงานผลการประเมินให้ประธานสาขาวิชาทราบแต่อย่างใด เป็นเพียงประธาน สาขาวิชาลงลายมือชื่อในใบประเมินผลการเรียนเท่านั้น ในการวัดผลและประเมินอีกลักษณะ ของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น คือ การวัดผลในชั้นเรียนทั้งการพูด การอ่าน การฟัง และการ เขียนภาษาญี่ปุ่นในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ในการวัดและประเมินผลเช่นนี้โดยที่ไม่มีกฎเกณฑ์ออก จากที่ประชุม โดยสาขาวิชาจะให้ความอิสระต่ออาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะเกิดผลเสียต่อนักศึกษาที่มี ผลการเรียนที่ต่ำ และนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าเรียนในชั่วโมงนั้น หรือเข้าเรียนสายตามระยะเวลา ที่กำหนด ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้ก็ไม่สามารถที่จะทำคะแนนได้ตามเกณฑ์ของอาจารย์ผู้สอน ที่ได้ตั้งไว้

6. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านปัจจัยเกื้อหนุน

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านปัจจัยเกื้อหนุน สาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่นได้จัดดำเนินการประชุมอาจารย์ประจำสาขาวิชาทุกท่าน และนักศึกษาทุกชั้นปี โดยทำการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อัน และสำรวจความ ต้องการของอาจารย์ และนักศึกษา สำหรับความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการเรียน การสอน เช่น ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ สาขาวิชาได้ดำเนินการให้นักศึกษาเข้ามาศึกษา ค้นคว้าข้อมูลในห้องค้นคว้าข้อมูลของสาขาตามระยะเวลาที่สาขาวิชาได้กำหนดไว้โดยมีการ ให้บริการยืม คืน หนังสือเช่นเดียวกันกับหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านปัจจัยเกื้อหนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งสาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่นมีความพร้อมในระดับหนึ่งทั้งด้านเอกสารตำรา และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แต่เป็นเอกสาร และตำรา พร้อมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่เก่า และไม่ทันสมัย เนื่องจากขาดงบประมาณ ในการจัดซื้อ นอกจากนี้ยังขาดเจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชาที่จะคอยอำนวยความสะดวก

แก่นักศึกษา ในเรื่องของการยืม คืน หนังสือ ซึ่งอาจารย์ในสาขาวิชาจะต้องเป็นผู้จัดการเรื่องนี้ด้วยตัวเอง ทั้งที่มีภาระงานสอนและภาระงานอื่น ๆ ของสาขาวิชาที่มีมากพอ ส่วนในด้านสภาพแวดล้อมเช่น ห้องเรียน ไม่ใช่ห้องเรียนมาตรฐาน ไม่มีคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรในการรับส่งสัญญาณภายในอาคารเรียน และไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องพยาบาลเนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่ และพยาบาลประจำอาคารพยาบาล ถ้าหากมีความประสงค์จะใช้ห้องพยาบาลจะต้องติดต่อทางโทรศัพท์ และ น้ดเวลาในการเข้ามาใช้บริการ

ผลการสัมภาษณ์นักศึกษาสาขานักศึกษาภาษาญี่ปุ่น ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน สรุปได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านนักศึกษา

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านนักศึกษานักศึกษาภาษาญี่ปุ่น มีการดำเนินงานการคัดเลือกนักศึกษาตามกระบวนการของมหาวิทยาลัย โดยมีการรับตรง และการรับผ่านระบบ Thai University Center Admission System (TCAS) สำหรับการรับตรงจะเป็นการคัดเลือกโดยมีการสอบข้อเขียนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น และมีการสอบสัมภาษณ์ที่เป็นภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยในการรับสมัครนักศึกษาใหม่ ในกรณีรับตรงจะมายื่นใบสมัครด้วยตัวเอง หรือสมัครทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย สำหรับการคงอยู่ของนักศึกษา สาขาวิชาได้ดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่นักศึกษา และมีการพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวันเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมีการดำเนินการสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับต่ำ นอกจากนี้สาขาวิชายังได้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเพื่อให้เข้ารับชิงทุนการศึกษาแลกเปลี่ยนภาษาญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่นตามโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น พร้อมทั้งมีการพัฒนาทักษะให้นักศึกษาในเรื่องของการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นจะรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อทุกคน ถึงแม้จะมีการทดสอบทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น และมีการสัมภาษณ์ด้วยภาษาไทย และภาษาญี่ปุ่นก็ตาม ซึ่งเป็นเพียงการทดสอบเท่านั้น ซึ่งทำให้ได้รับนักศึกษาที่ไม่มีคุณสมบัติต่อการเรียนเป็นจำนวนหนึ่งของกลุ่มเรียน ถึงแม้ว่าอาจารย์ผู้สอนมีความตั้งใจที่จะสอนซ่อมเสริมหรือมีการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ แต่นักศึกษาก็ไม่มีความสนใจ แม้กระทั่งการสอนเสริมนักศึกษาก็ไม่มีความสนใจเช่นเดียวกัน จึงเป็นผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่สอบไม่ผ่าน

การวัดระดับความรู้ความสามารถภาษาญี่ปุ่นที่ระดับ N 3 และนักศึกษาไม่มีความสนใจในเรื่อง การนำเสนอผลงานทางวิชาการในระดับประเทศ และต่างประเทศ เช่น การสนับสนุนให้มีการ สอบแข่งขันทักษะทางวิชาการ และการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่น

2. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านกระบวนการเรียนการสอน

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการเรียนการสอน เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น เช่นในรายวิชาไวยากรณ์ตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงอาจารย์ผู้สอน ชาวไทยจะเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนรายวิชาปฏิบัติ เช่น วิชาการสนทนา ตั้งแต่ระดับต้น จนถึง ระดับสูง อาจารย์ชาวญี่ปุ่นเป็นผู้รับผิดชอบ และรายวิชาที่จะต้องออกฝึกปฏิบัติจริง กับชาวญี่ปุ่นนอกพื้นที่ เช่น การศึกษานอกสถานที่ไปพร้อมกับอาสาสมัครชาวญี่ปุ่นที่ใช้ ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาหลัก อาจารย์ชาวญี่ปุ่นก็รับผิดชอบเช่นเดียวกัน ในด้านการใช้สื่อการเรียน การสอนจะใช้สื่อเท่าที่สาขาวิชามีอยู่ และสื่อที่มหาวิทยาลัยได้เตรียมพร้อมในห้องเรียน นอกจากสื่อที่เป็นรูปธรรมแล้ว อาจารย์ผู้สอนก็ยังใช้สื่อที่เป็นนามธรรมในการจัดการเรียน การสอน เช่น Youtube และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งมีกิจกรรม ให้นักศึกษาออกสำรวจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เช่น อาหาร สถานที่ท่องเที่ยว โดยการบันทึกเทปวิดีโอเป็นภาษาญี่ปุ่น

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการเรียน การสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งก็มีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งอาจารย์ ผู้สอนไม่มีความรู้ที่จะนำมาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่นักศึกษา และไม่มีการเตรียมเนื้อหาที่ใช้ สอน ทำให้ไม่สามารถแบ่งเนื้อหาในการสอนให้ครบตามชั่วโมงได้ และเนื้อหาที่ใช้สอนไม่มีความ ทันสมัย

3. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านการวัดและประเมินผล

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล สาขาวิชา ภาษาญี่ปุ่นได้ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีเกณฑ์การวัดสูงมากและมีการ ดำเนินการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน สำหรับ เกณฑ์การวัดผล และประเมินผลทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ทั้งในห้องเรียน และนอก ห้องเรียน สาขาวิชาจะดำเนินการจัดประชุมนักศึกษาทุกระดับชั้นให้ได้รับทราบเกณฑ์การ ประเมินร่วมกัน เพื่อให้นักศึกษาได้เตรียมตัวในการที่จะวัดและประเมินผลของตัวเองในรายวิชา ของภาคเรียนต่อไปทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหาที่หลากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งสาขาวิชาได้กำหนด

เกณฑ์การวัดที่สูงมากเกินไป ทำให้นักศึกษาเกิดความเครียดในรายวิชานั้น ๆ อีกทั้งอาจารย์ประจำวิชาบางท่านไม่มีความผ่อนคลายต่อเกณฑ์การวัดและประเมินผลแต่อย่างใด จึงทำให้นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในรายวิชานั้น ๆ และทำให้นักศึกษาส่วนหนึ่งลาออกจากการเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และเลือกที่จะเรียนในสาขาวิชาอื่นแทน

4. สภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้านปัจจัยเกื้อหนุน

ในการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านปัจจัยเกื้อหนุนสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และสำรวจความต้องการของนักศึกษาตลอดทุกภาคเรียนเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัย สำหรับความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ สาขาวิชา ได้ดำเนินการให้บริการแก่นักศึกษาโดยสามารถยืมหนังสือกลับบ้านได้

ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านปัจจัยเกื้อหนุนมหาวิทยาลัย ราชภัฏแต่ละแห่งมีปัญหามากหลายแตกต่างกันไป บางแห่งสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมีความพร้อมด้านเอกสาร ตำรา แต่ยังเป็นเอกสาร ตำราเรียนที่เก่าไม่ทันสมัย เนื่องจากขาดปัจจัยเกื้อหนุนในด้านงบประมาณในการ จัดซื้อหนังสือใหม่ ตำราเรียนใหม่ ส่วนในด้านสภาพแวดล้อม เช่น ห้องเรียน ไม่ใช่ห้องเรียนที่ได้มาตรฐาน ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรในการรับส่งสัญญาณภายในอาคารเรียน และภายในมหาวิทยาลัย อีกทั้งมหาวิทยาลัยไม่มีศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาที่จะเป็นสื่อกลางในการจัดเวทีสัมมนา และการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่น

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

จากการนำผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการสร้างรูปแบบ และผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำเป็นร่างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น แล้วกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 เวลา 9.00-12.00 น. ณ ห้อง ประชุมจันทร์เจ้าชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้ จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้บริหารระดับรองอธิการบดี จำนวน 1 คน ประธานสาขาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

ประเด็นการสนทนากลุ่ม แบบจดบันทึกการสนทนากลุ่ม และเครื่องบันทึกเสียง และผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลตามประเด็นการสนทนากลุ่มโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ได้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นตามองค์ประกอบสำคัญทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร (พัฒนาหลักสูตร) คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคน และบุคคลภายนอกพร้อมทั้งองค์กรวิชาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย

2. การพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งให้มีการวิจัยประเมินหลักสูตร แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

3. การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้เกิดความทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อสังคม พร้อมทั้งให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ของส่วนงาน โดยจัดทำตามรูปแบบรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และสอดคล้องต่อกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

4. จัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัยความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการจัดลำดับในสิ่งที่จะต้องเรียนก่อน และเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการเรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

5. เลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของประสบการณ์การเรียนรู้ ลำดับขั้นตอนการจัดประสบการณ์ การบูรณาการประสบการณ์การเรียนรู้ มีการจัดสอนชัดเจน และการจัดสอนเสริม และการวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

6. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตร ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

7. ให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ด้านอาจารย์

1. การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น สรรหาโดยการกำหนดคุณสมบัติและประชาสัมพันธ์ออกสื่อทุกช่องทาง พร้อมทั้งป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ และเอกชนและใช้วิธีการที่หลากหลายในการเข้าถึงบุคคลที่มีคุณสมบัติในการเป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยการติดต่อกับบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความต้องการ และหรือติดต่อไปยังสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งเสนอแรงจูงใจในการเป็นอาจารย์ในอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสม

2. กระบวนการคัดเลือกอาจารย์จัดให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติตามที่กำหนดสอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้มีการสาธิตการสอน

3. การบรรจุแต่งตั้งอาจารย์ให้กำหนดเงินเดือนที่เหมาะสมเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

4. จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและจัด ให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง

5. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ พร้อมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำตำแหน่งทางวิชาการ

6. จัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยยึดประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก

7. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

8. มีการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุคคลภายนอกในวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อกลับมาเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และเสมอภาค

ด้านนักศึกษา

1. ประชาสัมพันธ์และสำรวจความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 และนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งมีการออกไปพบที่สถานศึกษาเพื่อแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการปฏิบัติงาน

2. การคัดเลือกนักศึกษาใช้ระบบรับตรงของโครงการพิเศษต่าง ๆ ระบบรับตรง (โควตา) รับตรงทั่วไป และรับตรงเพิ่มเติม

3. การกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียน ไม่จำกัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่นมาก่อนหรือไม่ และในการสอบคัดเลือกให้มีการสอบข้อเขียนความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่มีพื้นฐานภาษาญี่ปุ่น และข้อสอบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความตั้งใจ และความสนใจของผู้สมัคร

4. จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชา ก่อนเปิดเรียนในทุกปีการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับ หลักสูตรการเรียนการสอน และเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี

5. จัดให้มีการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้ภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต โดยลงทะเบียนเรียนและผลการประเมินเป็นเกรด S และ U

6. พัฒนานักศึกษาให้มีการดำรงชีวิตตามองค์ประกอบคุณลักษณะของนักศึกษา ยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านบุคลิกอุปนิสัย

7. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ มีทัศนคติ เป็นพลเมืองดีในสังคม และมีสมรรถนะตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อีกทั้งมีการพัฒนานักศึกษาให้มีจิตวิญญาณในความเป็นราชภัฏ

8. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น) อีกทั้งมีการสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ

ด้านกระบวนการเรียนการสอน

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

2. ในการเข้าสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนตามแผนการสอนเพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้ เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้และแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผลโต้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่

3. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

4. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคปฏิบัติให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร ฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องในรูปแบบของการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน พร้อมทั้งฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยการโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ

5. จัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่นนิทานประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่นมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ภาษาและวัฒนธรรมที่ประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น และการจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ

6. จัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นไกด์นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร อีกทั้งมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิดีโอ, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น

ด้านการวัดและประเมินผล

1. ในการวัดประเมินผลให้ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจงและสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล

2. ใช้วิธีการวัดที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนทาง พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

3. มีการวัดทักษะทางภาษา เช่น การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ

4. มีการวัดทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถดูคะแนนของตัวเองได้

5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะ ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล

6. อาจารย์ผู้สอนแจ้งผลสอบให้ผู้เรียนได้รับรู้ทุกครั้ง

7. นำผลของการวัดและประเมินผลทางการเรียนของผู้เรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน

8. มีการจัดการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทุกภาคเรียน

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

1. มหาวิทยาลัยมีการจัดภูมิทัศน์เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลาย พร้อมทั้งจัดอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มเรียนขนาดใหญ่ อีกทั้งจัดให้มีร้านขายกาแฟ เพื่อให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลายเช่นเดียวกัน

2. มีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น

3. มีการจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยต่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตัวเอง

4. มีการจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ตและสัญญาณไวไฟที่มีความแรงและทั่วถึง

5. มีการจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน

6. มีการจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษาสำหรับข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาทดสอบความแตกต่างกับเกณฑ์ (3.50) ด้วยการทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่าง เดียว (t-test for one sample) ดังแสดงในตาราง 14-20

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$)

รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P- value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P- value
1. ด้านหลักสูตร	4.57	.55	มากที่สุด	17.64**	.000	4.24	.57	มาก	11.85**	.000
2. ด้านอาจารย์	4.74	.42	มากที่สุด	26.67**	.000	4.06	.50	มาก	10.14**	.000
3. ด้านนักศึกษา	4.63	.47	มากที่สุด	21.73**	.000	1.09	.51	มาก	10.60**	.000
4. ด้านกระบวนการเรียน การสอน	4.79	.39	มากที่สุด	29.56**	.000	4.20	.64	มาก	9.93**	.000
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.69	.55	มากที่สุด	19.40**	.000	4.47	.59	มาก	14.82**	.000
6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	4.64	.45	มากที่สุด	17.95**	.000	4.00	.49	มาก	9.29**	.000
โดยรวม	4.68	.45	มากที่สุด	23.61**	.000	4.18	.44	มาก	13.88	.000

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านอาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านนักศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านหลักสูตรกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$)
เป็นรายข้อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	1. การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร (พัฒนาหลักสูตร) คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร อาจารย์ประจำ หลักสูตรทุกคน และบุคลากรภายนอกพร้อมทั้งองค์การวิชาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย	4.58	.76	มากที่สุด	12.78**	.000	4.25	.99	มาก	6.90
2. การพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งให้มีการวิจัยประเมินหลักสูตร แล้วนำข้อมูลที่ได้ไป ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกกรอบ 5 ปี	4.48	.91	มาก	9.72**	.000	4.24	.93	มาก	7.18**	.000
3. การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิตเพื่อให้ เกิดความทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อสังคม พร้อมทั้งให้มีความสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการ ศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ของส่วนงาน โดยจัดทำตามรูปแบบรายละเอียดของ หลักสูตร (มคอ. 2) ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และสอดคล้องต่อกรอบ มาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552	4.52	.74	มากที่สุด	12.52**	.000	4.15	.90	มาก	6.56**	.000

ตาราง 15 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	4. จัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัยความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการจัดลำดับในสิ่งที่ต้องเรียนก่อนและเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการเรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	4.65	.67	มากที่สุด	15.64**	.000	4.53	.67	มากที่สุด	14.00**
5. เลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของประสบการณ์การเรียนรู้ ลำดับขั้นตอนการจัดประสบการณ์ การบูรณาการประสบการณ์การเรียนรู้ มีการจัดสอนชัดเจนและการจัดสอนเสริม และการวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.57	.49	มากที่สุด	19.52	.000	3.92	.95	มาก	4.05**	.000
6. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตร ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.59	.75	มากที่สุด	13.22**	.000	4.23	.87	มาก	7.53**	.000
7. ให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.60	.66	มากที่สุด	15.177**	.0000	4.39	.88	มาก	9.10**	.000
โดยรวม	4.57	.55	มากที่สุด	17.55**	.0000	4.24	.57	มาก	11.85**	.000

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 มีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำ ไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 2 มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านอาจารย์กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
1. การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น สรรหาโดยการกำหนดคุณสมบัติ และประชาสัมพันธ์ออกสื่อทุกช่องทาง พร้อมทั้งป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ และเอกชนและใช้วิธีการที่หลากหลายในการเข้าถึงบุคคลที่มีคุณสมบัติในการเป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยการติดต่อบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความต้องการ และหรือติดต่อไปยังสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งเสนอแรงจูงใจในการเป็นอาจารย์ในอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสม	4.71	.52	มากที่สุด	20.93**	.000	3.71	.85	มาก	2.33*	.022
2. กระบวนการคัดเลือกอาจารย์จัดให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติตามที่กำหนดสอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้มีการสาธิตการสอน	4.85	.47	มากที่สุด	25.82**	.000	4.78	.52	มากที่สุด	22.22**	.000
3. การบรรจุแต่งตั้งอาจารย์ให้กำหนดเงินเดือนที่เหมาะสมเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ที่ได้รับการคัดเลือก	4.71	.52	มากที่สุด	20.93**	.000	3.80	.96	มาก	2.87*	.015
4. จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและจัด ให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง	4.73	.62	มากที่สุด	17.71**	.000	4.37	.73	มาก	10.87**	.000
5. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ พร้อมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำตำแหน่งทางวิชาการ	4.85	.44	มากที่สุด	27.37**	.000	3.96	.86	มาก	4.84**	.000

ตาราง 16 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	6. จัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับ มหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยยึดประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก	4.68	.58	มากที่สุด	18.29**	.000	3.76	.93	มาก	2.53*
7. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอน ภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.68	.58	มากที่สุด	18.99**	.000	3.96	.92	มาก	4.55*	.000
8. มีการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุคคลภายนอกในวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับบัณฑิต ศึกษาเพื่อกลับมาเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	4.67	.58	มากที่สุด	17.99*	.000	4.26	.95	มาก	7.27**	.000
9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถใน การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และเสมอภาค	4.76	.55	มากที่สุด	20.84**	.000	4.23	.80	มาก	8.23**	.000
โดยรวม	4.74	.42	มากที่สุด	26.67**	.000	4.09	.50	มาก	10.14**	.000

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 7 ข้อ 8 และข้อ 9 มีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 6 มีความเหมาะสมมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
 ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านนักศึกษา กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$)
 เป็นรายข้อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	1. ประชาสัมพันธ์และสำรวจความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 และนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งมีการออกไปพบที่สถานศึกษาเพื่อแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับ ความก้าวหน้าของอาชีพที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการปฏิบัติงาน	4.63	.69	มากที่สุด	14.79**	.000	4.17	.99	มาก	6.12**
2. การคัดเลือกนักศึกษาใช้ระบบรับตรงของโครงการพิเศษต่าง ๆ ระบบรับตรง (โควตา) รับตรงทั่วไป และรับตรงเพิ่มเติม	4.56	.72	มากที่สุด	13.31**	.000	4.23	.97	มาก	6.81**	.000
3. การกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียน ไม่จำกัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่น มาก่อนหรือไม่ และในการสอบคัดเลือกให้มีการสอบข้อเขียนความรู้พื้นฐาน ภาษาญี่ปุ่น หรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่มีพื้นฐานภาษาญี่ปุ่น และข้อสอบวัดเจต คติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความตั้งใจ และ ความสนใจของผู้สมัคร	4.68	.64	มากที่สุด	16.59**	.000	4.19	.98	มาก	6.37**	.000
4. จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชาก่อน เปิดเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับ หลักสูตร การเรียนการสอน และเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี	4.87	.36	มากที่สุด	34.20**	.000	4.90	.29	มากที่สุด	42.53**	.000

ตาราง 17 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	5. จัดให้มีการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้ภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต โดยลงทะเบียนเรียนและผลการประเมินเป็นเกรด S และ U	4.54	.70	มากที่สุด	13.46**	.000	4.26	.96	มาก	7.17**
6. พัฒนานักศึกษาให้มีการดำรงชีวิตตามองค์ประกอบคุณลักษณะของนักศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านบุคลิกอุปนิสัย	4.57	.58	มากที่สุด	16.51**	.000	3.82	.92	มาก	3.21**	.002
7. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ มีทัศนคติ เป็นพลเมืองดีในสังคม และมีสมรรถนะตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อีกทั้งมีการพัฒนานักศึกษาให้มีจิตวิญญาณในความเป็นราชภัฏ	4.50	.68	มากที่สุด	13.13**	.000	3.68	.75	มาก	2.17**	.038
8. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น) อีกทั้งมีการสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ	4.70	.50	มากที่สุด	21.48**	.000	3.80	.97	มาก	2.80*	.017
โดยรวม	4.63	.47	มากที่สุด	21.73**	.000	4.13	.51	มาก	10.60**	.000

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 และข้อ 6 มีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 7 และข้อ 8 มีความเหมาะสมมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านกระบวนการเรียนการสอนกับเกณฑ์
ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายข้อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และ ฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	4.82	.37	มากที่สุด	31.79**	.000	4.52	.78	มากที่สุด	11.75**
2. ในการเข้าสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนตามแผนการสอนเพื่อให้มีความ เข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้ เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา 1 ค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล ได้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ ความรู้ใหม่	4.73	.44	มากที่สุด	25.09**	.000	4.29	.97	มาก	7.36**	.000
3. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอน ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการ เขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.75	.43	มากที่สุด	26.32**	.000	4.43	.75	มาก	11.26**	.000

ตาราง 18 (ต่อ)

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอน	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	4. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคปฏิบัติให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัด ตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร ฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องใน รูปแบบของการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง กับเจ้าของภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน พร้อมทั้งฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยการ โต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ	4.81	.50	มากที่สุด	23.85**	.000	3.90	.88	มาก	4.12**
5. จัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่านิทาน ประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตาม วัฒนธรรมของญี่ปุ่นมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ภาษาและวัฒนธรรมที่ประเทศไทยและ ประเทศญี่ปุ่น และการจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อ ของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ	4.82	.46	มากที่สุด	25.81**	.000	4.06	.94	มาก	5.36**	.000
6. จัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นไกด์นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาค ของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร อีกทั้งมีการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิกิพีเดีย, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น	4.78	.60	มากที่สุด	19.03**	.000	4.02	.91	มาก	5.18**	.000
โดยรวม	4.79	.39	มากที่สุด	25.56**	.000	1.20	.64	มาก	9.93**	.000

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 มีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
ของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการวัดและประเมินผลกับเกณฑ์
ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	1. ในการวัดประเมินผลให้ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจงและสร้าง ข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล	4.80	.59	มากที่สุด	19.79**	.000	4.63	.79	มากที่สุด	12.94**
2. ใช้วิธีการวัดที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนทาง พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.53	.87	มากที่สุด	10.69**	.000	4.15	.89	มาก	6.66**	.000
3. มีการวัดทักษะทางภาษา เช่น การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	4.84	.48	มากที่สุด	25.12**	.000	4.76	.52	มากที่สุด	21.74**	.000
4. มีการวัดทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตาม สภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถดูคะแนนของตนเองได้	4.53	.90	มากที่สุด	10.36**	.000	4.32	.88	มาก	8.44**	.000
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะ ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะ ด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้าน การแปล	4.57	.78	มากที่สุด	12.36**	.000	4.43	.63	มาก	13.48**	.000
6. อาจารย์ผู้สอนแจ้งผลสอบให้ผู้เรียนได้รับรู้ทุกครั้ง	4.89	.44	มากที่สุด	28.31**	.000	4.78	.52	มากที่สุด	22.22**	.000
7. นำผลของการวัดและประเมินผลทางการเรียนของผู้เรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน	4.70	.55	มากที่สุด	19.68**	.000	4.31	.91	มาก	8.09**	.000
8. มีการจัดการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทุกภาคเรียน	4.67	.70	มากที่สุด	16.06**	.000	4.36	.98	มาก	7.93**	.000
โดยรวม	4.69	.55	มากที่สุด	19.40	.000	4.47	.59	มาก	14.82**	.000

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 6 มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่า เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 2 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 7 ข้อ 8 และมีความเหมาะสม มากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบระดับความเหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ
 ของรูปแบบการ บริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนกับเกณฑ์ที่กำหนด
 ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	ความเหมาะสม (n=82)					ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ (n=82)				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t	P-value
	1. มหาวิทยาลัยมีการจัดภูมิทัศน์เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลาย พร้อมทั้ง จัดอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มเรียนขนาดใหญ่ อีกทั้งจัดให้มีร้านขายกาแฟ เพื่อให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลายเช่นเดียวกัน	4.64	.75	มากที่สุด	13.66**	.000	4.20	.97	มาก	6.54**
2. มีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็น การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.57	.78	มากที่สุด	12.36**	.000	3.92	.96	มาก	4.00*	.000
3. มีการจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยต่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.68	.71	มากที่สุด	14.91**	.000	3.92	.92	มาก	4.17**	.000
4. มีการจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นและห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ตและ สัญญาณไวไฟที่มีความแรงและทั่วถึง	4.62	.81	มากที่สุด	12.52**	.000	3.62	.89	มาก	1.23**	.222
5. มีการจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน	4.65	.74	มากที่สุด	14.16**	.000	4.10	.95	มาก	5.77**	.000
6. มีการจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา	4.69	.73	มากที่สุด	14.78**	.000	4.23	.92	มาก	7.20**	.000
โดยรวม	4.64	.45	มากที่สุด	17.96**	.000	4.00	.49	มาก	9.29**	.000

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่า รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 มีความเหมาะสมมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ศึกษาผลจากการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 6 ด้าน มาทดลองใช้ ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล และ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน แล้วทำการศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 21-22 ดังนี้

ตาราง 21 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	3	33.3
หญิง	6	66.7
สถานที่ปฏิบัติงาน		
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	4	44.4
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	5	55.6
ประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่น		
น้อยกว่า 6 ปี	2	22.3
6-20 ปี	3	33.3

ตาราง 21 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากกว่า 20 ปี	4	44.4
รวม	9	100.0

จากตาราง 21 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 เป็นชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.6 เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 44.4 และเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏมากกว่า 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาเป็นผู้มีประสบการณ์ระหว่าง 6-20 ปี จำนวน 3 คน และเป็นผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	40	36.4
หญิง	70	63.6
สถานศึกษา		
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	33	30.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	77	70.0
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	55	50.0
ชั้นปีที่ 2	22	20.0
ชั้นปีที่ 3	19	17.3
ชั้นปีที่ 4	14	12.7
รวม	110	100.0

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นหญิง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 เป็นชาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 ตามลำดับ

ผลการศึกษาคความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

ผลการศึกษาคความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ดังแสดงในตาราง 23-29 ดังนี้

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยรวม และในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$)

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. ด้านหลักสูตร	4.76	.34	มากที่สุด	11.05**
2. ด้านอาจารย์	4.58	.25	มากที่สุด	12.94**
3. ด้านนักศึกษา	4.75	.26	มากที่สุด	14.25**
4. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	4.71	.34	มากที่สุด	10.66*
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.72	.27	มากที่สุด	13.26**
6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	4.57	.48	มากที่สุด	6.67**
โดยรวม	4.68	.27	มากที่สุด	13.08**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 แสดงว่าอาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านหลักสูตร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านอาจารย์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านนักศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการวัดและประเมินผล มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านหลักสูตรกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การประกันคุณภาพหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพ 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
2. การจัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
3. การจัดรายวิชาโดยคำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัย ความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.66	.70	มากที่สุด	4.95**
4. การจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก จัดลำดับในสิ่งที่จะต้องเรียนก่อนและเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการเรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
5. การจัดสอนชัดเจนและการจัดสอนเสริม	4.55	.72	มากที่สุด	4.35**
6. การวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
7. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
โดยรวม	4.76	.34	มากที่สุด	8.69**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหาร จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านอาจารย์กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายข้อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การจัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน	4.33	.70	มาก	3.53**
2. การจัดให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ	4.66	.50	มากที่สุด	7.00*
4. การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งตำแหน่งทางวิชาการ	4.66	.50	มากที่สุด	7.00*
5. การแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยยึดประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก	4.44	.52	มาก	5.37**
6. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.66	.70	มากที่สุด	4.95**
7. การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และความเสมอภาค	4.55	.72	มากที่สุด	4.95**
โดยรวม	4.56	.25	มากที่สุด	12.94**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 แสดงว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 6 และข้อ 7 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 1 และข้อ 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านนักศึกษา กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปี การศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
2. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของคณะ และสาขาวิชาก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
3. การจัดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้เดิมภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
4. การจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น	4.33	.70	มาก	3.53*
5. การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น)	4.66	.50	มากที่สุด	7.00**
6. การสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
โดยรวม	4.75	.26	มากที่สุด	14.25**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 แสดงว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่า เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 5 และข้อ 6 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ข้อ 4 มีความพึงพอใจในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ตามลำดับ

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านกระบวนการเรียนการสอนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
ด้านกระบวนการเรียนการสอน				
1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	4.77	.66	มากที่สุด	5.70**
2. การสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล ได้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่	4.77	.66	มากที่สุด	5.70**
3. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.66	.50	มากที่สุด	7.00*
4. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษรของภาษาญี่ปุ่น	4.66	.50	มากที่สุด	7.00**
5. การจัดให้นักศึกษาฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำขวัญในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องโดยการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
6. การจัดให้มีการฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษา หรืออาจารย์ผู้สอนชาวไทยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
7. การฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยให้นักศึกษาได้สื่อสารโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ	4.55	.52	มากที่สุด	6.00**
8. การจัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่านิทานประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่น	4.66	.50	มากที่สุด	7.00**
9. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น	4.66	.50	มากที่สุด	7.00**
10. การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ	4.66	.50	มากที่สุด	7.00**
11. การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ (จำลอง) นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
12. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิดีทัศน์ Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น	4.71	.66	มากที่สุด	7.00*
โดยรวม	4.71	.34	มากที่สุด	10.66**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 แสดงว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการวัดและประเมินผล กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายข้อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจง และสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล	4.66	.70	มากที่สุด	4.95**
2. การวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ	4.66	.70	มากที่สุด	7.00**
3. การวัดทักษะทางภาษาโดยใช้วิธี การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	4.55	.52	มากที่สุด	6.00**
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	4.88	.33	มากที่สุด	12.50**
6. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล	4.77	.44	มากที่สุด	8.69**
โดยรวม	4.72	.27	มากที่สุด	13.26*

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 แสดงว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	ระดับความพึงพอใจ (n=9)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.55	.52	มากที่สุด	6.00**
2. เอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย และเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.66	.50	มากที่สุด	7.00**
3. ห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ต และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและทั่วถึง	4.77	.44	มากที่สุด	5.69**
4. การจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน	4.55	.52	มากที่สุด	6.00**
5. การจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา	4.33	.70	มาก	3.53**
โดยรวม	4.57	.48	มากที่สุด	6.67**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 แสดงว่า อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ผลการศึกษความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

ผลการศึกษความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ดังแสดงใน ตาราง 30-34 ดังนี้

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวม และในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$)

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ (n=110)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. ด้านนักศึกษา	4.62	.50	มากที่สุด	23.11**
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	4.53	.50	มากที่สุด	21.52**
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.54	.56	มากที่สุด	19.22**
4. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	4.54	.60	มากที่สุด	18.10**
โดยรวม	4.56	.46	มากที่สุด	23.76**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 แสดงว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านนักศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการวัดและประเมินผล มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านนักศึกษา กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา	ระดับความพึงพอใจ (n=110)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปี การศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี	4.70	.62	มากที่สุด	20.01**
2. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของคณะ และสาขาวิชา ก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปี การศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมต่าง ๆ	4.77	.48	มากที่สุด	27.69**
3. การจัดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐาน และทบทวนความรู้เดิมภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต	4.79	.47	มากที่สุด	28.73**
4. การจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น	4.59	.72	มาก	15.87**
5. การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น)	4.51	.65	มากที่สุด	16.18**
6. การสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ	4.35	.93	มาก	8.64**
โดยรวม	4.62	.50	มากที่สุด	23.11.**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 4 และข้อ 6 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านกระบวนการเรียนการสอนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ (n=110)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
ด้านกระบวนการเรียนการสอน				
1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	4.55	.55	มากที่สุด	20.04**
2. การสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา ขนงความรู้และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล ได้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่	4.61	.57	มากที่สุด	20.41**
3. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษร ภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.65	.53	มากที่สุด	22.75**
4. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษรของภาษาญี่ปุ่น	4.63	.53	มากที่สุด	22.18**
5. การจัดให้นักศึกษาฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องโดยการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม	4.59	.52	มากที่สุด	21.59**
6. การจัดให้มีการฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษา หรืออาจารย์ผู้สอนชาวไทยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.64	.53	มากที่สุด	22.46**
7. การฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยให้นักศึกษาได้สื่อสารโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ	4.31	.77	มาก	11.03**
8. การจัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่านิทาน ประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่น	4.50	.75	มากที่สุด	14.09**
9. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น	4.63	.95	มาก	9.48**
10. การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหาร ที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ	4.41	.87	มาก	11.05**
11. การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ (จำลอง) นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร	4.52	.76	มากที่สุด	14.12**
12. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิกิพีเดีย, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น	4.58	.69	มากที่สุด	16.30**
โดยรวม	4.53	.50	มากที่สุด	21.52**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 32 แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านกระบวนการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 8 ข้อ 11 และข้อ 12 มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วน ข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความ พึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียน การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านการวัดและประเมินผล กับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายข้อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล	ระดับความพึงพอใจ (n=110)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจง และสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล	4.66	.56	มากที่สุด	21.67**
2. การวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ	4.50	.72	มากที่สุด	14.44**
3. การวัดทักษะทางภาษาโดยใช้วิธี การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปาก เปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	4.78	.43	มากที่สุด	30.80**
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตาม สภาพจริง และมี ความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	4.34	.98	มาก	9.04**
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตาม สภาพจริง และมี ความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	4.53	.61	มากที่สุด	17.64**
6. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะ ด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการ แปล	4.43	.98	มาก	10.00**
โดยรวม	4.54	.56	มากที่สุด	19.22**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อ 4 และ ข้อ 6 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu=3.50$) เป็นรายชื่อ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	ระดับความพึงพอใจ (n=110)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	t
1. การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	4.68	.71	มากที่สุด	17.31**
2. เอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย และเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	4.77	.56	มากที่สุด	23.45**
3. ห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ต และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและทั่วถึง	4.05	.72	มาก	7.99*
4. การจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน	4.58	.75	มากที่สุด	14.95**
5. การจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา	4.62	.79	มากที่สุด	14.78**
โดยรวม	4.54	.60	มากที่สุด	18.10**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 34 แสดงว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 ข้อ 1 ข้อ 5 และข้อ 4 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศ สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ และการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ความคิดเห็นสภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามองค์ประกอบในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล และ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน แบบสอบถามนำไปเก็บข้อมูลกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสภาวิชาภาษาญี่ปุ่น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความสัมพันธ์ ส่วนแบบสัมภาษณ์นำไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น และนักศึกษาสภาวิชาภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการนำผลการศึกษารูปแบบและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จากขั้นตอนที่ 1 และข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาในประเทศและในต่างประเทศ มากำหนดประเด็นรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏตามองค์ประกอบในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล และ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน แล้วดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่น และ หรือผู้มีประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน จากนั้นนำร่างรูปแบบที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ไปสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้การทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test แบบ One Sample) แล้วนำข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดมาเป็นรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการนำรูปแบบที่ได้จากการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในขั้นตอนที่ 2 ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านอาจารย์ 3) ด้านนักศึกษา 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน 5) ด้านการวัดและประเมินผล และ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ไปทดลองใช้ในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์และนักศึกษาต่อผลการใช้รูปแบบ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยใช้การทดสอบที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน

1. สภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้เชี่ยวชาญ 10 คน และจากการศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ จากความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ซึ่งพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้รูปแบบดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร (พัฒนาหลักสูตร) คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร ทุกคน และบุคคลภายนอกพร้อมทั้งองค์กรวิชาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย

2. การพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งให้มีการวิจัยประเมินหลักสูตร แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

3. การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้เกิดความทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อสังคม พร้อมทั้งให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ของส่วนงาน โดยจัดทำตามรูปแบบรายละเอียดของ หลักสูตร (มคอ. 2) ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และสอดคล้องต่อกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

4. จัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัยความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการจัดลำดับในสิ่งที่จะต้องเรียนก่อน และเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการเรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

5. เลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของประสบการณ์การเรียนรู้ ลำดับขั้นตอนการจัดประสบการณ์ การบูรณาการประสบการณ์การเรียนรู้ มีการจัดสอนชัดเจน และการจัดสอนเสริมและการวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

6. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตร ร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

7. ให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพ อย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ด้านอาจารย์

1. การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น สรรหาโดยการกำหนด คุณสมบัติ และประชาสัมพันธ์ออกสื่อทุกช่องทาง พร้อมทั้งป้ายประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการและเอกชนและใช้วิธีการที่หลากหลายในการเข้าถึงบุคคลที่มีคุณสมบัติ ในการเป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยการติดต่อกับบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความต้องการ และหรือติดต่อไปยังสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งเสนอแรงจูงใจ ในการเป็นอาจารย์ในอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสม

2. กระบวนการคัดเลือกอาจารย์จัดให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติตามที่กำหนด สอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้มีการสาธิตการสอน

3. การบรรจุแต่งตั้งอาจารย์ให้กำหนดเงินเดือนที่เหมาะสมเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

4. จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและจัด ให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง

5. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ พร้อมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำตำแหน่งทางวิชาการ

6. จัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่น ตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยยึดประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก

7. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

8. มีการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่บุคคลภายนอกในวิชาภาษาญี่ปุ่นระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อกลับมาเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และเสมอภาค

ด้านนักศึกษา

1. ประชาสัมพันธ์และสำรวจความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 และนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งมีการออกไปพบที่สถานศึกษาเพื่อแนะแนวชี้แจงเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการปฏิบัติงาน

2. การคัดเลือกนักศึกษาใช้ระบบรับตรงของโครงการพิเศษต่าง ๆ ระบบรับตรง (โควตา) รับตรงทั่วไป และรับตรงเพิ่มเติม

3. การกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียน ไม่จำกัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่นมาก่อนหรือไม่ และในการสอบคัดเลือกให้มีการสอบข้อเขียนความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่มีพื้นฐานภาษาญี่ปุ่น และข้อสอบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความตั้งใจและความสนใจของผู้สมัคร

4. จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชา ก่อนเปิดเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับ หลักสูตรการเรียน การสอน และเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี

5. จัดให้มีการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐาน และทบทวนความรู้ภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต โดยลงทะเบียนเรียนและผลการประเมิน เป็นเกรด S และ U

6. พัฒนานักศึกษาให้มีการดำรงชีวิตตามองค์ประกอบคุณลักษณะของนักศึกษา ยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านบุคลิกอุปนิสัย

7. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ มีทัศนคติ เป็นพลเมืองดีในสังคม และมีสมรรถนะ ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อีกทั้งมีการพัฒนานักศึกษาให้มีจิตวิญญาณในความเป็น ราชภัฏ

8. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น และมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการ สื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น) อีกทั้งมีการสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษา ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ

ด้านกระบวนการเรียนการสอน

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น

2. ในการเข้าสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนตามแผนการสอนเพื่อให้มี ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้ เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล โต้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่

3. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง

4. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคปฏิบัติให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร ฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้อง ในรูปแบบของการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริง กับเจ้าของภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน พร้อมทั้งฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยการโต้ตอบ

กับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ

5. จัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่านิทาน ประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญ ตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่นมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ภาษาและวัฒนธรรมที่ประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น และการจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัด ที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ

6. จัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นไกด์นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขต ภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร อีกทั้งมีการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิดีทัศน์, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น

ด้านการวัดและประเมินผล

1. ในการวัดประเมินผลให้ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจง และสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล
2. ใช้วิธีการวัดที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนทาง พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ พิสัย
3. มีการวัดทักษะทางภาษา เช่น การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบ ปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ
4. มีการวัดทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัด ตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถดูคะแนนของตนเองได้
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะ ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะ ด้านการแปล
6. อาจารย์ผู้สอนแจ้งผลสอบให้ผู้เรียนได้รับรู้ทุกครั้ง
7. นำผลของการวัดและประเมินผลทางการเรียนของผู้เรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนา ผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน
8. มีการจัดการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทุกภาคเรียน

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

1. มหาวิทยาลัยมีการจัดภูมิทัศน์เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลาย พร้อมทั้งจัดอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มเรียนขนาดใหญ่ อีกทั้งจัดให้มีร้านขายกาแฟ เพื่อให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลายเช่นเดียวกัน

2. มีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น

3. มีการจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยต่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการศึกษา ค้นคว้าด้วยตัวเอง

4. มีการจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ต และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและทั่วถึง

5. มีการจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน

6. มีการจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา

ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน จากการสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า

1. อาจารย์มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

สภาพและปัญหาการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับนักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านปัจจัยเกื้อหนุนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

การที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการด้านหลักสูตรเป็นการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษาซึ่งหลักสูตรมีการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและตอบสนองของผู้ใช้บัณฑิตได้อย่างตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการจัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยคำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัยความน่าสนใจและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนที่มีการจัดลำดับของเนื้อหาจากง่ายไปหายาก จัดลำดับในสิ่งที่จะต้องเรียนก่อนและเรียนหลัง และการจัดลำดับในด้าน ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านหลักสูตรโดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตร พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตร ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เนื่องจากอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะในด้านภาษาเท่านั้น ถึงแม้มหาวิทยาลัยได้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ก็เป็นเพียงให้ได้รับความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น อีกอย่างในการจัดอบรมก็เป็นเพียงการจัดอบรมน้อยครั้งในแต่ละปี ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์ จึงทำให้อาจารย์ไม่มีความเชี่ยวชาญ และเกิดองค์ความรู้ความเข้าใจต่อการจัดทำ

หลักสูตร และหรือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรมากนัก ดังนั้น ในการจัดทำหลักสูตร และการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร จึงมีข้อผิดพลาด และเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานในแต่ละครั้ง ดังแนวคิดหลักการของชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษาของผู้สอนเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะความสามารถ และความประพฤติ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรารุช วงษ์ประภารัตน์ (2549) เรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระบบสองภาษาในประเทศไทย ใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ลักษณะของหลักสูตรควรมีมาตรฐานสากล และผู้สอนควรวิเคราะห์หลักสูตรเชิงลึกโดยพิจารณาทำแผนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน นำสถานการณ์ของสังคมโลก และคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงในอนาคตมาพิจารณาประกอบการจัดทำหลักสูตร

2. ด้านอาจารย์

การที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการด้านอาจารย์เป็นการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดไว้ในเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ในเรื่องของการรับสมัครอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิตรงหรือมีความสัมพันธ์กับวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนั้น ซึ่งมีการดำเนินงานตามขั้นตอนในการได้มาของอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรให้เป็นไปตามตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ และระเบียบปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยการเปิดรับสมัครอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นผ่านการประกาศและช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายของมหาวิทยาลัย และตามสื่อภายนอกต่าง ๆ ในเมื่อได้รับอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรใหม่เข้ามาแล้วสาขาวิชาได้มีการจัดการปฐมนิเทศให้แก่อาจารย์ใหม่เพื่อให้มีความเข้าใจต่อระบบการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการจัดอาจารย์ที่เลี้ยงไว้คอยช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา และมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนให้มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้น ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านอาจารย์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสรรหาอาจารย์ผู้ที่จะมาเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นให้ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 เป็นไปได้ยาก เนื่องจากจำนวน

ผู้ที่ศึกษาต่อระดับปริญญาโทด้านภาษาญี่ปุ่นมีจำนวนน้อย และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในสถาบันนั้น ๆ อยู่แล้ว อีกทั้ง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ผู้ที่จะสมัครเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาจะต้องมีการสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ จึงทำให้ไม่มีผู้ที่สนใจสมัครเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นด้วยเหตุที่จะต้องมีการสอบภาษาอังกฤษให้ผ่านตามเกณฑ์ ซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษพอ หรือแม้กระทั่งรับเข้ามาเป็นอาจารย์ก็เป็นเพียงแค่กระบวนการในการสอบสัมภาษณ์เท่านั้นไม่มีกระบวนการในการสอบข้อเขียน และสอบวัดแววในความเป็นครู อีกทั้งเรื่องค่าตอบแทนซึ่งน้อยกว่าการทำงานในบริษัทญี่ปุ่น และการขาดการเอาใจใส่ดูแลอาจารย์ผู้สอนทั้งในด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งนอกเหนือจากงานสอนที่มีภาระงานสอนมากอยู่แล้ว อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีภาระงานอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน คือ การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น จึงไม่สามารถที่จะพัฒนาตัวเองให้มีคุณวุฒิที่สูงขึ้นได้ ถึงแม้สาขาวิชาที่มีจำนวนบุคลากรครบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 แล้วก็ตามก็ไม่สามารถที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ เนื่องจาก อาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะต้องปฏิบัติงานให้ครบคนใดคนหนึ่งจะลาศึกษาต่อไม่ได้ ถ้าหากมีความประสงค์ที่จะลาศึกษาต่อสาขาวิชาจะต้องสรรหาหรือเปิดรับสมัครผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในการสรรหาหรือการเปิดรับสมัครบุคคลดังกล่าวต้องขึ้นอยู่กับงบประมาณของมหาวิทยาลัยด้วย ดังแนวคิดหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557) กล่าวว่าอาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต ผู้เกี่ยวข้องต้องมีการออกแบบระบบประกันบริหารและพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพเหมาะสม มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบันและของหลักสูตร และมีความส่งเสริมให้อาจารย์มีความรักในองค์กรและปฏิบัติงานตามวิชาชีพ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ โยโกะ คะโนะเมะ และคะนะโกะ โยะชิมิเนะ (2558) เรื่องความเชื่อต่อครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่นชาวญี่ปุ่น ผลสำรวจจากแบบสอบถามของผู้เรียนและบริษัทย่อยของญี่ปุ่น สรุปได้ว่าความเชื่อของกลุ่มคนเหล่านี้ที่มีต่อครูสอนภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเจ้าของภาษามีทั้งหมด 8 ประการ คือ การสร้างความซื่อสัตย์และความไว้วางใจต่อผู้เรียน การเป็นผู้อำนวยความสะดวก การบรรลุบทบาทการเป็นผู้ให้คำปรึกษา การเป็นผู้ประสานงานติดต่อระหว่างบริษัทกับผู้เรียน การมีคุณสมบัติของนักขาย การมีความรู้ที่กว้างขวาง และมีประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากการเป็นครู การมีจิตใจทะเยอทะยานและมีความเชี่ยวชาญสูงขึ้น และการเป็นคนนานาชาติอย่างแท้จริง ซึ่งเข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมและรู้กระจ่างในวัฒนธรรมของตน

3. ด้านนักศึกษา

การที่อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการบริหารจัดการด้านนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่สาขาวิชา และมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มแรกเข้าในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา พร้อมทั้งการพัฒนาให้นักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน มีเจตคติที่ดี มีความขยันอดทนต่อการเรียน และมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีการเสริมสร้างทักษะ การจัดระบบควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิชาการ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษา และมีการสนับสนุนให้นักศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในเวทีระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัย และระดับชาติ ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านนักศึกษา อาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาเป็นเพียงการสอบสัมภาษณ์เท่านั้นไม่ได้มีการสอบวัดแนวความรู้ความสามารถอย่างอื่น จึงทำให้เป็นการเปิดรับผู้สมัครทุกคนที่มีความประสงค์ และสนใจที่อยากจะเรียนภาษาญี่ปุ่น ในเมื่อการคัดกรองเป็นเพียงการสัมภาษณ์เท่านั้นจึงเป็นเหตุในการได้มาซึ่งผู้เรียนส่วนหนึ่งไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความอดทน ไม่มีความเพียรที่จะศึกษา และไม่มีการจดจำคำศัพท์ หรือท่องจำคำศัพท์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในชีวิตประจำวันหรือคำศัพท์ชั้นกลาง และสูง จึงเป็นผลต่อการสนทนาภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ประสบผลสำเร็จ และไม่บรรลุตรงตามเป้าหมายในการเรียนภาษา จึงทำให้ไม่มีความต้องการที่จะพัฒนาตัวเองไปในทิศทางที่ดีขึ้น อีกทั้งความขยันและความอดทนต่อการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนมีขีดจำกัดจึงทำให้ผู้เรียนบางคนย้ายสาขาวิชาไปเรียนสาขาวิชาที่ผู้เรียนเองคิดว่ามีความเหมาะสมมากกว่าการเรียนภาษาญี่ปุ่น ดังแนวคิดหลักการของ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และอมรรัตน์ ภิญญอนันตพงษ์ (2550, หน้า 12-13) กล่าวว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาเป็นเสรีภาพทางวิชาการที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา และในหลักปฏิบัติถือว่าการรับนักศึกษาเป็นความรับผิดชอบของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่เหมาะสมซึ่งโดยปกติมักจะถือเอาความเสมอภาคและความเหมาะสมทางด้านวิชาการเป็นหลักในการกำหนดเกณฑ์การรับนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการนั้น ๆ จะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ประสงค์จะรับโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างเสมอภาค ถึงแม้ว่าการดำเนินการรับสมัครและสอบคัดเลือกนั้นจะดำเนินการโดยหน่วยงานกลาง แต่เสรีภาพในการรับสมัครเข้าศึกษาก็ยังอยู่ที่สถาบัน พร้อมกันนี้สาขาวิชายังมีการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าใหม่ก่อนเข้าเรียนในหลักสูตรที่จะศึกษาเล่าเรียนในรั้วของมหาวิทยาลัยเนื่องจากผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในระยะผู้ใหญ่ด้วยรุ่นจึงเป็นผู้ที่มีอารมณ์ผันแปรและต้องการ คำแนะนำในการปรับพฤติกรรมให้ถูกต้องในด้าน การเรียน

มีความกระตือรือร้น ผู้เรียน ระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มาจากทุกสารทิศ มีสิ่งแวดล้อม ทัศนคติ และวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะพื้นฐานทางวิชาการที่ได้รับมาจากโรงเรียนต่าง ๆ และมีความแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, พัทธราพร แก้วกฤษฎาวงศ์ และเผ่าสถาพร ดวงแก้ว (2560) เรื่องโครงการพัฒนาทักษะการฟังพูด ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้โปรแกรมสโปกป์ การสำรวจความคิดเห็นและการประเมินตนเองของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เตรียมคิดหัวข้อที่จะสนทนาและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง หัวข้อสนทนาหลักเป็นเรื่องใกล้ตัวโดยเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการเตรียมคิดหัวข้อและเนื้อหาไว้ล่วงหน้า แต่ในการสนทนาจริงนักศึกษายังคงประสบปัญหาไม่รู้จะพูดคุยเรื่องอะไรดี นอกจากนี้นักศึกษายังคงพบปัญหาด้านภาษาโดยเฉพาะคำศัพท์

4. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

การที่อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการด้านกระบวนการเรียนการสอนเป็นการวางแผนร่วมกันกับผู้บริหาร อาจารย์ ตลอดจนบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอาจารย์ที่เป็นตัวสำคัญในการขับเคลื่อนที่ทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพโดยการส่งเสริมการใช้วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบันพร้อมทั้งให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียนมาทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยเป็นการปฏิบัติในห้องเรียนและนอกห้องเรียน พร้อมทั้งมีการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารในโลกสังคมออนไลน์มาช่วยในการเรียนการสอน ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอนถึงแม้จะเป็นการจัดแบบความถนัดของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาก็ตาม แต่ก็ยังไม่ได้บรรลุตรงตามเป้าประสงค์ตามแผนในหลักสูตร เนื่องจากมีบางรายวิชาจะต้องจัดให้อาจารย์เจ้าของภาษาสอนแต่จำนวนอาจารย์ที่เป็นบุคลากรชาวญี่ปุ่นมีไม่เพียงพอจึงทำให้รายวิชาดังกล่าวสอนโดยอาจารย์ชาวไทย ซึ่งการใช้ภาษาของอาจารย์ชาวไทยไม่เป็นธรรมชาติเท่ากับเจ้าของภาษาในการใช้ภาษาญี่ปุ่นจึงทำให้เกิดคุณค่าแก่ผู้เรียน ดังแนวคิดหลักการของ อภรณ์ ใจเที่ยง (2550 หน้า 8) กล่าวว่า การใช้วิธีการใดในการสอนหรือสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะต้องใช้วิธีการที่มีความเหมาะสมอาจจะใช้วิธีเดียวหรือหลายวิธีในการสอนแต่ครั้งใดจะต้องเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมกับลักษณะ

ของเนื้อหาวิชากับผู้เรียนสภาพห้องเรียน และมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนที่ได้กำหนดไว้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญวารี วิจิตรเวชไพศาล, สุวิมล นภาพ่องกุล และลัดดา ชัยศักดิ์เลิศ (2559) เรื่องความแตกต่างของกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารในโลกสังคมออนไลน์มาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ภาษา นักศึกษาจะใช้ทั้งกลยุทธ์ทางตรง เช่น สอบถามจากเพื่อน ผู้รู้ เช่น อาจารย์ และจากเจ้าของภาษา เป็นต้น ทางอ้อม เช่น การฟัง และการอ่านจากสื่อออนไลน์ ส่วนกลยุทธ์ทางสังคมคือการเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น ซึ่งผลที่ได้จะเป็นผลของการรับรู้ การเรียนรู้เหมือนกันทั้งภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาตนเอง เช่น ภาษาจีน ภาษาเกาหลีภาษาสเปน ภาษารัสเซีย หรือแม้กระทั่งภาษาในกลุ่มอาเซียน ผู้เรียนก็อาจจะมีกลยุทธ์ในการเรียนไม่แตกต่างกันนักในการเรียนทั้งสองภาษา

5. ด้านการวัดและประเมินผล

การที่อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการด้านการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ในสาขาวิชาได้กำหนดกฎเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลขึ้นมาเพื่อที่จะทำให้นักศึกษาได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายปลายทางตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้โดยเป็นการใช้เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติในแต่ละรายวิชาอย่างชัดเจนและโปร่งใสโดยการใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนของนักศึกษาที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยการสอบข้อเขียนและสอบปฏิบัติตามเนื้อหาในรายวิชาที่เรียน พร้อมกันนี้ยังได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ส่วนปัญหาการบริหารจัดการการดำเนินงานเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ และนักศึกษาเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผล ถึงแม้จะมีการกำหนดกฎเกณฑ์จากอาจารย์ในสาขาวิชา แต่ในบางครั้งการใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติก็มีความคลาดเคลื่อนได้ และไม่มีความเหมาะสมในการที่จะนำมาวัดและประเมินผลในบางรายวิชาที่เป็นการจัดการสอบข้อเขียนและการสอบปฏิบัติตามเนื้อหาในรายวิชาที่เรียน เนื่องจากการเรียนภาษาส่วนใหญ่จะเป็นการทดสอบในด้านการใช้ภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการฟัง ด้านการอ่าน ด้านการเขียน และด้านการสนทนา ที่จะต้องมีการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และสาขาวิชามีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ตลอดเวลา แต่กระนั้นนักศึกษา

ส่วนใหญ่ไม่มีความประสงค์ที่จะอยากรู้ผลคะแนนของตัวเอง ดังแนวคิดหลักการของกึ่งแก้ว อาริรักษ์ (2544) ได้กล่าวว่า ผลที่ได้จากการวัดผล สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร การศึกษาวิจัยเพื่อที่จะช่วยให้กิจกรรมทางการศึกษาได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชราพร รัตนวโรภาส (2555) เรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา ENG321 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมวลชน สรุปได้ว่า ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ปัญหาทั้งหมดมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านนี้ได้แก่อาจารย์แจ้งผลการทดสอบของนักศึกษาให้ทราบ หลังจากการสอบทุกครั้งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.58 ส่วนเรื่องที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือเรื่องอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.33

6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

การที่อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานและสภาพของปัญหา ด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการด้านปัจจัยเกื้อหนุนเป็นการบริหารจัดการที่มีความเกี่ยวข้องกับงบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน ที่ได้มาตรฐานเป็นบางห้องเรียน หรือเป็นบางอาคารเท่านั้น และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงเป็นบางจุดและไม่ทั่วถึง เอกสารตำราเรียนเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่มีในอาคารหอสมุดส่วนกลางของมหาวิทยาลัย และห้องสาขาวิชาที่มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้ในการค้นคว้าของนักศึกษา และเป็นตำราที่เก่าไม่ทันสมัยต่อโลกยุคปัจจุบัน ส่วนการจัดห้องฉายภาพยนตร์มีจัดฉายเฉพาะอาคารหอสมุดส่วนกลางของมหาวิทยาลัยเท่านั้น และส่วนใหญ่จะเป็นการฉายภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับหนังฝรั่ง สำหรับการจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยบริการนักศึกษาของสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นจะเป็นการใช้บุคลากรส่วนกลางของคณะในการให้บริการ เพราะในการจัดสรรบุคลากรเพื่อมาสนองตอบต่อการให้บริการนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยเฉพะานั้นจะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากไม่มีนโยบายในการจัดสรรเจ้าหน้าที่ลงประจำสาขาวิชา ในส่วนการจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ยังมีความเป็นไปได้ยาก เช่นเดียวกันเนื่องจากงบประมาณที่จัดสรรมาให้สาขาวิชามีเพียงเล็กน้อยโดยจัดสรรให้ตามจำนวนนักศึกษาของสาขาวิชา ดังแนวคิดหลักการของ ปรัชญา เวสารัชช (2545) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในระบบยังต้องอาศัยชั้นเรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะเป็นการจัดการศึกษาที่ใช้สื่อก็ตาม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจณี ศิริอักษรสาสน์

(2556) เรื่องการประเมินการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปได้ว่า การประเมินการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้ง 13 ด้าน ในด้านปัจจัยเกื้อหนุนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านอุปกรณ์ในห้องเรียน ด้านสถานที่เรียน ได้รับการประเมินอยู่ในระดับดี

ผลจากการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และผลการนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้

จากรูปแบบที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ และจากการสอบถามผู้บริหารและอาจารย์ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนำรูปแบบฯ ไปทดลองใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ และนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

การที่รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร ที่ประกอบไปด้วย การจัดทำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นให้ไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ครอบคลุมพัฒนานักศึกษา 5 ด้าน การดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการสอนภาษาญี่ปุ่น การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และ การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นทุกคนต้องมีผลงานทางวิชาการ และอาจารย์ที่เข้าปฏิบัติงานหลังประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ทุกคนมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ และมีการแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น และการพิจารณากลั่นกรองหลักสูตรโดยคณะกรรมการระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณา มีการทำวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นระยะ ๆ และการประเมินหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นโดยการสอบถามความคิดเห็นของ ผู้บริหารอาจารย์ นักศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการบริหารจัดการ เกี่ยวกับหลักสูตรให้มีคุณภาพจะต้องมีการดำเนินงานและให้ความสำคัญเกี่ยวกับเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดไว้ในเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 และจะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์

การประกันคุณภาพหลักสูตร พร้อมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย และการคัดเลือกเนื้อหาให้มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และความต้องการของตลาดแรงงาน และให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ดังแนวคิดหลักการของ ชัยวัฒน์ สุธาธิรัตน์ (2558, หน้า 5) กล่าวไว้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษาของผู้สอนเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศา เบญจรัตน์านนท์ (2560) เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เสี่ยงสะท้อนจากผู้เรียน และผู้สอน สรุปได้ว่า เนื้อหารายวิชาสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.71, ผู้สอน 3.30) และเนื้อหารายวิชามีความทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.90, ผู้สอน 3.18) และเนื้อหารายวิชาส่งเสริมการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งทักษะการคิดและการสื่อสารที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31)

2. ด้านอาจารย์

การที่รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านอาจารย์ที่ประกอบไปด้วยการสรรหาอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นโดยให้มีคุณสมบัติเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถในการคัดเลือก มีการจัดปฐมนิเทศและจัดอาจารย์ที่เลี้ยงให้แก่อาจารย์ที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่เพื่อให้มีความเข้าใจต่อระบบการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน การดำเนินการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพ และการดำรงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยผู้บริหารมีการเอาใจใส่ดูแลอาจารย์ผู้ทั้งในด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนให้มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้น และส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำผลงานทางวิชาการ เช่น การวิจัย การเขียนบทความทางวิชาการ การจัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทย และชาวญี่ปุ่นเพื่อให้การเรียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการบริหารจัดการการเรียนการสอนด้านอาจารย์ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานพร้อมทั้งการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้นักศึกษาได้เข้าใจและนำไปปฏิบัติใช้จริงได้อย่างถูกต้องจะต้องมีกระบวนการในการสรรหาอาจารย์ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาญี่ปุ่นหลากหลาย

วิธี เช่น มีการสนับสนุนทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยให้แก่บุคคลภายนอกเพื่อกลับมาเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกคัดเลือกในด้านผลการเรียนที่ดี และมีความรู้ความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่น เข้าใจสังคมวัฒนธรรมญี่ปุ่นเป็นอย่างดี อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ และส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการจัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นชาวไทยกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นชาวญี่ปุ่นเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังแนวคิดหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2557) กล่าวว่าอาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลิตบัณฑิต ผู้เกี่ยวข้องต้องมีการออกแบบระบบประกันบริหารและพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณภาพเหมาะสม มีคุณสมบัติสอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตร และมีความส่งเสริมให้อาจารย์มีความรักในองค์กรและปฏิบัติงานตามวิชาชีพ และผู้บริหารต้องมีการกำหนดนโยบาย แผนระยะยาว และกิจกรรมการดำเนินงานตลอดจนการกำกับดูแลและการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ ในด้านการบริหารและพัฒนาอาจารย์ คุณภาพอาจารย์ และผลที่เกิดกับอาจารย์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจณี ศิริอักษรสาสน์ (2556) เรื่องการประเมินการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปได้ว่า อาจารย์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์การสอน 2-6 ปี มีภาระงานสอนภาษาญี่ปุ่นเฉลี่ย 7-10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากภาระงานสอนอาจารย์ทำงานบริหารภายในมหาวิทยาลัยและงานอื่น ๆ เช่น เขียนตำรา และมีประสบการณ์ในการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. ด้านนักศึกษา

การที่รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านนักศึกษา ที่ประกอบไปด้วยการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา และวิธีการดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาแล้วเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และมีความขยันอดทนในการเรียน มีความซื่อสัตย์สุจริต การจัดระบบควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิชาการ และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษา พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าใหม่ก่อนเข้าเรียนในหลักสูตร และการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา อีกทั้งมีการสนับสนุนให้นักศึกษาเผยแพร่ผลงาน

ทางวิชาการในเวทีวิชาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารจัดการการดำเนินงาน
 ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย คณะ และสาขาก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อให้นักศึกษา
 ได้รับทราบระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับ
 ปริญญาตรี อีกทั้งการจัดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อเป็นการ
 ปูพื้นฐานและทบทวนความรู้เดิมของภาษาญี่ปุ่น และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษา
 ไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น) เพื่อให้นักศึกษา
 มีความสามารถ และมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้นในการใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วเหมือนกับเจ้าของ
 ภาษาเพราะการได้สนทนากับเจ้าของภาษาที่หลากหลายสำเนียง อีกทั้งการสนทนากับเจ้าของ
 ภาษาเป็นการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นที่นักศึกษาจะต้องมีความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้นด้วย ดังนั้น นักศึกษาจึงจะต้องมีความสามารถ
 ทั้งทางด้านภาษา และทางด้านวัฒนธรรม ถ้าหากนักศึกษาไม่มีความรู้ด้านวัฒนธรรมนั้นแล้วก็
 อาจจะทำให้เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาดก็เป็นได้ พร้อมทั้งมีการสนับสนุนส่งเสริมนักศึกษาใน
 การนำเสนอผลงานวิจัยในเวทีระดับมหาวิทยาลัยระดับชาติและนานาชาติ ดังแนวคิดหลักการ
 ของ อ้อมใจ วงษ์มณฑาทา (2555, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยทางอุดมศึกษาพบว่า
 มหาวิทยาลัยมีอิทธิพลมากที่สุดต่อชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย 4 ปี
 มหาวิทยาลัยจะมีส่วนที่จะช่วยในการพัฒนานักศึกษาให้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีเหตุผล
 มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่มีคุณธรรม วัยนี้เป็นช่วงที่สมองมีการพัฒนาสูงสุด จึงเป็นช่วง
 ที่มหาวิทยาลัยจะมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้นักศึกษาพัฒนา
 สูงสุด มหาวิทยาลัยจึงควรมีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาให้มากที่สุด เพื่อการเลือกใช้ได้
 อย่างเหมาะสมและทันเวลา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข,
 พัชรพร แก้วกฤษฎาวงศ์ และเผ่าสถาพร ดวงแก้ว (2560) เรื่องโครงการพัฒนาทักษะการฟังพูด
 ภาษาญี่ปุ่นโดยใช้โปรแกรมสไกป์ การสำรวจความคิดเห็นและการประเมินตนเอง
 ของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สรุปได้ว่านักศึกษาได้พูดคุยกับนักศึกษาญี่ปุ่นซึ่งอยู่ในวัย
 เดียวกันและเรียน ภาษาไทยเป็นวิชาเอกช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น
 ของตัวนักศึกษาเอง นักศึกษาได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่นอกชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 กับเจ้าของภาษา การสนทนากับเจ้าของภาษาเป็นการ สื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจึงจำเป็นต้อง
 มีความสามารถ ด้านภาษาและความรู้ความเข้าใจสังคมวัฒนธรรม ของผู้ใช้ภาษานั้นด้วย
 มิฉะนั้นอาจส่งผลให้การสื่อสารแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมไม่ราบรื่น ดังที่พบว่า แม้เป็นผู้เรียนที่มี
 ความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับสูงแต่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นสัญชาติอื่นมักใช้สำนวนคำสั่ง
 ภาษาญี่ปุ่นเนื่องจากยังขาดความเข้าใจวัฒนธรรมญี่ปุ่นอย่างถ่องแท้

4. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

การที่รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านกระบวนการเรียนการสอน ที่ประกอบไปด้วย การส่งเสริมการใช้วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการบูรณาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสม โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่การฝึกพูด ฝึกฟัง ฝึกอ่าน ฝึกเขียน ภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน และการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่นหรือชาติอื่นที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารจัดการการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตรงตามที่ได้เขียนไว้ในหลักสูตรโดยมีการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียง หรือการจัดการเป็นมัดคู่เทศก์ (จำลอง) ในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ ดังแนวคิดหลักการของ อภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 11-12) ให้ความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนที่ดีควรมีลักษณะ มีการเตรียมองค์ประกอบของการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การจัดเนื้อหาสาระการ จัดกิจกรรมรวมทั้งการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอันจะเป็นการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะทำให้ผู้เรียนเกิดการรู้แจ้ง คิดชอบ และประพฤติปฏิบัติดี พร้อมทั้งเกิดการเติบโตทุกด้านอย่างขึ้นบานและแจ่มใส มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาโดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา และควรให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตัวเอง หรือมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีและเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนเป็นการเรียนการสอนที่สร้างความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจจนจบกระบวนการเรียนในวิชานั้น ๆ และเป็นการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัย ได้รู้จักแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ ด้านวัตถุ เช่น สภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียน และสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน การให้ความรัก ความเมตตา เป็นการเรียนการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นของการเรียนที่ไม่สับสน มีความสอดคล้องและต่อเนื่อง

ของเนื้อหากันอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศา เบญจรัตน์านนท์ (2560) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เสียงสะท้อนจากผู้เรียนและผู้สอน สรุปได้ว่า ผู้เรียนและผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านรูปแบบและวิธีการสอนโดยภาพรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.84, ผู้สอน 3.63) การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และโดยส่วนใหญ่จะมีค่าเฉลี่ยในระดับมากเช่นเดียวกัน ในส่วนของการปรับเนื้อหาและวิธีการสอนตามระดับความสามารถของผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.82, ผู้สอน 3.09) และการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยสถานการณ์ เนื้อหา หรือกิจกรรมที่เร้าความสนใจผู้เรียน (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.75, ผู้สอน 3.10) การใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.94, ผู้สอน 3.27)

5. ด้านการวัดและประเมินผล

การที่รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านการวัดและประเมินผล ที่ประกอบไปด้วยการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม พร้อมทั้งการชี้แจงการใช้เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายอย่างชัดเจนแก่นักศึกษา เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาในรายวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีการดำเนินการจัดสอบด้วยการสอบข้อเขียนและสอบปฏิบัติตามเนื้อหาในรายวิชาที่เรียน ด้วยการจัดสอบข้อเขียนและภาคปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน การแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่กำหนดและโปร่งใส พร้อมทั้งมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการ การศึกษา เพราะเป็นกระบวนการในการตรวจสอบนักศึกษาได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลักมีการชี้แจงและสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผลที่มีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้ และการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล ดังแนวคิดหลักการของ ศิริพงศ์ พยอมแย้ม (2533, หน้า 23) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลที่ดี ควรจะมีลักษณะ ดังนี้ คือ มีความเชื่อถือได้สูง คือ ไม่ว่าจะวัดหรือประเมินผลกี่ครั้ง ลำดับความสำคัญของผู้เรียนนั้น ๆ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ความเที่ยงตรง สามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามจุดที่ต้องการมีอำนาจจำแนก คือ สามารถที่จะแยกออกได้ระหว่างผู้ที่เรียนเก่ง และผู้ที่เรียนอ่อนตามสภาพในการเรียนรู้จริง และมีความเป็นปรนัย คือ ความคงที่ในการวัด

และประเมินผล ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศา เบญจรัตน์านนท์ (2560) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี เสียงสะท้อนจากผู้เรียนและผู้สอน สรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมด้านการวัด และประเมินผลทั้งของผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย 3.92) และผู้สอน (ค่าเฉลี่ย 3.83) ที่อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการและรูปแบบการวัดผล และประเมินผล (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.81, ผู้สอน 2.00) และการกำหนดเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.94, ผู้สอน 4.80) การแจ้งผลการวัดผล และประเมินผลให้ผู้เรียนทราบ (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 3.91, ผู้สอน 4.50) รวมทั้งการวัดผล และประเมินผลระหว่างเรียนจากแบบฝึกหัดการทดสอบย่อย และการให้คะแนนชิ้นงาน (ค่าเฉลี่ยผู้เรียน 4.01, ผู้สอน 4.90)

6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

การที่รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย ราชภัฏ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ที่ประกอบไปด้วย การจัดหาครุภัณฑ์ การจัดห้องเรียน การจัด ห้องแลปภาษาและการจัดอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ที่ได้มาตรฐานที่เอื้ออำนวยต่อการ จัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น อีกทั้งมีการจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล หรือการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นเพื่อที่จะให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ถึงประวัติศาสตร์ชาติญี่ปุ่น และการจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับ ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัย และการจัด เจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหาร จัดการของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่องของการเรียนรู้ของนักศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่มีอาคารเรียน อุปกรณ์ในห้องเรียน พร้อมทั้ง เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบการสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความ สนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น และการจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่อาจารย์ และนักศึกษา ดังแนวคิดหลักการของ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2545, หน้า 9) ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดปัจจัยเกื้อหนุน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดหาครุภัณฑ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุ

อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และเสาะแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนักศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร สุวรรณพฤติ (2559) เรื่องการพัฒนารูปแบบการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า นักศึกษามีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาโดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ด้านที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ด้านการใช้สื่อการสอน เช่น ภาพประกอบ สื่อเสียงและวีดิทัศน์ที่มีความสมจริงและหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่ได้จากผลการวิจัยนี้ พัฒนาขึ้นจากสภาพและปัญหาที่เป็นอยู่ และจากวารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้หรือปรับปรุงในการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของสถาบันทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้จริง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านหลักสูตร

มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ในสาขาวิชาได้เข้าร่วมในการอบรมการจัดทำหลักสูตรโดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มาบรรยายหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้มีการจัดทำที่ถูกต้อง และมหาวิทยาลัยควรจัดให้มีผู้บริหารวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญเป็นผู้ให้ความรู้ หรือให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตรแก่สาขาวิชาได้

2. ด้านอาจารย์

มหาวิทยาลัยควรมีการคัดกรองบุคคลที่จะเข้ามาเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น โดยอาจารย์ผู้นั้นต้องมีผลการสอบวัดระดับความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นในระดับ N 2 ด้วย นอกจากนี้มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ได้กำหนดไว้ และความมุ่งมั่นของจิตวิญญาณในความเป็นครู นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาญี่ปุ่น

โดยเฉพาะมาเป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์

3. ด้านนักศึกษา

มหาวิทยาลัยควรมีการคัดกรองผู้ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นให้มีกฎเกณฑ์อย่างอื่นนอกจากการสัมภาษณ์ และควรจัดหรือสนับสนุนให้นักศึกษาได้ใช้ภาษาในสภาพจริงโดยผ่านสาขาวิชาและสนับสนุนทุนการศึกษาให้ไปศึกษาภาษา และวัฒนธรรมญี่ปุ่น ในประเทศญี่ปุ่น และมหาวิทยาลัยควรจัดหาแหล่งข้อมูลหรือสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าร่วมและได้สัมผัสกับคนญี่ปุ่น ทั้งในเรื่องภาษาและวัฒนธรรม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งด้านภาษา และวัฒนธรรม ก่อนนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

4. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีอบรม หรือเชิญวิทยากรที่มีความเก่งความชำนาญเกี่ยวกับด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยเฉพาะทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ มาเป็นวิทยากรในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความทันสมัยและจูงใจต่อผู้เรียน อีกทั้งมหาวิทยาลัยควรลดภาระด้านอื่นที่อาจารย์ไม่ควรจะดำเนินการปฏิบัติโดยให้ฝ่ายสนับสนุนเป็นฝ่ายปฏิบัติแทน

5. ด้านการวัดและประเมินผล

มหาวิทยาลัยควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผลโดยจัดให้เฉพาะอาจารย์ในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ด้ว้ยให้ทราบหลักการ และกระบวนการในการวัดและประเมินผลทั้งนี้ เพื่อให้อาจารย์ในสาขาวิชาได้เข้าใจในหลักการ และขั้นตอนในการวัด เพราะการวัดผลที่ดีจะเป็นฐานของการประเมินผลที่ดีด้วย

6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

มหาวิทยาลัยควรมีการสำรวจอย่างจริงจังเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเช่นเดียวกันในการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็ความแรงของอินเทอร์เน็ต การจัดหาอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการสอน แม้กระทั่งมุมพักผ่อนหย่อนใจของนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นโดยเป็นมุมพักผ่อนแบบเดิม ๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง และไม่มีความน่าสนใจที่อยากจะไปพักผ่อน ควรจัดมุมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้เกิดมุมพักผ่อนแบบมีชีวิต และเสริมสร้างปัญญาให้แก่นักศึกษา และบุคลากรหรือจัดมุมพักผ่อนในรูปแบบสวนญี่ปุ่น เป็นต้น อีกทั้งเอกสารตำราเกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่น ควรจัดให้มีความทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองของญี่ปุ่น รวมทั้งจัดงบประมาณเพื่อที่จะนำมาพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความผ่อนคลาย และเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อมหาวิทยาลัย

7. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้นำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 6 ด้าน ไปทดลองใช้ในภาคการศึกษาที่ 2/2562 ซึ่งมีการดำเนินงานในบางส่วนของรูปแบบไม่ครบทุกประเด็น ดังนั้นจึงควรให้มีการทดลองใช้เต็มรูปแบบของการบริหารจัดการในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่น ใน มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน
2. ควรศึกษาวิจัยการติดตามผล (Follow Up Study) การนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
3. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการบริหารจัดการการเรียนการสอน ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2546). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2543). **หลักสูตรและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2553). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์. (2544). **การวัดและประเมินผลทางภาษา**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- กิตานันท์ มลิทอง. (2543). **เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). **กระบวนการบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่งยง. (2543). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. ขอนแก่น: เสริมสุขพิมพ์.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). **การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2539). **รีอปรับระบบสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์จัดการความรู้เพื่อเสริมสร้าง**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เจแปนฟาวนด์เดชั่น. (2556). **สภาพปัจจุบันของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). **รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ศ., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). **ศิลปะการสอน เพื่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: วิพรินทร์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2558). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิพรินทร์.

- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). **เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ณัฐศักดิ์ จันทร์ผล. (2552). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเน้นการกระจายอำนาจ**. ปรินญาณิพนธ์ ปร.ต., มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.
- ดิษิตา รากะรินทร์. (2545). **การศึกษาแนวทางการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ทฤษฎ์ปัญญา. (2559). **ลักษณะการสอนที่ดีที่ครูทุกคนต้องมี**. สืบค้นเมื่อ 23 กันยายน 2560, จาก <http://www.stohn.ac.th>
- ทักษ์ อุดมรัตน์. (2557). **การศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ของประเทศในกลุ่มอาเซียนบวกสาม กรณีศึกษาประเทศมาเลเซีย**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทิตนา แหมมณี. (2546). **กระบวนการเรียนรู้: หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา**. **วารสารครุศาสตร์**, 30 (1), 35-49.
- ธนกร สุวรรณพฤติ. (2559). **การพัฒนารูปแบบการสอนกลยุทธ์การเรียนภาษาต่างประเทศของประเทศในกลุ่มอาเซียนบวกสาม กรณีศึกษาประเทศมาเลเซีย**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธวัช เต็มฉนวน. (2548). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกรมศิลปากร**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ต., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ดำรง บัวศรี. (2537). **ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา**. กรุงเทพฯ: ธนรัช.
- ดำรง บัวศรี. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นพ ศรีบุญนาถ. (2545). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพฯ: สุตรไฟศาล.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2548). **การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย**. นครปฐม: นิตินัย.
- นัยนา ชุมทรัพย์. (2536). **แนวทางพัฒนาคุณลักษณะครูเทศบาลเขตการศึกษา 11**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

- นิวัตร นาคะเวช. (2554). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ด., มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, ปทุมธานี.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. (2550). **การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอน**
แบบการจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้าง. วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (ม.ป.ป.). **การพัฒนาารูปแบบ.** สืบค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2561,
จาก <http://www.watpon.com/boonchom/development.pdf>
- บุญเชิด ชำนิศาสตร์. (2556). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษา**
ปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพฯ.
- บุญส่ง ศุภศิริรัตน์. (2551). **สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ
31 ธันวาคม 2560, จาก www.ntciap.com
- บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ. (2559). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซท.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2557). บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับการศึกษาเพื่อพัฒนาพลเมือง
ในระบบประชาธิปไตย. **วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์**, 1(1), 102-103.
- ประดิษฐ์ คุณรัตน์. (2539). **การวางแผนอาคารสถานที่.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประยงค์ เนาวบุต. (2545). **ภารกิจบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช .
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). **หลักการจัดการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรีชาติ ชมชื่น. (2555). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนที่มี**
ประสิทธิผลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ค.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโจน. (2535). **การบริหารวิชาการ.** กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมการศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ:
ศูนย์ส่งเสริมการศึกษา.
- พจณี ศิริอักษรสาสน์. (2556). การประเมินการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของ
พยาบาลในระดับปริญญาตรี. **วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร**, 18 (3), 1.

- พรเทพ เจิมขุนทด. (2556). การศึกษาการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พรพนา อรรถจนโรจน์. (2528). การสำรวจแนวบทบาททนิสิตนักศึกษาตามการรับรู้ของ
นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยระบบจำกัด. วิทยานิพนธ์ ศ.ม., จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พระธรรมโกศาจารย์ (เงื่อม อินทปัญโญ). (2529). **ธรรมสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2528). **พุทธธรรม** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พระมหาสนอง ปัจโจปกारी. (2555). เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา. นนทบุรี: สัมปชัญญะ.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558. (13 พฤศจิกายน
2558). **ราชกิจจานุเบกษา**. 132(297ง). หน้า 3-9.
- พัชรพร รัตนวิโรภาส. (2555). **สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน รายวิชา
ENG321 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พัชรี สอนแก้ว. (2536). **จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- พิจิตรา ที่สุกะ. (2556). **การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการ
พัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, นครปฐม.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2548). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏ
พระนคร.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2555). **การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). **การพัฒนา รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัด
การศึกษาในตรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.,
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- เพ็ญวารี วิจิตรเวชไพศาล, สุวิมล นภาพ่องกุล และลัดดา ชัยศักดิ์เลิศ. (2559). ความแตกต่าง
ของกลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ. **วารสารวิจัยราชชมงคล
กรุงเทพ**, 10(2), 93-106.

- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2524). **การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2543). **จำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2558). **การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). **การประเมินผลการเรียน**. กรุงเทพฯ: ทรัพย์วิสุทธิ.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. (2559). **ข่าวประกันคุณภาพ การศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.qa.kmutnb.ac.th>
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2560). **การบริหารการจัดการเรียนการสอน**. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2560, จาก <http://www.google.co.th>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2563). **ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2563, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (2559). **คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ประจำปี การศึกษา 2559**. นนทบุรี: ภาพพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2559). **การพัฒนานักศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2560, จาก <http://www.huso.vru.ac.th>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. (2559). **งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.srru.ac.th>
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (2545). **คู่มือประกันคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 9-12** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มานิต บุญประเสริฐ. (2546). **รายงานวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการ มาเลเซีย**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มีคิลป์ ชินภักดี. (2555). **การพัฒนารูปแบบการบริหารการปฏิรูปการศึกษาสำหรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- ไมตรี บุญทศ. (2554). **การพัฒนาารูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ ค.ศ., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2530). **ความเป็นครู.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เยาวลักษณ์ อภิชาติวัลลภ, ศรีปัญญา ใจใหญ่, สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร, ศศิ จังสถิตกุล, ศุภฎี อายุวัฒน์ และปทุมรัตน์ ต่ดวงศ์. (2549). **การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- โยะโกะ คะโนะเมะ และคะนะโกะ โยะชิมิเนะ. (2558). **ความเชื่อต่อครูผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่น: ผลสำรวจจากแบบสอบถามของผู้เรียนและบริษัทย่อยของญี่ปุ่น.** **วารสารญี่ปุ่นศึกษา, 32(1), 15–32.**
- รัตน์ะ บั้วสนธ์. (2552). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา.** กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (13 พฤศจิกายน 2558). (2558). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558.** สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2560, จาก th.m.wikipedia.org
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). **พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน.** กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ. (2539). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- วรรณวดี ม้าลำพอง. (2525). **การประเมินผลการเรียนการสอนระดับอนุบาลศึกษา.** เชียงใหม่: วิทยาลัยครูเชียงใหม่.
- วรารุช วงษ์ประภารัตน์. (2549). **รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระบบสองภาษาในประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา. (2543). **ลักษณะทางธรรมชาติของผู้เรียนอุดมศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา. (2544). **การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2553). **การพัฒนาารูปแบบ.** สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2560, จาก www.tci-thaijo.org

วาสนา ประมวลพจนานุกรม, จริยา หนังสือนานาชาติ และอารมณ์ บางเจริญพรพงศ์. (2542).

**รายงานการวิจัยเอกสารเรื่อง ระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียน
ระดับอุดมศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.**
กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2560). การศึกษาภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ
25 พฤศจิกายน 2560, จาก th.m.wikipedia.org

วิชญาภา เมธีวรรณ. (2557). **รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เชิงพุทธของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง ๒. พุทธศาสตร์คุณูปการบัณฑิต พ.ศ.,
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.**

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). **นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้สู่การเป็นพลเมือง.** กรุงเทพฯ:
อาร์แอนด์ปรินท์.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย, ฉลอง ทับศรี, ลัดดา ศุขปรีดี, มนตรี แยมกลีกร, อนงค์ วิเศษณ์สุวรรณ,
สุจินดา ม่วงมี และคณะ. (2549). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียน
การสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 17(2), 105-106.

วินส จันทะวงษ์ศรี. (2556). **การศึกษาเปรียบเทียบข้อผิดพลาดในการใช้คำช่วย “wa”
และ “ga” ตามรูปแบบไวยากรณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏ.** วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

วุฒิไกร จำปาทอง. (ม.ป.ป.). **การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรความสำคัญและจุดเริ่มต้น
แห่งความสำเร็จขององค์กร.** สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2559, จาก
<http://www.op.mahidol.ac.th>

ศดรรัตน์ ทิพย์ผ่อง. (2557). **รูปแบบการบริหารจัดการและกลไกการบริหารเพื่อการ
ดำเนินงานตามแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ สำหรับสาขาวิชาคหกรรม
ศาสตร์.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ศิริพงศ์ พยอมรัมย์. (2533). **การเลือกและการใช้สื่อการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.

ศิริพันธ์ บำรุงทรัพย์. (2539). **การศึกษาสำรวจบทบาทของนักศึกษาตามการรับรู้ของ
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.** วิทยานิพนธ์ ศ.ม., จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). **การบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ไทศาลศิลป์การพิมพ์.

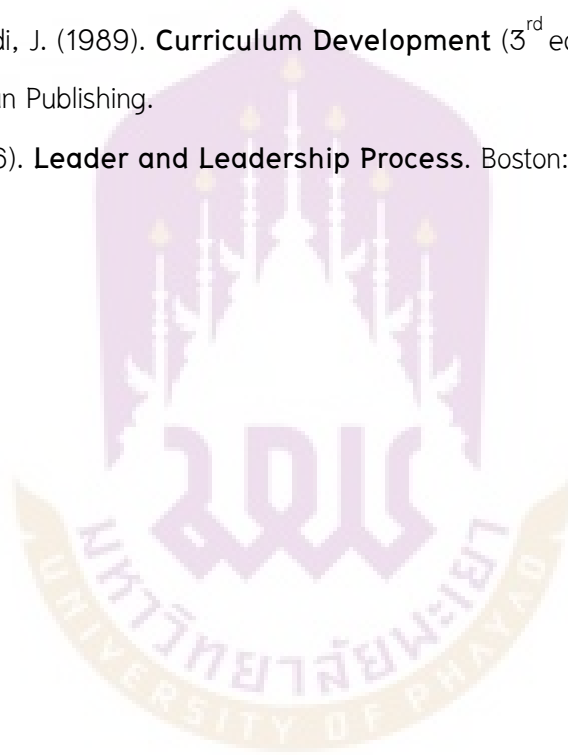
- สังัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สกลไส อัครวิไล. (2524). **การพัฒนาอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด แก้วสนธิ. (2522). **“ความมุ่งหวังด้านการพัฒนาอาจารย์ของผู้บริหาร” รายงานการสัมมนาเพื่อวางแผนในการดำเนินการพัฒนาอาจารย์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2542). **หลักการสอน**. อุตรธานี: สถาบันราชภัฏอุตรธานี.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2541). **เทคนิคการสอนแนวใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมพร โกมารทัต. (2548). **การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาที่สอง ระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สมพร โกมารทัต. (2555). **รูปแบบการจัดโปรแกรมภาษาญี่ปุ่นระดับอุดมศึกษาเพื่อทำธุรกิจ**. ดุษฎีนิพนธ์ ศษ.ต., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตพอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2543). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2538). **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2**. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, พัชรพร แก้วกฤษฎาวงศ์ และเผ่าสถาพร ดวงแก้ว. (2560). **โครงการพัฒนาทักษะการฟังพูดภาษาญี่ปุ่นโดยใช้โปรแกรมสไกป์: การสำรวจความคิดเห็นและการประเมินตนเองของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ**. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, 36(2), 38-54.

- สุदारัตน์ ดำรงค์ศรี. (2555). **การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุदारัตน์ สารสว่าง. (2558). **การบริหารงานวิชาการอุดมศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.google.co.th>
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). **การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวัฒนา เอี่ยมมอรพรรณ. (2548). **การเรียนการสอนปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- หรรษา เศรษฐบุปผา. (2559). **การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (INTEGRATED E-LEARNING COURSE) สำหรับนักศึกษาพยาบาลในระดับปริญญาตรี**. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(3), 1.
- อดิศา เตียว. (2550). **การจัดการเรียนการสอนทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษแบบขั้นภาคฤดูร้อน**. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อดิศา เบญจรัตน์านนท์. (2560). **การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพื้นฐานมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี: เสี่ยงสะท้อนจากผู้เรียนและผู้สอน**. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 18(2), 293-305.
- อมรรัตน์ ภิญโญนนตพงษ์. (2546). **การพัฒนาารูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านการเรียนการสอนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2559, จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/browse?type=author&valu>
- อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และอมรรัตน์ ภิญโญนนตพงษ์. (2550). **รายงานการวิจัยเรื่องประเมินผลการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัจฉรา วัฒนาณรงค์. (2542). **การพัฒนาอาจารย์**. สารานุกรมศึกษาศาสตร์, 1(17), 57.
- อัจฉรา วัฒนาณรงค์. (2545). **สรุปคำบรรยายวิชา อข 661 สัมมนาปัญหาด้านวิชาการในระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อัจฉรา อังตระกูล. (2552). **ปัญหาการศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกของมหาวิทยาลัย
ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ อ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- อัมเรศ เนตาลีทธิ. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับ
มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมฤชยุทธ ชูศรี. (2553). **การใช้ภาษาญี่ปุ่นในการบรรยายโดยผู้สอนชาวไทย:
กรณีศึกษาการสอนวิชาเนื้อหาระดับกลาง-สูง ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
วารสารไทย-ญี่ปุ่น, 9, 58-63.**
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อำนาจ เลิศชัยนดี. (2535). **การประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ: อำนวยการพิมพ์.
- อินทรีรา บุญยาทร. (2542). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน. (2544). **วิธีทำการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
อุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Ashworth , A. and Harvey, R. C. (1994). **Assessing in Future and Higher
Education**. London: Jessica Kingsley Publisher.
- Brown, W. B. and Moberg, D. J. (1980). **Organization Theory and Management:
A Macro Approach**. New York: John Wiley and Sons.
- Chester, I. (1966). **Orgaization and Management**. Cambridge, Mass:
Harvard University Press.
- Ebel, R. L. and Frisbie, D. A. (1986). **Essentials of Educational Measurement**.
New Jersey: Perntice-Hall.
- Gove, P. B. (1965). **Educational Psychology**. New York: Harcourt Brace Jevanoich.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed.). New York: Mcgraw-Hill.
- Ivancevich, J. H. others. (1989). **Management: Principles and Functions** (4th ed.).
Boston: MA Richard D.
- Kerlinger, F. N. (1973). **Foundations of behavioral research**. (2nd ed.) New York: Holt,
Rienhart & Winston.

- Keevers, P. J. (1988). **“Model and Model Building” Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook**. Oxford: Pergamon Press.
- King, P. M. and Fields, A. L. (1980). “A Framework for Student Development: From Student Development Goals to Education Opportunity Practice.” **Journal of College Student Personnel**, 21, 174–182.
- Neol, M. M, Duncan, D. N., Bernard, N. C. and John, F. R. (2002). **Developing a learning environment that encourages deep learning outcomes. Paper presented at the Learning Communities and Assessment Cultures Conference organized by the the EARLI Special Interest Group on Assessment And Evaluation**. London: University of Northumbria.
- Neol, M. M., Duncan, D. N. (2009). **How to use (five) curriculum design principles to align authentic learning environments, assessment, students’ approaches to thinking and learning outcomes, Assessment & Evaluation in Higher Education**, 34(5), 565–777.
- Monroe, D. (1977). **Teachers caught in the action : Professional development that matters**. New York: Teachers College Press.
- Onnstein, A. C. and Hunkins, F. P. (2004). **Curriculum foundations, principles and issues** (3rd ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Owlia, M. S. and Elaine, M. A. (1996). “A Farmework For The Dimensions Of Quality in Higher Education” **Quality Assurance in Education**, 4(2), 12–20.
- Patrick, W. J. and Stanley, E. C. (1998). Teaching and Research Quality Indicators and the Shaping of Higher Education. **Research in Higher Education**, 5(8), 120–121.
- Ramsden, P. (1993). **Learning to Teach in Higher Education**. London: Routedge.
- Rodgers. (1980). **Admimistration and leadership in Student affairs**. Muncie: Accclerated Development.
- Sax, G. (1989). **Principles of Educational and Psychological Measurement and Evaluation**. (3rd ed.). United States: Wadsworth Publishing.

- Sparks, G. M. and Joanne, M. S. (1983). Synthesis of Research of Staff Development for Effective Teaching. **Educational Leadership**, 41(2), 65–72.
- Taba, H. (1962). **Curriculum Development Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace and World.
- Tyler, R. W. (1971). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago: University of Chicago Press.
- Wiersma, W. and Jurs, S. G. (1990). **Educational Measurement and Testing**. (2nd ed.). Massachusetts: A Division of Simon & Shuster.
- Wiles, J. and Bondi, J. (1989). **Curriculum Development** (3rd ed.). New York: Macmillan Publishing.
- Willer, R. H. (1986). **Leader and Leadership Process**. Boston: Irwin/McGr.

ภาควิชา

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยการพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชื่อ - สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงาน/สังกัด
1. รศ.ดร.ณัฐริรา ทับทิม	Languages and Societies Course OSAKA University (Japan)	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม
2. รศ.ดร.รชพร จันทร์สว่าง	Ph.D. (Tourism) Sheffield Hallam University	อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยา การจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. รศ.ดร.มารุต พัฒผล	กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนา หลักสูตร)มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	หัวหน้าสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา หลักสูตร มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผศ.ดร.บุญจันทร์ สีสันต์	กศ.ด. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
5. ผศ.ดร.โสภา มะสินารี	Japanese Linguistics Reitaku University (Japan)	หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับอาจารย์)

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินงาน
และปัญหาการจัดดำเนินการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านต่าง ๆ
ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร จำนวน 17 ข้อ 2) ด้านอาจารย์ จำนวน 16 ข้อ 3) ด้านนักศึกษา จำนวน
13 ข้อ 4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ 5) ด้านการวัดและประเมินผล
จำนวน 11 ข้อ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำนวน 11 ข้อ

2. ผู้ศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอน
และทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหาร
จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่าน
ในครั้งนี้อย่างดีและขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏตามความคิดเห็น/ความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ค่าน้ำหนักของคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการจัดดำเนินงาน / มีปัญหาการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการจัดดำเนินงาน / มีปัญหาการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการจัดดำเนินงาน / มีปัญหาการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการจัดดำเนินงาน / มีปัญหาการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ามีการจัดดำเนินงาน / มีปัญหาการจัดดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินงาน และปัญหาการจัดดำเนินการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับการจัดดำเนินงาน					ระดับปัญหาการจัดดำเนินงาน				
	มาก	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มาก	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (ต่อ)										
6. การจัดสร้างห้องแลปภาษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น										
7. การจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ										
8. การจัดหัตถ์คำภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ										
9. การจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น										
10. การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัย										
11. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา										

ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (แบบสอบถามสำหรับอาจารย์)

ด้านหลักสูตร	IOC
1. การจัดทำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พ.ศ. 2558	1.00
2. การจัดทำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552 ครอบคลุมพัฒนานักศึกษา 5 ด้าน (ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ)	1.00
3. ในการพัฒนาหลักสูตรมีการดำเนินการวิพากษ์หลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการสอนภาษาญี่ปุ่น/ผู้ที่ เป็นหัวหน้างานที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานที่ประกอบการ	0.80
4. การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และหลักสูตรเดิม เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานในปัจจุบัน	1.00
5. การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นตามเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ทั้งด้านการกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1.00
6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นทุกคนมีวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าหรือมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์	1.00
7. อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นทุกคนมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	1.00
8. อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นที่เข้าปฏิบัติงานหลังประกาศเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ทุกคน มีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษ	0.80
9. การดำเนินการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรายวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.00
10. การจัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระในรายวิชาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อายุ วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน	1.00
11. การจัดทำแผนการประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรในการพัฒนาหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง	1.00
12. การแต่งตั้งประธานและคณะกรรมการที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น	1.00
13. การพิจารณาถ่วงดุลของหลักสูตรโดยคณะกรรมการระดับคณะ คณะกรรมการวิชาการมหาวิทยาลัย หรือสถาบัน หรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่พิจารณา	1.00
14. การกำหนดมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลในการผลิตบัณฑิต	1.00
15. การศึกษาและเปรียบเทียบหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นของสถาบันอื่นในการนำมาพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	1.00
16. การทำวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นเป็นระยะ ๆ ทุก 3-5 ปี	1.00

ด้านหลักสูตร (ต่อ)	IOC
17. การประเมินหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นมีการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ นักศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต	1.00
ด้านอาจารย์	IOC
1. การสรรหาอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด	1.00
2. การเปิดรับสมัครอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นผ่านการประกาศและช่องทางประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายของมหาวิทยาลัย และตามสื่อภายนอกต่าง ๆ	1.00
3. การกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ.	0.80
4. การคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นและมีประสบการณ์ในการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
5. การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถในการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	1.00
6. การปฐมนิเทศอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่เพื่อให้มีความเข้าใจต่อระบบการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน	1.00
7. การจัดอาจารย์ที่เลี้ยงในกรณีที่อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นเข้ามาปฏิบัติงานใหม่	1.00
8. การดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพ	1.00
9. การอํารักษาไว้ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถและมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	1.00
10. ผู้บริหารมีการเอาใจใส่ดูแลอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทั้งในด้านการจูงใจและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	1.00
11. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนให้มีความรู้ทางการศึกษาสูงขึ้น	1.00
12. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำผลงานทางวิชาการ เช่น การวิจัย การเขียนบทความทางวิชาการ ฯลฯ	1.00
13. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	1.00
14. การสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการและหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในประเทศและต่างประเทศ	1.00
15. การส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนได้ศึกษาดูงานต่างประเทศด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
16. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นเพื่อจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	1.00
ด้านนักศึกษา	IOC
1. การกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นที่มีความสนใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น	1.00
2. การดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่เข้ามาเรียนภาษาญี่ปุ่นมีความเหมาะสม	1.00
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	1.00
4. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	1.00
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ	1.00
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีความขยันและอดทนในการเรียน	1.00
7. การพัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์สุจริต	1.00

ด้านนักศึกษา (ต่อ)	IOC
8. การจัดระบบควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษา	1.00
9. การเสริมสร้างทักษะ การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษา	1.00
10. การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าใหม่ก่อนเรียนในหลักสูตร	1.00
11. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	1.00
12. การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา	1.00
13. การสนับสนุนให้นักศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในเวทีวิชาการ	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. การส่งเสริมการใช้วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	1.00
2. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยมีการบูรณาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ	1.00
3. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	1.00
4. การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสม	1.00
5. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม	1.00
6. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
7. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกฟังภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
8. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกอ่านเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
9. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกเขียนเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
10. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่นหรือชาติอื่นที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้	0.80
ด้านการวัดและประเมินผล	IOC
1. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม	1.00
2. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน	1.00
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนแก่นักศึกษา	1.00
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	1.00
5. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	1.00
6. การวิเคราะห์ข้อสอบหรือคัดเลือกข้อสอบของผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชา	1.00
7. การดำเนินการจัดสอบด้วยการสอบข้อเขียนและสอบปฏิบัติตามเนื้อหาในรายวิชาที่เรียน	1.00
8. การดำเนินการจัดการสอบข้อเขียนและภาคปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน	1.00
9. การแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่กำหนด	1.00
10. การดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โปร่งใส	1.00
11. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. การจัดหาอาคารสถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การจัดห้องเรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (ต่อ)	IOC
3. การจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นที่มีหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น วารสารภาษาญี่ปุ่น วรรณกรรมภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลพร้อมทั้งฝึกทักษะในด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
4. การจัดอุปกรณ์ด้านไอทีที่สมบูรณ์แบบประจำห้องเรียนและอยู่สภาพการใช้งานได้	1.00
5. การดำเนินการจัดห้องญี่ปุ่นศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่จะให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ ชาติญี่ปุ่น	1.00
6. การจัดสร้างห้องแล็บภาษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	0.80
7. การจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	1.00
8. การจัดหาบัตรคำภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ	1.00
9. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการ จัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
10. การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความทันสมัยพอ	1.00
11. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยบริการแก่นักศึกษาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น	0.80

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการบริหารเท่ากับ .96 ส่วนปัญหาการบริหารมีค่าเท่ากับ .94

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับนักศึกษา)

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำข้อมูลผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านนักศึกษา จำนวน 13 ข้อ 2) ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 11 ข้อ 4) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำนวน 11 ข้อ

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือนักศึกษาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น และจะไม่มีการเผยแพร่ต่อการศึกษาของนักศึกษาแต่อย่างใด

ผู้วิจัยขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขุภีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและปัญหาการจัด ดำเนินการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับการจัดดำเนินงาน					ระดับปัญหาการจัดดำเนินงาน				
	มาก	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มาก	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)										
5. การวิเคราะห์ข้อสอบหรือคัดเลือกข้อสอบของผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชา										
6. การดำเนินการจัดสอบด้วยการสอบข้อเขียนและสอบปฏิบัติตามเนื้อหาในรายวิชาที่เรียน										
7. การดำเนินการจัดการสอบข้อเขียนและภาคปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน										
9. การแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่กำหนด										
10. การดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ย่างโปร่งใส										
11. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง										
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน										
1. การจัดหาอาคารสถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น										
2. การจัดห้องเรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น										
3. การจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นที่มีหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น วารสารภาษาญี่ปุ่น วรรณกรรมภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลพร้อมทั้งฝึกทักษะในด้านภาษาญี่ปุ่น										
4. การจัดอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ประจำห้องเรียนและอยู่สภาพการใช้งานได้										
5. การดำเนินการจัดห้องญี่ปุ่นศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่จะให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ชาติญี่ปุ่น										
6. การจัดสร้างห้องแลปภาษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น										
7. การจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ										
8. การจัดหาบัตรคำภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ										
9. การจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น										
10. การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัย										
11. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา										

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา)

ด้านนักศึกษา	IOC
1. การกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่นที่มีความสนใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น	1.00
2. การดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่เข้ามาเรียนภาษาญี่ปุ่นมีความเหมาะสม	1.00
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน	1.00
4. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	1.00
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ	1.00
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีความขยันและอดทนในการเรียน	1.00
7. การพัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์สุจริต	1.00
8. การจัดระบบควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษา	1.00
9. การเสริมสร้างทักษะ การเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 แก่นักศึกษา	1.00
10. การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าใหม่ก่อนเรียนในหลักสูตร	1.00
11. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	1.00
12. การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา	1.00
13. การสนับสนุนให้นักศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในเวทีวิชาการ	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. การส่งเสริมการใช้วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่มีประสิทธิภาพ	1.00
2. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยมีการบูรณาการส่วนต่างๆ อย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ	1.00
3. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	1.00
4. การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสม	1.00
5. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม	1.00
6. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
7. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกฟังภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
8. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกอ่านเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
9. การจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการฝึกเขียนเนื้อเรื่องภาษาญี่ปุ่นตามโครงสร้างเกี่ยวกับไวยากรณ์ที่เรียน	1.00
10. การจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาชาวไทยและชาวญี่ปุ่นหรือชาติอื่นที่สามารถพูดภาษาญี่ปุ่นได้	0.80
ด้านการวัดและประเมินผล	IOC
1. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม	1.00
2. การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน	1.00
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจนแก่นักศึกษา	1.00
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	1.00

ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)	IOC
5. การใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่หลากหลายทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	1.00
6. การวิเคราะห์ข้อสอบหรือคัดเลือกข้อสอบของผู้รับผิดชอบแต่ละรายวิชา	1.00
7. การดำเนินการจัดสอบด้วยการสอบข้อเขียนและสอบปฏิบัติตามเนื้อหาในรายวิชาที่เรียน	1.00
8. การดำเนินการจัดการสอบข้อเขียนและภาคปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน	1.00
9. การแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่กำหนด	1.00
10. การดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างไร้ประนีประนอม	1.00
11. การเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. การจัดหาอาคารสถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การจัดห้องเรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
3. การจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่นที่มีหนังสือเรียนภาษาญี่ปุ่น วารสารภาษาญี่ปุ่น วารณกรรมภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลพร้อมทั้งฝึกทักษะในด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
4. การจัดอุปกรณ์ด้านโสตทัศนูปกรณ์ประจำห้องเรียนและอยู่สภาพการใช้งานได้	1.00
5. การดำเนินการจัดห้องญี่ปุ่นศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นที่จะให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ชาติญี่ปุ่น	1.00
6. การจัดสร้างห้องแลปภาษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	0.80
7. การจัดห้องฉายภาพยนตร์ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาษาที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	1.00
8. การจัดหาบัตรคำภาษาญี่ปุ่นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างเพียงพอ	1.00
9. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อนิตยสารภาษาญี่ปุ่นทั้งรายเดือน/รายสัปดาห์ และจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
10. การจัดสื่อออนไลน์เกี่ยวกับภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมีความทันสมัยพอ	1.00
11. การจัดทำเจ้าหน้าที่ไว้คอยบริการแก่นักศึกษาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น	0.80

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพการบริหารมีค่าเท่ากับ .95 ส่วนปัญหาการบริหารมีค่าเท่ากับ .92

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
(สำหรับผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น)

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหา
การดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำข้อมูลผลการวิจัย
ไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและปัญหา
การดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านต่าง ๆ ดังนี้
1) ด้านหลักสูตร จำนวน 8 ข้อ 2) ด้านอาจารย์ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านนักศึกษา จำนวน 7 ข้อ
4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ 5) ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ
6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำนวน 5 ข้อ

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้สัมภาษณ์ทุกประเด็นตามความเป็นจริง
ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์จะนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบต่อท่าน
แต่อย่างใด

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในหัวข้อต่อไปนี้

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านหลักสูตร มีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี 2552
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหลักสูตร ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และประธานหลักสูตร
3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร
4. การพิจารณากลับกรองหลักสูตร
5. การจัดรายวิชาและการคัดเลือกเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
6. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร
7. การจัดทำวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร
8. การประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านอาจารย์มีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การสรรหาและการคัดเลือกอาจารย์ที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตร
2. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
3. การธำรงรักษาอาจารย์ที่มีคุณภาพไว้
4. การสนับสนุนให้อาจารย์มีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น
5. การส่งเสริมให้อาจารย์ทำผลงานทางวิชาการ และเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

6. การส่งเสริมให้อาจารย์ได้ศึกษาดูงานในต่างประเทศ และหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติ

7. การส่งเสริมให้อาจารย์ได้รับทุนวิจัยในต่างประเทศ/และในประเทศ

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านนักศึกษาที่มีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น
2. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
4. การพัฒนานักศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านภาษาญี่ปุ่น
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทั้งในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

และนานาชาติ

7. การพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านกระบวนการเรียนการสอนมีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
2. การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่

ที่มีอยู่

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านการวัดและประเมินผลมีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

การศึกษาแห่งชาติ

2. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่ชัดเจน

3. การชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแก่นักศึกษา

4. การใช้เครื่องมือการวัดผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา
รายวิชา

5. การตัดเกรดผลการเรียนที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

6. การกำกับให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

**ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏด้านปัจจัยเกื้อหนุนมีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงาน
ในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร**

1. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อม
ทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ

2. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อม
ของอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ ฯลฯ

3. การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ wifi ฯลฯ

4. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน
ภาษาญี่ปุ่น

5. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา

**ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์การพัฒนาแบบการบริหาร
จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำหรับผู้บริหาร และ
อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น)**

ด้านหลักสูตร	IOC
1. การพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552	1.00
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหลักสูตร ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และประธานหลักสูตร	1.00
3. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร	1.00
4. การพิจารณาถ่วงน้ำหนักของหลักสูตร	1.00
5. การจัดรายวิชาและการคัดเลือกเนื้อหาสาระในรายวิชาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.00
6. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร	1.00
7. การจัดทำวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร	1.00
8. การประเมินหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม	1.00
ด้านอาจารย์	IOC
1. การสรรหาและการคัดเลือกอาจารย์ที่สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของสถาบัน และของหลักสูตร	1.00
2. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์	0.80
3. การอำนวยการรักษาอาจารย์ที่มีคุณภาพไว้	1.00
4. การสนับสนุนให้อาจารย์มีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น	1.00
5. การส่งเสริมให้อาจารย์ทำผลงานทางวิชาการ และเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	1.00
6. การส่งเสริมให้อาจารย์ได้ศึกษาดูงานในต่างประเทศ และหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติ	1.00
7. การส่งเสริมให้อาจารย์ได้รับทุนวิจัยในต่างประเทศ/และในประเทศ	1.00
ด้านนักศึกษา	IOC
1. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา	1.00
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	1.00
4. การพัฒนานักศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	1.00
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทั้งในเวทีระดับชาติและนานาชาติ	0.80
7. การพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. การกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	1.00
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	1.00
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	1.00
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่	1.00

ด้านการวัดและประเมินผล	IOC
1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ	1.00
2. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอนภาษาญี่ปุ่นที่ชัดเจน	1.00
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้การสอนภาษาญี่ปุ่นแก่นักศึกษา	1.00
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหารายวิชา	1.00
5. การตัดเกรดผลการเรียนที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	1.00
6. การกำกับให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ	1.00
2. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ ฯลฯ	1.00
3. การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ wifi ฯลฯ	1.00
4. การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
5. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา	0.80

ภาคผนวก จ แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
(สำหรับนักศึกษา)

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัญหา
การดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำข้อมูลผลการวิจัย
ไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทาลัย
ราชภัฏ

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและปัญหา
การดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านต่าง ๆ ดังนี้
1) ด้านนักศึกษา จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ 3) ด้านการ
วัดและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ 4) ด้านปัจจัยเกื้อหนุนจำนวน 5 ข้อ

3. วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษาให้สัมภาษณ์ทุกประเด็นตามความเป็นจริง
ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์จะนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบต่อ
การศึกษาของนักศึกษาแต่อย่างใด

ผู้ศึกษาขอขอบคุณในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. นักศึกษาศาสาวิชาภาษาญี่ปุ่น ชั้นปีที่.....
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏ.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาศาสาวิชาภาษาญี่ปุ่นเกี่ยวกับสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในหัวข้อต่อไปนี้

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านศึกษามีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น
2. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
4. การพัฒนานักศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านภาษาญี่ปุ่น
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทั้งในเวทีระดับชาติและนานาชาติ
7. การพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏด้านกระบวนการเรียนการสอนมีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1. การกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
2. การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากร

ที่มีอยู่

**ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏด้านการวัดและประเมินผลมีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการ
จัดดำเนินงานในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร**

1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
การศึกษาแห่งชาติ
2. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
ที่ชัดเจน
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแก่นักศึกษา
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหา
รายวิชา
5. การตัดเกรดผลการเรียนที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
6. การกำกับให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

**ท่านคิดว่าการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏด้านปัจจัยเกื้อหนุนมีสภาพการจัดดำเนินงานและปัญหาการจัดดำเนินงาน
ในประเด็นต่อไปนี้อย่างไร**

1. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อม
ทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ
2. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อม
ของอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ ฯลฯ
3. การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi ฯลฯ
4. การจัดซื้ออุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
5. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา

**ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์การพัฒนารูปแบบการบริหาร
จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำหรับนักศึกษา)**

ด้านนักศึกษา	IOC
1. การคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา	1.00
3. การพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย	1.00
4. การพัฒนานักศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน	1.00
5. การพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
6. การพัฒนานักศึกษาให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ	1.00
7. การพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. การกำกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	1.00
3. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	1.00
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้สื่อการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ	1.00
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีอยู่	1.00
ด้านการวัดและประเมินผล	IOC
1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ	1.00
2. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นที่ชัดเจน	1.00
3. การชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นแก่นักศึกษา	1.00
4. การใช้เครื่องมือการวัดผลที่มีความเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหารายวิชา	1.00
5. การตัดเกรดผลการเรียนที่สะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	1.00
6. การกำกับให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ	1.00
2. ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ ฯลฯ	1.00
3. การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ wifi ฯลฯ	1.00
4. การจัดซื้ออุปกรณ์และสื่อที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น	1.00
5. การจัดเจ้าหน้าที่ไว้ให้บริการเกี่ยวกับด้านเอกสารทั่วไปแก่นักศึกษา	1.00

ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและด้านภาษาญี่ปุ่นในการสนทนากลุ่ม
(Focus Group)

ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงาน/สังกัด
1. ดร.สมศักดิ์ เอี่ยมคงลี	กศ.ด. (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	รองอธิการบดีวางแผน และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. ผศ.ดร.โสภา มะลีนาวิ	Ph.D. Japanese Linguistics Reitaku University (Japan)	หัวหน้าภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร
3. ผศ.ดร.วินัย จามรสุนทรียา	อ.ด.(วรรณคดีและวรรณคดี เปรียบเทียบ)จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	ประธานหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
4. ดร.ธวัช คำทองทิพย์	Ph.D. Japanese Language and Culture OSAKA University (Japan)	ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทระเกษม
5. อาจารย์ชญาณนุตร์ บุญพระเกษ	M.A. (Japanese Applied Linguistics) Monash University Australia	ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
6. อาจารย์อรอนงค์ โรงรักษา	ศศ.ม.(ญี่ปุ่นศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร	ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
7. ผศ.สุนิศา ธรรมมาวิวัฒน์	อ.ม. (ภาษาและวรรณคดี ญี่ปุ่น) จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี
8. ผศ.เปรมวดี ณ นครพนม	ศศ.ม.(ญี่ปุ่นศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนสุนันทา

ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงาน/สังกัด
9. ผศ.พรทิพย์ นิธิธนะวิวัฒน์	ศศ.ม.(ญี่ปุ่นศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษา วัฒนธรรมเอเชียตะวันออก คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
10. อาจารย์อภิชาติ คานนิม	ศศ.ม.(ญี่ปุ่นศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ภาคผนวก ข ประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่มเมื่อ วันพุธ ที่ 29 พฤษภาคม 2562 เวลา
9.00–12.00 น. ณ ห้อง ประชุมจันทร์เจ้าชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชชนนครินทร์ โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้ จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้บริหารระดับ
รองอธิการบดี จำนวน 1 คน ประธานสาขาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอนวิชา
ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม
แบบจัดบันทึกการสนทนากลุ่ม และเครื่องบันทึกเสียง โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่ม
ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 การพัฒนาหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้การ
ประกันคุณภาพหลักสูตร

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.4 การคัดเลือกเนื้อหาสาระ การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1.5 การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล

1.6 การประเมินหลักสูตรให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. ด้านอาจารย์

2.1 การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์

2.2 การพัฒนาอาจารย์

2.3 การธำรงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ที่มีคุณวุฒิความรู้ความสามารถ และทักษะ

ด้านต่าง ๆ

2.4 การสนับสนุนให้อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้น

2.5 การสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

3. ด้านนักศึกษา

3.1 การคัดเลือกนักศึกษา

3.2 การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการศึกษาเล่าเรียน

พร้อมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

3.3 การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความขยันและอดทน มีความซื่อสัตย์สุจริต

4. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

4.1 วิธีการหรือกลวิธีในการจัดการการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2 วิธีการในการจัดการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมตามหลักการทางวิชาการทั้งผู้เรียน ผู้สอน สื่อ

4.3 รูปแบบวิธีการสอนอย่างมีศิลปการสอน

5. ด้านการวัดและประเมินผล

5.1 การใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาที่เหมาะสม

5.2 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

5.3 การชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผล

5.4 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบมีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชา

5.5 ในการจัดการสอบและการแจ้งผลการสอบตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

5.6 การวัดและประเมินผลมีความโปร่งใส และมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะตรวจสอบความถูกต้องของการวัดและประเมินผล

6. ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

6.1 การจัดหาอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

6.2 วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย โต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน ห้องคอมพิวเตอร์ห้องสมุด ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น

6.3 เจ้าหน้าที่บริหารงานที่พร้อมให้บริการ

7. ด้านอื่น ๆ

.....
 .....
 .....

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการศึกษาความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน
ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ

ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงาน/สังกัด
1. รศ.ดร.ณัฐริรา ทับทิม	PH.D. Languages and Societies Course OSAKA University (Japan)	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. รศ.ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี	กศ.ด. (พัฒนาศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ผศ.ดร.วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล	PH.D. (Education) Southern Illinois University at Carbondale, U.S.A.	ประธานหลักสูตรการศึกษาคุษฎี บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
4. ผศ.สุนิศา ธรรมมาวิวัฒน์	อ.ม. (ภาษาและวรรณคดี ญี่ปุ่น) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ชญาณุตร์ บุญพระเกศ	M.A. (Japanese Applied Linguistics) Monash University Australia	ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ญ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน
ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการ
นำไปปฏิบัติ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
เหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน
ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 7 ข้อ 4) ด้านกระบวนการ
เรียนการสอน 6 ข้อ 2) ด้านอาจารย์ 9 ข้อ 5) ด้านการวัดและประเมินผล 8 ข้อ 3) ด้าน
นักศึกษา 8 ข้อ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน 7 ข้อ

2. โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความ
เหมาะสมและระดับความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารจัดการการเรียน
การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งค่าน้ำหนักของคะแนนมีดังนี้

5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการ
ปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการ
ปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการ
ปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการ
ปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นมีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ในการ
ปฏิบัติน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความ
เป็นจริง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น และจะไม่มี
ผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด

ชื่อ	รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความ เหมาะสม					ระดับความเป็นไป ได้ในการนำไป ปฏิบัติ					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน												
1	มหาวิทยาลัยมีการจัดภูมิทัศน์เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลาย พร้อมทั้งจัดอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มเรียนขนาดใหญ่ อีกทั้งจัดให้มีร้านขายกาแฟ เพื่อให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลายเช่นเดียวกัน											
2	มีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น											
3	มีการจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยต่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง											
4	มีการจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการทางภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัยและมีคุณภาพ											
5	มีการจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน											
6	มีการให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต/สัญญาณไวไฟที่มีความแรงและทั่วถึง											
7	มีการจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา											

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

**ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนา รูปแบบการบริหาร
จัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีความเหมาะสม
และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ**

ด้านหลักสูตร	IOC
1. การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร (พัฒนาหลักสูตร) คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคน และบุคลากรภายนอกพร้อมทั้งองค์กรวิชาชีพที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย	1.00
2. การพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งให้มีการวิจัยประเมินหลักสูตร แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี	1.00
3. ให้มีการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพ อย่างน้อย 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	1.00
4. การพัฒนาหลักสูตรมีการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิตเพื่อให้เกิดความทันสมัย และเป็นประโยชน์ต่อสังคม พร้อมทั้งให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ของส่วนงาน โดยจัดทำตามรูปแบบรายละเอียดของ หลักสูตร (มคอ. 2) ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558 และสอดคล้องต่อกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552	1.00
5. จัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัยความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีการจัดลำดับในสิ่งที่ต้องเรียนก่อนและเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการเรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	1.00
6. เลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของประสบการณ์การเรียนรู้ ลำดับขั้นตอนการจัดประสบการณ์ การบูรณาการประสบการณ์การเรียนรู้ มีการจัดสอนชัดเจนและการจัดสอนเสริม และการวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	1.00
7. กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.00
ด้านอาจารย์	IOC
1. การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น สรรหาโดยการกำหนดคุณสมบัติ และประชาสัมพันธ์ ออกสื่อทุกช่องทาง พร้อมทั้งป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆของหน่วยงานราชการ และเอกชนและใช้วิธีการที่หลากหลายในการเข้าถึงบุคคลที่มีคุณสมบัติในการเป็นผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น โดยการติดต่อกับบุคคลที่มีคุณสมบัติตามความต้องการ และหรือติดต่อไปยังสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตด้านภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งเสนอแรงจูงใจในการเป็นอาจารย์ในอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสม	1.00
2. กระบวนการคัดเลือกอาจารย์จัดให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติตามที่กำหนด สอบข้อเขียน และสอบสัมภาษณ์ พร้อมทั้งให้มีการสาธิตการสอน	1.00
3. การบรรจุแต่งตั้งอาจารย์ให้กำหนดเงินเดือนที่เหมาะสมเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ที่ได้รับการคัดเลือก	1.00
4. จัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและจัด ให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง	1.00

ด้านอาจารย์ (ต่อ)	IOC
5. สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ พร้อมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำตำแหน่งทางวิชาการ	1.00
6. จัดโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยยึดประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก	1.00
7. สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ	1.00
8. สนับสนุนส่งเสริมให้บัณฑิตที่เรียนจบแล้วหรือให้ทุนการศึกษาแก่บุคคลภายนอกเพื่อมาเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	1.00
9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และเสมอภาค	1.00
ด้านนักศึกษา	IOC
1. ประชาสัมพันธ์และสำรวจความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 6 และนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พร้อมทั้งมีการออกไปพบที่สถานศึกษาเพื่อแนะแนวชี้แจงเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการปฏิบัติงาน	1.00
2. การคัดเลือกนักศึกษาใช้ระบบปรับตรงของโครงการพิเศษต่าง ๆ ระบบปรับตรง (โควต้า) รับตรงทั่วไป และรับตรงเพิ่มเติมพร้อมทั้งคะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมขั้นต่ำในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.00
3. การกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียน ไม่จำกัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่นมาก่อนหรือไม่ และในการสอบคัดเลือกให้มีการสอบข้อเขียนความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่น หรือภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานภาษาญี่ปุ่น และข้อสอบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่น พร้อมทั้งการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความตั้งใจ และความสนใจของผู้สมัคร	1.00
4. จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชา ก่อนเปิดเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับ หลักสูตรการเรียน	1.00
5. จัดให้มีการสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยไม่นับหน่วยกิต โดยลงทะเบียนเรียนและผลการประเมินเป็นเกรด S และ U	1.00
6. พัฒนานักศึกษาให้มีการดำรงชีวิตตามองค์ประกอบคุณลักษณะของนักศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านบุคลิกอุปนิสัย	1.00
7. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ มีทัศนคติ เป็นพลเมืองดีในสังคม และมีสมรรถนะตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อีกทั้งมีการพัฒนานักศึกษาให้มีจิตวิญญาณในความเป็นราชภัฏ	1.00
8. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น) อีกทั้งมีการสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	1.00

ด้านกระบวนการเรียนการสอน (ต่อ)	IOC
1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. ในการเข้าสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนง ความรู้และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล ได้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่	1.00
3. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่น ทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	1.00
4. มีการนำหลักของการสอนภาษามาใช้โดยภาคปฏิบัติให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร ฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องในรูปแบบของการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม ฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน พร้อมทั้งฝึกเขียน ภาษาญี่ปุ่นโดยการโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ	1.00
5. จัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่นนิทานประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ภาษาและวัฒนธรรมที่ประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น และ การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผลิตชอบ	1.00
6. จัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นไกด์นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่จะต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร อีกทั้งมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิดีทัศน์, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในตำราภาษาญี่ปุ่น	1.00
ด้านการวัดและประเมินผล	IOC
1. ในการวัดประเมินผลให้ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจงและสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล	1.00
2. ใช้วิธีการวัดที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนทาง พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	1.00
3. มีการวัดทักษะทางภาษา เช่น การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	1.00
4. มีการวัดทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถคะแนนของตนเองได้	1.00
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะ ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล	1.00
6. อาจารย์ผู้สอนแจ้งผลสอบให้ผู้เรียนได้รับรู้ทุกครั้ง	1.00
7. นำผลของการวัดและประเมินผลทางการเรียนของผู้เรียนมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน	1.00
8. มีการจัดการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทุกภาคเรียน	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. มหาวิทยาลัยมีการจัดภูมิทัศน์เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลาย พร้อมทั้งจัดอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเรียนขนาดเล็ก และกลุ่มเรียนขนาดใหญ่ อีกทั้งจัดให้มีร้านขายกาแฟ เพื่อให้นักศึกษารู้สึกผ่อนคลายเช่นเดียวกัน	1.00

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน (ต่อ)	IOC
2. มีการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	1.00
3. มีการจัดหาเอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความทันสมัยต่อการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	1.00
4. มีการจัดห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการทางภาษาญี่ปุ่นที่มีความทันสมัยและมีคุณภาพ	1.00
5. มีการจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในด้านวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน	1.00
6. มีการให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต/สัญญาณไวไฟที่มีความแรง และทั่วถึง	1.00
7. มีการจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา	1.00

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบทั้งฉบับ เท่ากับ .976 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ เท่ากับ .935

ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยการศึกษาความพึงพอใจที่มี
ต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ

ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่งงาน/สังกัด
1. รศ.ดร.ณัฐริรา ทับทิม	PH.D. Languages and Societies Course OSAKA University (Japan)	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. รศ.ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี	กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ผศ.ดร.วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล	PH.D. (Education) Southern Illinois University at Carbondale, U.S.A.	ประธานหลักสูตรการศึกษาคุษฎี บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา
4. ผศ.สุนิศา ธรรมมาวิวัฒน์	อ.ม. (ภาษาและวรรณคดี ญี่ปุ่น) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อาจารย์ประจำหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ชฎานุตร์ บุญพระเกศ	M.A. (Japanese Applied Linguistics) Monash University Australia	ประธานสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ฎ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการ
การเรียนการสอน ภาษาอังกฤษป้อนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำหรับอาจารย์
ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น)

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน
ภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์ที่มี
ต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัด
และประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏในด้านต่าง ๆ ดังนี้
1) ด้านหลักสูตร จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านอาจารย์ จำนวน 7 ข้อ 3) ด้านนักศึกษา จำนวน 6 ข้อ
4) ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวน 12 ข้อ 5) ด้านการวัดและประเมินผล
จำนวน 6 ข้อ 6) ด้านปัจจัยเกื้อหนุน จำนวน 5 ข้อ

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบต่อท่าน
แต่อย่างใด

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

วิเนส จันทะวงษ์ศรี

นิสิตหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บและเติมข้อความลงในช่องว่างที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
2. สถานที่ปฏิบัติงาน
  - ( ) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
  - ( ) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. ประสบการณ์การสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ.....ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความและขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ตามความเป็นจริงเพียงช่องเดียวเท่านั้น คำน้ำหนักของคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในประเด็นนั้น ๆ ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตร					
1. การประกันคุณภาพหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพ 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
2. การจัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
3. การจัดรายวิชาโดยคำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัย ความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
4. การจัดทำตำรับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก จัดลำดับในสิ่งที่ต้องเรียนก่อนและเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการเรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)					
5. การจัดสอนสดและจัดสอนเสริม					
6. การวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา					
7. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันกำหนดแนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน					
ด้านอาจารย์					
1. การจัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน					
2. การจัดให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง					
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการวิจัย และด้านการบริการวิชาการ					
4. การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ					
5. การแลกเปลี่ยนอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยยึดประเทศไทยเป็นหลัก					
6. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ					
7. การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และความเสมอภาค					
ด้านนักศึกษา					
1. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี					
2. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของคณะ และสาขาวิชาก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ					
3. การจัดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้เดิมภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต					
4. การจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น					
5. การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น)					
6. การสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ					

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการเรียนการสอน					
1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น					
2. การสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนง ความรู้และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผล ได้อย่าง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่					
3. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง					
4. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษรของภาษาญี่ปุ่น					
5. การจัดให้นักศึกษาฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องโดยการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม					
6. การจัดให้มีการฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษา หรืออาจารย์ผู้สอนชาวไทยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
7. การฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยให้นักศึกษาได้สื่อสารโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ					
8. การจัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเสวนาทานประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่น					
9. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น					
10. การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ					
11. การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ (จำลอง) นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร					
12. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิกิพีเดีย, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น					
ด้านการวัดและประเมินผล					
1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจงและสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล					
2. การวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ					
3. การวัดทักษะทางภาษาโดยใช้วิธี การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ					
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตัวเองได้					
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตัวเองได้					
6. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล					

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน					
1. การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น					
2. เอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย และเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง					
3. ห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ตและสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและทั่วถึง					
4. การจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน					
5. การจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา					

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

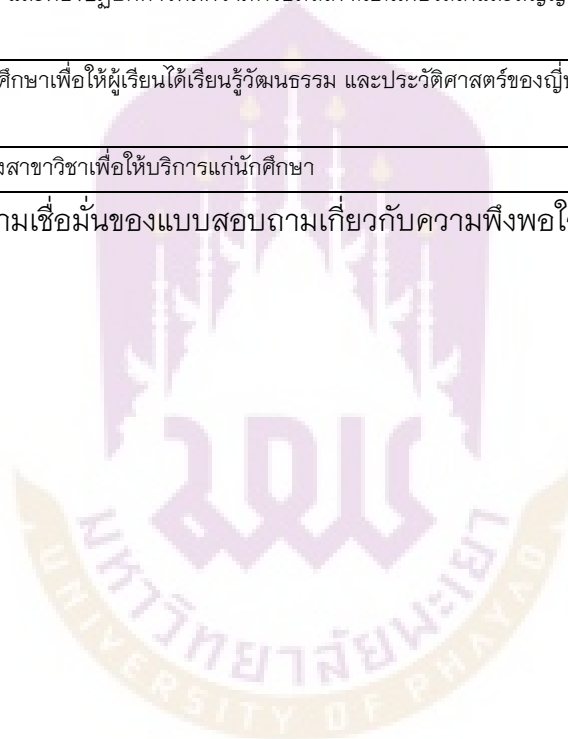
**ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำหรับอาจารย์
ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น)**

ด้านหลักสูตร	IOC
1. การประกันคุณภาพหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพ 6 ด้าน คือ 1) การกำกับมาตรฐาน 2) บัณฑิต 3) นักศึกษา 4) อาจารย์ 5) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และ 6) สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้	1.00
2. การจัดรายวิชาและเลือกเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.00
3. การจัดรายวิชาโดยคำนึงถึงความถูกต้องและทันสมัย ความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความน่าสนใจ และมี ประโยชน์ต่อผู้เรียน	1.00
4. การจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก จัดลำดับในสิ่งที่จะต้องเรียนก่อนและเรียนหลัง จัดลำดับทักษะในการ เรียนภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)	1.00
5. การจัดสอนสดเชยและการจัดสอนเสริม	1.00
6. การวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา	1.00
7. การกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันกำหนด แนวทางการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.00
ด้านอาจารย์	IOC
1. การจัดปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ทุกปีการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการ เรียนการสอน	1.00
2. การจัดให้อาจารย์ปัจจุบันเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง	1.00
3. การสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ให้มีศักยภาพด้านการสอน และการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ด้าน การวิจัย และด้านการบริการวิชาการ	1.00
4. การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่นทุกคนทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ	1.00
5. การแลกเปลี่ยนนอกรายวิชาภาษาญี่ปุ่นระหว่างชาวไทยและชาวญี่ปุ่นตามโครงการที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยยึดประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก	1.00
6. การสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาญี่ปุ่นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ	1.00
7. การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยการประเมินความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยใช้หลักความโปร่งใส ความยุติธรรม และความเสมอภาค	1.00
ด้านนักศึกษา	IOC
1. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบ ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี	1.00
2. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของคณะ และสาขาวิชาก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษา ได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ	1.00
3. การจัดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้เดิมภาษาญี่ปุ่น โดยไม่นับหน่วยกิต	1.00
4. การจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น	1.00

ด้านนักศึกษา (ต่อ)	IOC
5. การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น)	1.00
6. การสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผลโต้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่	1.00
3. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	1.00
4. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษรของภาษาญี่ปุ่น	1.00
5. การจัดให้นักศึกษาฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องโดยการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม	1.00
6. การจัดให้มีการฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษา หรืออาจารย์ผู้สอนชาวไทยทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน	1.00
7. การฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยให้นักศึกษาได้สื่อสารโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ	1.00
8. การจัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่านิทานประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่น	1.00
9. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-วัฒนธรรมญี่ปุ่น	1.00
10. การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ช้อปปิ้ง และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มีมหาวิทยาลัยรับผิดชอบ	1.00
11. การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ (จำลอง) นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร	1.00
12. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิดีทัศน์, Facebook และวิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
ด้านการวัดและประเมินผล	IOC
1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจงและสร้างข้อตกลงก่อนการเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล	1.00
2. การวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ	1.00
3. การวัดทักษะทางภาษาโดยใช้วิธี การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	1.00
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตัวเองได้	1.00

ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)	IOC
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	1.00
6. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. เอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย และเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	1.00
3. ห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ตและสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและทั่วถึง	1.00
4. การจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน	1.00
5. การจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา	1.00

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของรูปแบบทั้งฉบับ .937

**ค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบ
การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ (สำหรับ
นักศึกษาสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น)**

ด้านนักศึกษา	IOC
1. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและเพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาระดับปริญญาตรี	1.00
2. การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของคณะ และสาขาวิชาก่อนเปิดภาคเรียนในทุกปีการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ	1.00
3. การจัดสอนวิชาภาษาญี่ปุ่นพื้นฐานเพิ่มเติมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อปูพื้นฐานและทบทวนความรู้เดิมภาษาญี่ปุ่นโดยไม่นับหน่วยกิต	1.00
4. การจัดทำมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทย และนักศึกษาญี่ปุ่น	1.00
5. การสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาไปทำงานในช่วงปิดภาคเรียนทั้งในประเทศ (องค์กรที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร) และต่างประเทศ (ประเทศญี่ปุ่น)	1.00
6. การสนับสนุนส่งเสริมผลงานของนักศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรือได้รับรางวัลในระดับชาติและนานาชาติ	1.00
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	IOC
1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติใช้ภาษาจริงกับเจ้าของภาษาหรือกับอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. การสอนครั้งแรก อาจารย์ผู้สอนแนะนำผู้เรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ ใน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แนวทางการสืบค้นความรู้เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ต้องการ ส่วนที่ 2 ศาสตร์ สาขา แขนงความรู้ และแหล่งความรู้ ที่เกี่ยวข้อง และส่วนที่ 3 การเรียบเรียงข้อมูล ข้อค้นพบ ความคิด ความคิดเห็น การให้เหตุผลโต้แย้ง และสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่	1.00
3. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคทฤษฎี ได้แก่ การสอนไวยากรณ์ การสอนตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นทั้ง 3 ชนิดตัวอักษร การสอนทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน พร้อมทั้งสอนหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง และให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	1.00
4. การนำหลักการสอนภาษามาใช้ในภาคปฏิบัติโดยให้นักศึกษาฝึกเขียน และคัดตัวอักษรทั้ง 3 ชนิดตัวอักษรของภาษาญี่ปุ่น	1.00
5. การจัดให้นักศึกษาฝึกการออกเสียง ฝึกการใช้คำช่วยในภาษาญี่ปุ่นให้ถูกต้องโดยการจับคู่สนทนา หรือจัดสนทนาเป็นกลุ่ม	1.00
6. การจัดให้มีการฝึกใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษา หรืออาจารย์ผู้สอนชาวไทยทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	1.00
7. การฝึกเขียนภาษาญี่ปุ่นโดยให้นักศึกษาได้สื่อสารโต้ตอบกับชาวญี่ปุ่นทางแอปพลิเคชันต่าง ๆ	1.00
8. การจัดกิจกรรมในด้านการใช้ภาษาญี่ปุ่น ได้แก่ การประกวดสุนทรพจน์ การเล่นนิทานประกอบการแสดง การร้องเพลง การแต่งโคลงไฮกุ และมีการจัดป้ายนิเทศวันสำคัญตามวัฒนธรรมของญี่ปุ่น	1.00
9. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมไทย-วัฒนธรรมญี่ปุ่น	1.00
10. การจัดกิจกรรมในการถ่ายวิดีโอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ซื้อของ และร้านอาหารที่มีชื่อเสียงในสถานที่ท่องเที่ยวเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่จังหวัดที่มหาวิทยาลัยรับผิดชอบ	1.00
11. การจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ (จำลอง) นำเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวในเขตภูมิภาคของนักศึกษา หรือการเป็นอาสาสมัครที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร	1.00

ด้านกระบวนการเรียนการสอน (ต่อ)	IOC
12. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เรียนรู้ได้จากสื่อ ได้แก่ เรียนรู้จาก Youtube, วิกิพีเดีย, Facebook และ วิทยากรที่สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้เชิญมาให้ความรู้ในด้านภาษาญี่ปุ่น	1.00
ด้านการวัดและประเมินผล	1.00
1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดจุดมุ่งหมายของรายวิชาเป็นหลัก โดยมีการชี้แจงและสร้างข้อตกลงก่อน การเรียนเกี่ยวกับเกณฑ์ และวิธีการวัดและประเมินผล	1.00
2. การวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะการปฏิบัติ	1.00
3. การวัดทักษะทางภาษาโดยใช้วิธี การสอบปฏิบัติ การสอบข้อเขียน และการสอบปากเปล่า และการมอบหมาย งานให้ปฏิบัติ	1.00
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	1.00
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ที่มีเครื่องมือที่หลากหลาย และมีการวัดตามสภาพจริง และมีความโปร่งใสโดยผู้เรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	1.00
6. การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลทักษะทางภาษา ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการพูด ทักษะด้านการอ่าน ทักษะด้านการเขียน และทักษะด้านการแปล	1.00
ด้านปัจจัยเกื้อหนุน	IOC
1. การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือนห้องเรียนแบบญี่ปุ่น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่น	1.00
2. เอกสาร ตำราเรียน หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย และเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	1.00
3. ห้องสมุดภาษาญี่ปุ่น และห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมในด้านอินเทอร์เน็ตและสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีความแรงและทั่วถึง	1.00
4. การจัดตั้งศูนย์ญี่ปุ่นศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่นอกเหนือจากรายวิชาเรียน	1.00
5. การจัดเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชาเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา	1.00

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของรูปแบบทั้งฉบับ .956

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	วิเนส จันทะวงษ์ศรี
วัน เดือน ปี เกิด	8 เมษายน 2519
ที่อยู่ปัจจุบัน	112 บ้านคำแมด ต.คำแมด อ.ซำสูง จ.ขอนแก่น
ที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2562-ปัจจุบัน	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
พ.ศ. 2547-2561	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2556	ศศ.ม. (ญี่ปุ่นศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก
พ.ศ. 2552	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2542	ศศ.บ. (ภาษาญี่ปุ่น), สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่

ผลงานตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์

วิเนส จันทะวงษ์ศรี, อัจฉรา วัฒนารงค์, นรา สมประสงค์ และราชนันท์ บุญธิมา.

(2562). การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 16(36), 61-67.

วิเนส จันทะวงษ์ศรี. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ

การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 11(2), กรกฎาคม-ธันวาคม.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -